

ปัจจัยที่มีอิทธิพลกับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีและ
การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
กรณีศึกษาภาคใต้ตอนล่าง

**Factors Influencing the Opinions of Accountants on the Regulations of FAP and
The Continuing Profession Development on the Announcement of DBD:
Case Study in the Lower Southern Provinces of Thailand**

ธนวัฒน์ ชิสกะ

Thanawat Shisaka

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

**A Minor Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Business Administration
Prince of Songkla University**

2559

ชื่อสารนิพนธ์   ปัจจัยที่มีอิทธิพลกับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีและการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรณีศึกษาภาคใต้ตอนล่าง

ผู้เขียน   นายธนวัฒน์ ชิสกะ

สาขาวิชา   บริหารธุรกิจ

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

คณะกรรมการสอบ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปาริชาติ มณีมัย)

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปาริชาติ มณีมัย)

..... กรรมการ
(ดร.กฤตวดี ถิ่นอุสัน โนน)

..... กรรมการ
(ดร.มัทนชัย สุทธิพันธุ์)

.....
(ดร.ชนาวุธ แสงกาศนีย์)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาบริหารธุรกิจ

ชื่อสารนิพนธ์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลกับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีและการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรณีศึกษาภาคใต้ตอนล่าง

ผู้เขียน นายธนวัฒน์ ชิสกะ

สาขาวิชา บริหารธุรกิจ

ปีการศึกษา 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 ระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 และทดสอบปัจจัยที่มีอิทธิพลกับระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีและการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ประชากรในการศึกษาคือผู้ทำบัญชีที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าในจังหวัดภาคใต้ตอนล่าง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 245 คน และใช้สถิติการถดถอยพหุคูณในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี และการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลกับระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี พบว่า อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชีที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อระดับความคิดเห็นที่แตกต่างกัน โดยผู้ทำบัญชีที่มีอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ที่สูงขึ้นจะมีความคิดเห็นในระดับที่เห็นด้วยมากกว่าผู้ทำบัญชีที่มีอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ที่ต่ำกว่า ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลกับระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี พบว่า อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชี และลักษณะของงานบัญชีที่ทำที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อระดับความคิดเห็นที่แตกต่างกัน โดยผู้ทำบัญชีที่มีอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ที่สูงขึ้นจะมีความคิดเห็นในระดับที่เห็นด้วยมากกว่าผู้ทำบัญชีที่มีอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ที่ต่ำกว่า ในขณะที่ผู้ทำบัญชีที่ทำงานเป็นพนักงานบัญชีบริษัทจะมีระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยมากกว่าผู้ทำบัญชีที่ทำงานในสำนักงานบัญชีหรือรับทำบัญชีอิสระ (3)

Minor Thesis Title Factors Influencing the Opinions of Accountants on the Regulations of FAP and the Continuing Profession Development on the Announcement of DBD: Case Study in the Lower Southern Provinces of Thailand

Author Mister Thanawat Shisaka

Major Program Business Administration

Academic Year 2015

ABSTRACT

This research studies the opinion of accountants on the regulations of Federation of Accounting Professions (FAP) B.E. 2556 and the announcement of Department of Business Development (DBD) B.E. 2557: Continuing Profession Development as well as their determinants. The population of the study consists of accountants in the lower southern provinces of Thailand. Data were collected by questionnaire, resulting in a final sample of 245 accountants. The statistical method used for analysis was Multiple Regression Analysis.

The results show that the accountants agree to a large extent with the FAP regulations B.E. 2556 and the announcement of DBD on Continuing Profession Development B.E. 2557. The factors influencing the opinions of accountants on the regulations of FAP B.E. 2556 are age, education and experience: older, higher educated and more experienced accountants agree more on the regulation. Similarly, the factors influencing the opinions of accountants on the announcement of DBD B.E. 2557 are age, education, experience: older, higher educated and more experienced accountants agree more on the announcement. Moreover, in-house accountants agree more than the accountants of the accounting firm or freelance.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างสูงยิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปาริชาติ มณีมัย รวมทั้ง ดร.กุลวดี ลิ้มอุสัน โน และ ดร.มัทนชัย สุทธิพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วม ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิจัย อีกทั้งยังช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการทำดำเนินงานอีกด้วย รวมถึงที่ปรึกษาพิเศษ อาจารย์เจนจิรา ทับแก้ว และคณาจารย์หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ และให้การอบรมสั่งสอนผู้วิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังใคร่ขอขอบพระคุณผู้เขียนตำรา เอกสาร บทความต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และนำมาอ้างอิงในงานวิจัยนี้ อีกทั้งผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและสละเวลาอันมีค่าในการกรอกแบบสอบถาม ขอขอบพระคุณบิดามารดา ครอบครัว ซึ่งเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาเล่าเรียน ตลอดจนคอยช่วยเหลือและให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา และขอบคุณเพื่อน ๆ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตทุกคน ที่คอยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือในการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ด้วยดีเสมอมา

ธนวัฒน์ ชิสกะ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(4)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
รายการตาราง	(9)
รายการภาพประกอบ	(11)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	6
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	6
1.4 ประโยชน์จากการศึกษา	7
1.5 ขอบเขตการศึกษา	7
1.6 คำนิยามศัพท์	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น	9
2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรม	13
2.3 พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547	16
2.4 ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556	20
2.5 ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไข ของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557	22
2.6 ความคิดเห็นต่อ พ.ร.บ.วิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และประกาศกรมพัฒนา ธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557	25
	(6)

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)	
2.7 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพ บัญชีและการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี	26
2.8 กรอบแนวคิด	29
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	31
3.1 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล	31
3.2 ประชากร กลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง	31
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	34
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	37
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	40
4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	41
4.3 ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับ สภาวิชาชีพบัญชี	44
4.4 ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง ทางวิชาชีพบัญชี	46
4.5 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบและความเชื่อถือได้	48
4.6 ผลการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ	53
4.7 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชี ต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2556	56
4.8 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชี ต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2557	59

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	64
5.1 สรุปผลการศึกษา	64
5.2 อภิปรายผล	71
5.3 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	75
5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป	77
บรรณานุกรม	78
ภาคผนวก (ก) พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547	85
ภาคผนวก (ข) ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556	107
ภาคผนวก (ค) ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไข ของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557	110
ภาคผนวก (ง) แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	115
ประวัติผู้เขียน	118

รายการตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจังหวัดที่ประกอบอาชีพ	43
4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ทำบัญชี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ การเป็นผู้ทำบัญชี ลักษณะของงานบัญชีที่ทำ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	42
4.2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในตอน ที่ 2 ด้านความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556	44
4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในตอน ที่ 3 ด้านความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557	46
4.4 แสดงค่าสถิติสำหรับแต่ละองค์ประกอบทั้งก่อนและหลังการสกัดปัจจัยโดยใช้วิธี Principle Component ของการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี	48
4.5 แสดงค่า Factor loading การวิเคราะห์องค์ประกอบ และผลการทดสอบความเชื่อมั่น ต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี	49
4.6 แสดงค่าสถิติสำหรับแต่ละองค์ประกอบทั้งก่อนและหลังการสกัดปัจจัยโดยใช้วิธี Principle Component ของการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี	50
4.7 แสดงค่า Factor loading การวิเคราะห์องค์ประกอบ และผลการทดสอบความเชื่อมั่น ต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี	52
4.8 แสดงการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	55
4.9 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 ด้านข้อบังคับ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ	56
4.10 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 ด้านการพัฒนาวิชาชีพ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ	58

รายการตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.11 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 ด้านข้อกำหนด ใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ	60
4.12 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 ด้านประโยชน์ทางวิชาชีพ ใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ	61
4.13 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี ด้านการพิจารณาเลือกโครงการอบรม พ.ศ. 2557 ใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ	62

รายการภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
2.1 แสดงกรอบแนวคิดที่ใช้ศึกษา	30
3.1 แสดงการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม G*Power	33

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2482 เป็นกฎหมายว่าด้วยการบัญชีฉบับแรก ประกาศใช้เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2482 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อควบคุมการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการบางประเภทให้เป็นไปโดยมีระเบียบอันดี ซึ่งได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเภทของกิจการที่ต้องจัดทำบัญชี โดยพระราชบัญญัติการบัญชี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2496 ต่อมาในปี พ.ศ. 2515 คณะปฏิวัติซึ่งปกครองประเทศอยู่ในขณะนั้น ได้ยกเลิกพระราชบัญญัติการบัญชี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2496 และออกเป็นประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 285 (ปว285) บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 จนถึง พ.ศ. 2543 จึงถูกยกเลิก เนื่องจาก ปว285 ได้ถูกบังคับใช้มาเป็นเวลานาน ทำให้หลักการเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีหลายประการไม่สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางการบัญชี ดังนั้นกระทรวงพาณิชย์ได้พิจารณาเห็นสมควรแก้ไข ปรับปรุง และเสนอพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 มาแทน ปว285 เพื่อให้การจัดทำบัญชีมีความถูกต้อง โปร่งใส และเชื่อถือได้ โดยพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2543 เป็นต้นไป

อย่างไรก็ตาม ในความคิดเห็นของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีส่วนใหญ่ ไม่เห็นด้วยว่าพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 มีผลทำให้การจัดทำบัญชีมีความถูกต้อง และโปร่งใสมากขึ้น อีกทั้งผู้ประกอบวิชาชีพส่วนใหญ่ยังไม่เห็นด้วยเกี่ยวกับข้อกำหนดบางประการ หรือผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติการบัญชี แต่ผู้ประกอบวิชาชีพก็ถือปฏิบัติตาม เพราะพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ถือเป็นกฎหมายการบัญชี (เสาหลักชั้น หนึ่ง หนูสุวรรณ, 2544) ดังนั้น หลังจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ได้ระยะหนึ่ง กระทรวงพาณิชย์ได้พิจารณาเห็นสมควรแก้ไข ปรับปรุง และเสนอ “พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547” มาแทน เนื่องจากพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสมกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของวิชาชีพที่เป็นสากล ซึ่งต้องพัฒนาให้ก้าวหน้าไปตามความเจริญของประเทศ รวมทั้งการขยายตัวของเศรษฐกิจ การลงทุน และการค้าระหว่างประเทศ โดยพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2547

ผลการศึกษาความเข้าใจและความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 พบว่าผู้ทำบัญชีมีความเข้าใจพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

โดยรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ผู้ทำบัญชีที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว หรือเป็นลูกจ้างบริษัท หรือธุรกิจเอกชน จะมีความเข้าใจพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 มากกว่าผู้ทำบัญชีที่อยู่ในหน่วยงานราชการ (มีทนา แก้วอุดม, 2548)

ในส่วนของสภาวิชาชีพบัญชีแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์นั้น มีที่มาจากการรวมตัวกันของกลุ่มผู้ประกอบการบัญชีเพียงกลุ่มเล็ก ๆ ร่วมกันก่อตั้งเป็นสมาคม เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2491 โดยมีเจตนารมณ์แน่วแน่ในการสร้างความเป็นปึกแผ่นและพัฒนาวิชาชีพบัญชีของประเทศ ให้เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ ต่อมาในปี พ.ศ. 2496 พระยาไชยยศสมบัติได้โปรดเกล้าฯ ให้นายนาม พูนวัตถุ หัวหน้ากองหุ้นส่วนบริษัท ว่า บัดนี้ได้มีผู้สำเร็จวิชาการบัญชีจากมหาวิทยาลัยและสถาบันต่าง ๆ เป็นจำนวนมากแล้ว สมควรจะต้องมีกฎหมายควบคุม และส่งเสริมนักบัญชีและผู้สอบบัญชี รวมทั้งกำหนดคุณสมบัติและคุณสมบัติของนักบัญชีและผู้สอบบัญชี จึงได้มีการร่างพระราชบัญญัตินักบัญชี โดยมีบทบัญญัติเกี่ยวกับจัดตั้งสภาการบัญชีขึ้น เพื่อทำหน้าที่ควบคุมและส่งเสริมนักบัญชีและผู้สอบบัญชี ทำนองเดียวกับเนติบัณฑิตยสภาและแพทยสภา (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2558: ออนไลน์) จนกระทั่งปี พ.ศ. 2547 ศาสตราจารย์เกษรี ณรงค์เดช ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกสมาคมในขณะนั้น ได้นำคณะกรรมการสมาคมนักบัญชี และผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย เข้าพบหารือกับประธานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อขอแก้ไขและปรับปรุงในหลักการและเหตุผลเกี่ยวกับการกำกับดูแลสภาวิชาชีพบัญชี โดยขอเพิ่มให้ภาคเอกชนได้มีส่วนร่วมด้วย ซึ่งได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากกระทรวงพาณิชย์ซึ่งเป็นเจ้าของเรื่อง ในการช่วยนำเสนอร่างหลักการและเหตุผลของพระราชบัญญัติฉบับใหม่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาออกเป็นกฎหมาย ซึ่งกว่าร่างพระราชบัญญัติจะผ่านการพิจารณาแต่ละขั้นตอนนั้น มีปัญหาและอุปสรรคหลายประการ ส่วนใหญ่จะอยู่ที่การชี้แจงและอธิบายทำความเข้าใจ เรื่องที่เกี่ยวกับการบัญชีให้กรรมการที่ไม่ใช่ นักบัญชีได้เข้าใจ จนในที่สุดพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศตราพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา

ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 มาตรา 44 กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพเป็นผู้ทำบัญชี ต้องเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี หรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี โดยสภาวิชาชีพบัญชีกำหนดให้ผู้ทำบัญชีต้องเสียค่าบำรุงสมาชิก หรือค่าธรรมเนียมการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี ตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี (ฉบับที่ 6) เรื่อง ผู้ทำบัญชี ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2547 ซึ่งต่อมา ได้มีการปรับปรุงข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ

เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 โดยใจความสำคัญที่มีการเพิ่มเติมจากข้อบังคับฉบับเดิม คือ การกล่าวถึงการออกบัตรประจำตัวผู้ขึ้นทะเบียน โดยสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งการออกบัตรประจำตัวผู้ขึ้นทะเบียนดังกล่าวให้เป็นที่ไปตามที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนดและให้มีอายุตั้งแต่วันที่นายทะเบียนออกบัตรประจำตัวผู้ขึ้นทะเบียนจนถึงวันที่ 31 ธันวาคมของปีนั้น และในปีต่อ ๆ ไป ให้มีอายุตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม ของทุกปี โดยผู้ขึ้นทะเบียนที่ขอต่ออายุบัตรประจำตัวจะชำระค่าธรรมเนียมของปีต่อ ๆ ไป ล่วงหน้าเต็มจำนวน ภายในวันทำการสุดท้ายของปี เว้นแต่ผู้ขึ้นทะเบียนที่ชำระค่าธรรมเนียมด้วยการโอนเงินผ่านทางธนาคารหรือทางอินเทอร์เน็ต ให้ชำระได้จนถึงวันสิ้นสุดของปี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด

อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจำนวนมากยังสับสนเกี่ยวกับการแจ้งเป็นผู้ทำบัญชีกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และการสมัครเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี ภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 นอกจากนี้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชียังได้รับผลกระทบจากการชำระค่าบำรุงสมาชิก ค่าธรรมเนียมรายปี โดยผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีความคิดเห็นต่างกัน ทั้งที่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยกับการทำงานของสภาวิชาชีพบัญชีที่มีหน้าที่เสริมสร้างความรู้ ความสำนึกในหน้าที่ และพัฒนาวิชาชีพบัญชีให้ครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน ภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 (เขาวรรักษ์ สุขวิบูลย์, 2549) สอดคล้องกับผลการศึกษาเรื่อง ผลกระทบของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ที่มีต่อผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในจังหวัดสุราษฎร์ธานีส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 มีผลกระทบด้านบวกต่อวิชาชีพบัญชีในระดับมาก และมีผลกระทบด้านลบต่อวิชาชีพบัญชีในระดับปานกลาง (สารทิ ชนะทัพ, 2551)

อีกหน่วยงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผู้ทำบัญชี คือ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า จากการศึกษาที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ได้มีประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2547 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2547 กำหนดให้ผู้ทำบัญชีต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ทุกรอบ 3 ปี โดยในแต่ละรอบต้องมีจำนวนชั่วโมงไม่น้อยกว่า 27 ชั่วโมง และต้องเป็นกิจกรรมที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมง ทั้งนี้ ในแต่ละปีผู้ทำบัญชีจะต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง การนับจำนวนชั่วโมงทุกรอบระยะเวลา 3 ปี ให้นำตามปีปฏิทิน โดยเริ่มนับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2548 เป็นต้นไป ในกรณีที่ผู้ทำบัญชีแจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีต่ออธิบดีหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2548 ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ของปีถัดจากปีที่ผู้ทำบัญชีแจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีเป็นต้นไป ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการเพิ่มเติมความรู้ทางวิชาชีพ

บัญชีของผู้ทำบัญชีให้เป็นที่น่าเชื่อถือแก่ผู้รับบริการมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาเรื่องการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพจากนักวิชาการในสถาบันการศึกษาในประเทศนิวซีแลนด์และประเทศออสเตรเลีย ที่พบว่าการศึกษาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพเป็นความรับผิดชอบส่วนบุคคลที่จะต้องศึกษาหาความรู้ทางวิชาชีพเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มความสามารถในการเป็นมืออาชีพและเป็นที่น่าเชื่อถือแก่ผู้รับบริการ (Zajkowski, Sampson, and Davis, 2007)

เพื่อให้ผู้ทำบัญชีสามารถเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพได้ในหลายประเภทกิจกรรม กรมพัฒนาธุรกิจการค้าจึงได้กำหนดให้ผู้ทำบัญชีสามารถเลือกเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพได้หลายประเภทหรือหลายกิจกรรม เช่น การเข้าร่วมการอบรมหรือสัมมนาการเป็นวิทยากร หรืออาจารย์ในสถาบันการศึกษาทั้งของรัฐบาลและเอกชน รวมทั้งการลงทะเบียนศึกษาเฉพาะรายวิชาทางการบัญชีก็สามารถนับเป็นชั่วโมงการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพได้ แต่จะต้องเป็นสถาบันที่ได้รับการเห็นชอบจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยผลการศึกษาความคิดเห็นต่อการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี พบว่า ปัญหาของผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่อยู่ที่ความไม่สะดวกในเรื่องของการกำหนดค่าให้เข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพขั้นต่ำที่ 6 ชั่วโมงต่อปี ผู้ทำบัญชีเห็นควร ให้มีการยกยอดชั่วโมงไปปีถัดไปได้ รวมไปถึงความไม่พร้อมของวันและเวลากับหลักสูตรที่สนใจจะเข้ารับการอบรม โดยมีข้อเสนอแนะว่าควรเพิ่มเติมหลักสูตรที่สามารถนับชั่วโมงได้ด้วย (บุศรา เจริญเลิศเจษฎา, 2550) นอกจากนี้ ผลการศึกษาของสมลักษณ์ จัปสรทิพย์ (2549) พบว่าเรื่องที่ควรเร่งแก้ไขมากที่สุดคือ การประชาสัมพันธ์ให้ผู้ทำบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี รองลงมาคือ การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของสถาบันผู้จัดอบรม และจัดอันดับสถาบันผู้จัดอบรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่มีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐาน

ต่อมาในปี พ.ศ. 2557 กรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ประกาศยกเลิกประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2547 และออกประกาศฉบับใหม่ เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2557 ซึ่งกำหนดให้ผู้ทำบัญชีต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อปีปฏิทิน เว้นแต่ผู้ทำบัญชีที่แจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีสำหรับปีแรกและมีระยะเวลาที่เหลือหลังการแจ้งในปีนั้นน้อยกว่า 6 เดือน ให้เริ่มพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีในปีถัดไป โดยต้องมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการบัญชีไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งและเนื้อหาด้านอื่นตามที่สภาวิชาชีพบัญชีประกาศ และผู้ทำบัญชีต้องแจ้งรายละเอียดการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th) ทันทีหลังการทำกิจกรรมแต่ไม่เกิน 30 วัน นับแต่วันสิ้นปี

ปฏิทินของทุกปีปฏิทิน และต้องเก็บหลักฐานการเข้าร่วมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีเป็น เวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี นับแต่วันสิ้นสุดของการทำกิจกรรมในแต่ละครั้ง (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2557: ออนไลน์)

จากประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้าฉบับดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อผู้ทำบัญชี โดยตรงที่จะต้องถูกควบคุมให้ปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่องและมีบทลงโทษหากฝ่าฝืน ซึ่งผู้ทำบัญชี จะต้องอบรมหลักสูตรตามที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้าให้ครบถ้วนตาม จำนวนชั่วโมงที่กำหนด นอกจากจำนวนชั่วโมงการเข้ารับการอบรมที่เพิ่มขึ้นแล้ว ยังมีรายจ่ายส่วน เพิ่มในการเข้ารับการอบรมให้จำนวนชั่วโมงครบตามระยะเวลาที่กำหนดอีกด้วย จากเหตุผล ดังกล่าว อาจส่งผลต่อความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีอยู่ทั่วทั้งประเทศ รวมทั้งผู้ทำบัญชีใน 7 จังหวัด ภาคใต้ตอนล่าง ซึ่งมีผู้ทำบัญชีมากที่สุดภูมิภาคหนึ่งของประเทศไทย เนื่องจากมีสถานประกอบการ ด้านการบัญชีอยู่เป็นจำนวนมาก โดยมีจำนวนผู้ทำบัญชี ณ วันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2556 จำนวน 1,316 คน ในจำนวนนี้ เป็นผู้ทำบัญชีที่ยังคงมีสถานะเป็นผู้ทำบัญชี จำนวน 1,095 คน (สำนักกำกับ ดูแลธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2556)

จากที่มาและความสำคัญทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น เป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างมากที่ จะทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลกับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 และการ พัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติ และเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 ว่าผู้ทำบัญชีใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง มีความ คิดเห็นอย่างไร โดยการศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาถึง

1. ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของ ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 ซึ่งกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพเป็นผู้ทำบัญชี ต้องสมัคร เป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี โดยเสียค่าบำรุงสมาชิกราย 1 ปี ราย 3 ปี ราย 5 ปี ตามประเภทสมาชิก หรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี โดยเสียค่าธรรมเนียมการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี สำหรับ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไปจำนวน 500 บาทต่อปี และสำหรับผู้ที่ สำเร็จการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 300 บาทต่อปี

2. ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการ เป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 ซึ่งกำหนดให้ผู้ทำบัญชีต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ บัญชีไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อปีปฏิทิน เว้นแต่ผู้ทำบัญชีที่แจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีสำหรับปีแรกและมี ระยะเวลาที่เหลือหลังการแจ้งในปีนั้นน้อยกว่า 6 เดือน ให้เริ่มพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ บัญชีในปีถัดไป โดยต้องมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการบัญชีไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งและเนื้อหาอื่นตามที่

สภาวิชาชีพบัญชีประกาศ และผู้ทำบัญชีต้องแจ้งรายละเอียดการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีแจ้งรายละเอียดการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th) ทันทีหลังการทำกิจกรรมแต่ไม่เกิน 30 วัน นับแต่วันสิ้นปีปฏิทินของทุกปีปฏิทิน และต้องเก็บหลักฐานการเข้าร่วมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี นับแต่วันสิ้นสุดของการทำกิจกรรมในแต่ละครั้ง

ผลการศึกษาค้างนี้จะช่วยสะท้อนความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีไปยังสภาวิชาชีพบัญชีและกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ว่าข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 และประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 ดังกล่าว มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด สมควรได้รับการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขอย่างไร ให้มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของสภาวิชาชีพบัญชีและกรมพัฒนาธุรกิจการค้าต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557
3. เพื่อทดสอบปัจจัยที่มีอิทธิพลกับระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 และการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

ผู้ทำบัญชีมีระดับความคิดเห็นต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 และการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไข

ของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 แตกต่างกันขึ้นอยู่กับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชี ลักษณะของงานบัญชีที่ทำ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

1.4 ประโยชน์จากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556
2. ทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557
3. เป็นแนวทางในปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงานของสภาวิชาชีพบัญชีในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี รวมถึงการกำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชีของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าต่อไป

1.5 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษานี้ทำการศึกษาเฉพาะผู้ทำบัญชีที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง ณ วันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2556 จำนวน 1,316 ราย แต่ได้ปฏิบัติงานในปี พ.ศ. 2556 มีจำนวน 1,095 ราย (สำนักกำกับดูแลธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2556: ออนไลน์)

1.6 คำนิยามศัพท์

ผู้ทำบัญชี หมายถึง ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ไม่ว่าจะได้กระทำในฐานะลูกจ้างของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือไม่ก็ตาม (สภาวิชาชีพบัญชี, 2547) ซึ่งเป็นผู้ทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2547 และได้ปฏิบัติงานในปี พ.ศ. 2556

สภาวิชาชีพบัญชี หมายถึง นิติบุคคลที่ทำหน้าที่ในการควบคุมส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพในด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีทางการบัญชี และบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2547)

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า หมายถึง หน่วยงานหนึ่งในสังกัดกระทรวงพาณิชย์ มีภารกิจสำคัญที่เกี่ยวข้องกับภาคธุรกิจอย่างครบวงจรตั้งแต่เริ่มต้นประกอบธุรกิจไปจนถึงเลิกกิจการ มีหน้าที่ในการสร้างธรรมาภิบาลธุรกิจและยกระดับการประกอบธุรกิจบริการของประเทศไทยให้มีศักยภาพ มีระบบการบริหารจัดการที่ดี และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมทั้งส่งเสริมบทบาทสถาบันการค้าเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ตั้งแต่ระดับชุมชนถึงระดับประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2557)

การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี หมายถึง การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี สำหรับผู้ทำบัญชี ที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยผู้ทำบัญชีต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อปีปฏิทิน โดยต้องมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการบัญชีไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งและเนื้อหาอื่นตามที่สภาวิชาชีพบัญชีประกาศตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 (สภาวิชาชีพบัญชี, 2550)

ภาคใต้ตอนล่าง หมายถึง กลุ่มจังหวัดทางภาคใต้ตอนล่างจำนวน 7 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดตรัง จังหวัดสตูล จังหวัดพัทลุง จังหวัดสงขลา จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส ซึ่งมีลักษณะภูมิประเทศเป็นคาบสมุทรที่มีทะเลขนานอยู่ 2 ด้าน คือ ทะเลฝั่งตะวันออกด้านอ่าวไทย และทะเลฝั่งตะวันตกด้านทะเลอันดามัน (สำนักวิจัยและพัฒนากิจการเกษตร, 2546)

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลกับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี และการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรณีศึกษาภาคใต้ตอนล่าง ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาและได้จัดสาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

- 2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
- 2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรม
- 2.3 พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547
- 2.4 ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556
- 2.5 ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557
- 2.6 ความคิดเห็นต่อ พ.ร.บ. วิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557
- 2.7 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี และการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี
- 2.8 กรอบแนวคิด

2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

2.1.1 ความหมายของความคิดเห็น

ประกาเพ็ญ สุวรรณ (2520) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านทัศนคติอย่างหนึ่ง แต่การแสดงความคิดเห็นนั้นมักจะมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ และเป็นส่วนที่พร้อมจะมีปฏิริยาเฉพาะต่อสถานการณ์ภายนอก

สุชา จันทร์เอม (2527) กล่าวว่า ความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า เป็นความรู้สึกของแต่ละบุคคลแต่เป็นลักษณะที่ไม่ลึกซึ้งเท่ากับทัศนคติ คนเราจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน และความคิดเห็นจะเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติ

อุทัย หิรัญโต (2526) กล่าวว่า ความคิดเห็นของคนมีหลายระดับ คือ ผิวเผินก็มี ลึกซึ้งก็มี สำหรับความคิดเห็นที่เป็นทัศนคตินั้นเป็นความคิดเห็นลึกซึ้งและติดตัวไปเป็นเวลานาน เป็นความคิดทั่วไปไม่เฉพาะอย่างซึ่งมีประจำของบุคคลทุกท่าน ส่วนความคิดเห็นไม่ลึกซึ้งและเป็น ความคิดเห็นเฉพาะอย่าง มีอยู่เป็นเวลาอันสั้นเรียกว่า Opinion ไม่ตั้งอยู่บนรากฐานของ พยานหลักฐานที่เพียงพอแก่การพิสูจน์ความรู้ แห่งอารมณ์น้อย และเกิดขึ้นได้ง่ายแต่ก็สลายตัวเร็ว

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (อ้างถึงใน สุพินดา วงษ์บุรี, 2547: 10-11) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกโดยการพูดหรือเขียนเกี่ยวกับทัศนคติหรือความเชื่อหรือค่านิยมของบุคคล ความคิดเห็นไม่เหมือน ทัศนคติตรงที่ไม่จำเป็นต้องแสดงความรู้สึก อารมณ์หรือการแสดง พฤติกรรมที่จะตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นคำพูดพร้อมเหตุผลที่บุคคลคิดขึ้นมา และถ้าไม่มีคน เห็นด้วยก็อาจเปลี่ยนคำพูดดังกล่าวได้ ดังนั้นบุคคลที่มีทัศนคติหรือความเชื่อหรือค่านิยมอย่างใด อย่างหนึ่ง แต่ถ้าไม่แสดงความคิดเห็นออกมา ก็จะไม่มียุคคลใดทราบเลยว่าบุคคลนั้นมีทัศนคติ ความเชื่อหรือค่านิยมเช่นใด

ธรณิศวรร จิตขวัญ (2542) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นหมายถึง ความเชื่อ หรือการลงความเห็น ซึ่งขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงหรือข้อมูลที่ได้รับทราบ

Maier (อ้างถึงใน สุขญา คุปติยานุวัฒน์, 2543: 43) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการ แสดงออกของทัศนคติส่วนหนึ่ง และเป็นการแปลความหมายของข้อเท็จจริงอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งเป็น การแปลความหมายย่อมขึ้นอยู่กับอิทธิพลของทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น

Good (อ้างถึงใน สุขญา คุปติยานุวัฒน์, 2543: 43) กล่าวว่า ความคิดเห็นความเชื่อ ความคิดหรือการลงความเห็นเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งไม่อาจบอกได้ว่าถูกต้องหรือไม่

จึงสรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึก ความเชื่อ และการ ตัดสินใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ การรับรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมใน ขณะนั้นเป็นพื้นฐาน ซึ่งความคิดของแต่ละบุคคลอาจเป็นที่ยอมรับ หรือปฏิเสธจากบุคคลอื่นได้

2.1.2 ประเภทของความคิดเห็น

Remmer (อ้างถึงใน ดวงอุมา โสภกา, 2551: 20) ได้จำแนกความคิดเห็นออกเป็น 2 ประการด้วยกัน คือ

1. ความคิดเห็นเชิงบวกสุด-เชิงลบสุด (Extreme Opinion) เป็นความคิดเห็นที่เกิด จากการเรียนรู้ และประสบการณ์ ซึ่งสามารถทราบทิศทางได้ ทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรักจน หลงทิศ ทิศทางลบสุด ได้แก่ ความรังเกียจ ความคิดเห็นนี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงยาก

2. ความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Contents) การมีความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อสิ่งนั้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ชอบยอมรับ เห็นด้วย ความรู้สึกความเข้าใจในทางที่ไม่ดี ได้แก่ ไม่ชอบ ไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย

2.1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

ดวงอุมา โสภา (2551) ได้สรุปปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลซึ่งทำให้บุคคลแต่ละคนแสดงความคิดเห็นที่เหมือนกัน หรือแตกต่างกันไว้ ดังนี้

2.1.3.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

- 1) ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย คือ เพศ อวัยวะ ความครบถ้วนสมบูรณ์ของอวัยวะต่าง ๆ คุณภาพของสมอง
- 2) ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและการศึกษาทำให้บุคคลที่มีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ มากขึ้น และคนที่มีความรู้มากมักจะมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล
- 3) ความเชื่อ ค่านิยม และเจตคติของบุคคลต่อเรื่องต่าง ๆ ซึ่งอาจจะได้จากการเรียนรู้จากกลุ่มบุคคลในสังคม หรือจากการอบรมสั่งสอนของครอบครัว
- 4) ประสบการณ์ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่ และความรับผิดชอบต่องาน ซึ่งจะส่งผลต่อความคิดเห็น

2.1.3.2 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

- 1) สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นของบุคคล เป็นการได้รับข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล
- 2) กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล เพราะเมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มใดหรือสังคมใด ก็ต้องยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือสังคม ซึ่งทำให้บุคคลนั้นมีความเห็นไปตามกลุ่มหรือสังคมที่อยู่
- 3) ข้อเท็จจริงในเรื่องต่าง ๆ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่บุคคลแต่ละคนได้รับ ทั้งนี้เพราะข้อเท็จจริงที่แต่ละบุคคลได้รับแตกต่างกัน ก็จะมีผลต่อการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

2.1.4 การวัดความคิดเห็น

วิเชียร เกตุสิงห์ (2541) กล่าวว่าไว้ว่า การใช้แบบสอบถามวัดระดับความคิดเห็น จะต้องระบุให้ผู้ตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความที่กำหนดให้ แบบสอบถามประเภทนี้ นิยมสร้างตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งแบ่งน้ำหนักของความคิดเห็นโดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

วัลลภ รัฐนัตรานนท์ (2545) ได้เขียนในเอกสารประกอบการเรียนการสอนของ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่องการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการวัดว่ามาตรวัดเจตคติหรือทัศนคติหรือความคิดเห็นที่นิยมใช้อย่างแพร่หลายมี 4 วิธี ดังนี้

1. วิธีคิดแบบสเกล วัดความต่างทางศัพท์ (S-D Scale = Semantic differential scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็น โดยอาศัยคุณสมบัติที่มีความหมายตรงกันข้าม เช่น ดี-เลว ขยัน-ขี้เกียจ เป็นต้น

2. วิธีลิเคิร์ตสเกล (Likert scale) เป็นวิธีสร้างมาตรวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นที่นิยมกันมากที่สุด เพราะเป็นวิธีสร้างมาตรวัดที่ง่าย ประหยัดเวลา ผู้ตอบเวลา ผู้ตอบแบบสามารถแสดงทัศนคติในทางที่ชอบหรือไม่ชอบ โดยยึดอันดับความชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก 5 หรือ 4 คำตอบ และให้คะแนน 5 4 3 2 1 หรือ +2 +1 0 -1 -2 ตามลำดับ

3. วิธีกัทแมนสเกล (Guttman scale) เป็นวิธีสร้างมาตรวัดทัศนคติ หรือความคิดเห็นในแนวเดียวกัน และสามารถจัดอันดับทัศนคติสูง-ต่ำแบบเปรียบเทียบกันและกันได้ อย่างต่ำสุดหรือสูงสุด และแสดงถึงการสะสมของข้อความความคิดเห็น

4. วิธีเทอร์สโตนสเกล (Thurstone scale) เป็นวิธีการสร้างมาตรวัดออกเป็น ปริมาตรแล้วเปรียบเทียบตำแหน่งความคิด หรือทัศนคติไปในทางเดียว และเสมือนว่าเป็น Scale ที่มี ช่วงห่างกัน

2.1.5 ประโยชน์ของความคิดเห็น

Best (อ้างถึงใน ดวงอุมา โสภา, 2551) กล่าวว่าไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นการสำรวจ ศึกษาความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งแต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใด ๆ ออกมาโดยคำพูด การเขียน การสำรวจความคิดเห็นจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายต่าง ๆ เพราะจะทำให้สำเร็จบรรลุตามเป้าหมายอย่างแท้จริงแล้ว

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรม

2.2.1 ความหมายของการฝึกอบรม

ชาอู สวัสดิ์สาลี (2550) กล่าวว่า คนเป็นปัจจัยทางการบริหารที่สำคัญที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับทรัพยากรอื่น ๆ กล่าวคือ ทรัพยากรอื่น ๆ เมื่อใช้ไปแล้วย่อมมีการเสื่อมสลาย สึกหรือหมดไปในที่สุด แต่คนหรือทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาได้ เพิ่มคุณค่าได้ และสามารถนำกลับมาใช้ได้อยู่เสมอ ๆ อีกทั้งจะยังมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะคนจะมีการสะสมความรู้ความเข้าใจ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ที่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติงาน หรือพัฒนางานให้ดีขึ้นได้ โดยคนสามารถบันดลเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นกับองค์กร หรือหน่วยงานใด ๆ ก็ได้ จะทำให้องค์กรหรือหน่วยงานนั้นเจริญก้าวหน้าหรือล่าหลังก็ได้ และจะทำให้การดำเนินการต่าง ๆ ในองค์กรหรือหน่วยงานนั้นประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวก็ได้ ดังนั้นองค์กรหรือหน่วยงานที่มุ่งหวังความสำเร็จทั้งหลายจึงต่างให้ความสำคัญกับคน วิธีการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพที่เป็นที่นิยมอย่างแพร่หลาย คือ การฝึกอบรม

วิจิตร อวาระกุล (2550) ได้ให้ความหมายของการฝึกอบรมไว้ว่า หมายถึง “กระบวนการเพิ่มความรู้ ความชำนาญ และความสามารถของบุคคลหรือที่เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าเป็นการพัฒนาบุคคล” หรืออาจกล่าวได้ว่า การฝึกอบรม คือ “กระบวนการที่จะส่งเสริมสรรสภาพของบุคคลให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลโดยตรงไปยังผลงานของสถาบันสังคม ประชาชน”

สมคิด บางโม (2542) ได้สรุปความหมายของการฝึกอบรมไว้ว่าเป็นกระบวนการที่มีระเบียบและระบบ ซึ่งจัดขึ้นเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้นในการทำงาน อันก่อให้เกิดผลสำเร็จทั้งแก่ตัวบุคคลและองค์กรโดยรวม เป็นการปรับปรุงและเพิ่มพูนทักษะ ความชำนาญ (Skill) ความรู้ (Knowledge) ความเข้าใจ (Understand) ทักษะ (Attitude) และนิสัย (Habit) ที่ถูกต้องเหมาะสมในการทำงาน

Goldstein and Ford (2002) ได้อธิบายว่า การฝึกอบรมเป็นทักษะในการเรียนรู้ เป็นระเบียบ กฎเกณฑ์ แนวคิด หรือทัศนคติอย่างมีแบบแผน เพื่อผลของการปฏิบัติงานในสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน บุคลากรที่ถูกจ้างเข้ามานั้นต้องมีความสามารถขั้นพื้นฐานที่จะพัฒนาเพื่อให้ประสบความสำเร็จ และการฝึกอบรมนั้นจะเป็นการเปิดโอกาสให้คนที่ต้องการความท้าทายเพื่อหน้าที่ใหม่

โดยสรุป การฝึกอบรมเป็นกระบวนการขององค์กรในอันที่จะพัฒนาบุคคล เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างมีระเบียบแบบแผน เพื่อให้บุคคลมีความรู้ ความเข้าใจ มีทัศนคติ มีทักษะความชำนาญประสบการณ์ที่เหมาะสม หรือเข้าทำงานได้อย่างดีเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างถาวร และมีมาตรฐาน เป็นการดำเนินการต่อเนื่องและเป็นภาระที่ไม่มีสิ้นสุด เพื่อแก้ปัญหาขององค์กรในช่วงระยะเวลาที่เหมาะสม เป็นกิจกรรมที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาการทำงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายขององค์กร

2.2.2 ประโยชน์ของการฝึกอบรม

การฝึกอบรมเป็นกิจกรรมที่สำคัญและจำเป็นอย่างมากสำหรับทรัพยากรมนุษย์ นักวิชาการได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม ดังนี้ (สมพงษ์ เกษมสิน, 2523)

- 1) การฝึกอบรมช่วยทำให้ระบบวิธีการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น มีการติดต่อประสานที่ดีขึ้น
- 2) การฝึกอบรมเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้เกิดการประหยัด ลดความสิ้นเปลืองของวัสดุที่ใช้ในการปฏิบัติงาน
- 3) การฝึกอบรมสามารถช่วยลดเวลาในการเรียนงานให้น้อยลง
- 4) การฝึกอบรมช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่งานของผู้บังคับบัญชาทำได้มากขึ้น
- 5) กระตุ้นเตือนผู้ปฏิบัติงานให้ปฏิบัติงานเพื่อความก้าวหน้าในการทำงานของตน

วิชชุดา หุ่นวิไล (2542) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการฝึกอบรม ดังนี้

- 1) การฝึกอบรมช่วยทำให้ระบบวิธีการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น การติดต่อประสานงาน ความสนใจในการปฏิบัติงาน และจิตใจใฝ่งานที่ดีขึ้น สามารถนำเทคนิค และวิธีการใหม่ ๆ ไปช่วยแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานจนเกิดประสิทธิภาพ
- 2) การฝึกอบรมช่วยทำให้เกิดการประหยัด ทั้งด้านวัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ เพราะการฝึกอบรมทำให้การปฏิบัติงานได้พัฒนาทักษะความชำนาญงานมากขึ้น การทำงานผิดพลาดก็จะน้อยลง
- 3) การฝึกอบรมช่วยทำให้เวลาในการเรียนงานลดลง เมื่อบุคลากรจะเริ่มปฏิบัติงานจะมีการอบรมแนะนำก่อน บุคลากรที่ได้รับการฝึกอบรมมาแล้ว

จะสามารถปฏิบัติงานได้ทันทีและได้ผลดีประหยัดเวลากว่าใช้บุคลากรที่ปฏิบัติงานและเรียนงานไปด้วยในเวลาเดียวกัน

- 4) การฝึกอบรมช่วยลดภาระหน้าที่ของผู้บังคับบัญชา ซึ่งไม่ต้องมานั่งเสียเวลามาชี้แจงสั่งสอนในงานที่สั่ง และการฝึกอบรมยังช่วยลดการทำงานล่วงเวลาน้อยลง เพราะการที่ทำงานล่วงเวลานั้นเกิดจากความล่าช้า ไม่คล่อง และไม่เข้าใจในงานเป็นส่วนมาก
- 5) การฝึกอบรมช่วยแนะแนวทางในความก้าวหน้าของบุคคล กระตุ้นเตือนผู้ปฏิบัติงานคิดถึงความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน ด้วยการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและทักษะรู้งาน โดยการฝึกอบรม

ชลิต จงสำราญ (2554) กล่าวถึงประโยชน์ของการฝึกอบรมใน 3 ส่วนหลักคือ

- 1) ระดับพนักงาน การฝึกอบรมจะมีประโยชน์ดังต่อไปนี้
  - 1.1 ช่วยส่งเสริมความรู้และความเข้าใจ ซึ่งเป็นการเพิ่มคุณค่าแก่ตนเอง
  - 1.2 ช่วยลดอุบัติเหตุหรือการทำงานผิดพลาด
- 2) ระดับผู้บังคับบัญชา การฝึกอบรมจะมีประโยชน์ ดังต่อไปนี้
  - 2.1 ช่วยทำให้เกิดผลงานที่ดีขึ้น เมื่อตระหนักในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ
  - 2.2 ช่วยลดปัญหาและแก้ไขงานที่ผิดพลาด
  - 2.3 ช่วยลดภาระในการปกครอง การบังคับบัญชา
  - 2.4 ช่วยเสริมสร้างภาวะผู้นำที่เก่งงาน เก่งคน และเก่งคิด
- 3) ระดับหน่วยงานหรือองค์กร การฝึกอบรมจะมีประโยชน์ ดังต่อไปนี้
  - 3.1 ช่วยลดค่าใช้จ่ายทางด้านแรงงาน
  - 3.2 ช่วยลดความสูญเสียวัสดุอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ
  - 3.3 ช่วยเพิ่มผลผลิตทั้งทางตรงและทางอ้อม
- 4) ช่วยสร้างศูนย์กำไรในการประหยัดค่าใช้จ่ายในสำนักงาน

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2554: ออนไลน์) กล่าวถึงประโยชน์ของการฝึกอบรมไว้

ดังนี้

- 1) ช่วยปรับปรุงหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

- 2) ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและความเปลี่ยนแปลงอื่น ๆ
- 3) ช่วยเสริมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องในการปฏิบัติงาน
- 4) ช่วยเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน
- 5) ช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนผู้ปฏิบัติงาน โดยวิธีการเพิ่มคุณภาพของผู้ปฏิบัติงานที่มีอยู่จำกัด แทนการเพิ่มปริมาณหรือเพิ่มจำนวนผู้ปฏิบัติงาน
- 6) ช่วยยกระดับความสามารถของบุคลากรในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตาม ทิศทาง เป้าหมาย และนโยบายขององค์กร

อรจริย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2521) กล่าวว่า ประโยชน์ของการฝึกอบรม ได้แก่

- 1) ทำให้วิธีปฏิบัติงานดีขึ้น
- 2) ช่วยลดค่าใช้จ่าย แรงงาน และเวลาในการปฏิบัติงานให้น้อยลง
- 3) ช่วยลดเวลาเรียนวิธีการปฏิบัติงานให้น้อยลง
- 4) ช่วยแบ่งเบาภาระการปฏิบัติงานของผู้บังคับบัญชาได้มากขึ้น
- 5) ทำให้สายการบังคับบัญชา การควบคุม การบริหาร การติดต่อและ ประสานงาน และความร่วมมือดีขึ้น ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน
- 6) ช่วยส่งเสริมจิตใจ และศีลธรรมของผู้ปฏิบัติงานให้ดีขึ้น
- 7) กระตุ้นเตือนผู้ปฏิบัติงานให้ปฏิบัติงาน เพื่อความก้าวหน้าในการงานของคน
- 8) ช่วยทำให้ระบบและวิธีการท างานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

โดยสรุป การฝึกอบรมมีประโยชน์ทั้งในระดับปฏิบัติงานและในระดับหัวหน้างาน โดยการฝึกอบรมช่วยให้ระบบวิธีการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น ช่วยลดเวลาในการเรียนงาน และช่วยลดภาระหน้าที่ของผู้บังคับบัญชา และเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในการพัฒนาทรัพยากร บุคคลของหน่วยงาน

2.3 พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 121 ตอนพิเศษ 65ก ลงวันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2547 ประกอบด้วย 78 มาตรา จัดแบ่งเป็น 9 หมวด และบท เฉพาะกาล (สภาวิชาชีพบัญชี, 2547) ซึ่งมีรายละเอียดตามภาคผนวก ก และมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

หมวด 1 สภาวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วยมาตรา 6 ถึงมาตรา 11 ว่าด้วยการกำหนดให้มีสภาวิชาชีพบัญชี อำนาจหน้าที่ของสภาวิชาชีพบัญชี รายได้ของสภาวิชาชีพบัญชี เรื่อง การขอรับใบอนุญาตของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี การอนุญาตและการออกใบอนุญาตของสภาวิชาชีพบัญชี การขึ้นทะเบียนผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และการจดทะเบียนต่อสภาวิชาชีพบัญชีของนิติบุคคล

หมวด 2 สมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วยมาตรา 12 ถึงมาตรา 21 ว่าด้วยประเภทของสมาชิก คุณสมบัติของสมาชิก หน้าที่ของสมาชิก การสิ้นสุดสภาพของสมาชิก และการประชุมใหญ่สามัญ

หมวด 3 คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วยมาตรา 22 ถึงมาตรา 32 ว่าด้วยการกำหนดให้มีคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี นายกสภาวิชาชีพบัญชี การประชุม คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี อำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี และการเสนอร่างข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

หมวด 4 คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี ประกอบด้วยมาตรา 33 ถึง มาตรา 36 ว่าด้วยการกำหนดให้มีคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี และอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี

หมวด 5 การควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการสอบบัญชี ประกอบด้วยมาตรา 37 ถึงมาตรา 43 ว่าด้วยหน้าที่และคุณสมบัติของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

หมวด 6 การควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการทำบัญชี ประกอบด้วยมาตรา 44 ถึงมาตรา 45 ว่าด้วยหน้าที่และคุณสมบัติของผู้ทำบัญชี

หมวด 7 จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วยมาตรา 46 ถึง มาตรา 58 ว่าด้วยเรื่องจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี การประพฤติดิจจรรยาบรรณ การ กำหนดให้มีคณะกรรมการจรรยาบรรณ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจรรยาบรรณ

หมวด 8 การกำกับดูแล ประกอบด้วยมาตรา 59 ถึงมาตรา 64 ว่าด้วยการ กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี และอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี

หมวด 9 บทกำหนดโทษ ประกอบด้วยมาตรา 65 ถึงมาตรา 72 ว่าด้วยเรื่องกำหนด โทษของการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

บทเฉพาะกาล ประกอบด้วยมาตรา 73 ถึงมาตรา 78

ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ หมวด 2 สมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี กล่าวถึงประเภท คุณสมบัติ หน้าที่ และการสิ้นสุดสภาพของสมาชิก ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.3.1 ประเภทและคุณสมบัติของสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา 12 ถึงมาตรา 15 กำหนดให้สมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี แบ่งออกเป็น 4 ประเภท และมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- 1) สมาชิกสามัญ ต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย อายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี และสำเร็จการศึกษาในระดับไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าทางการบัญชี หรือสาขาอื่นตามที่สภาวิชาชีพกำหนด
- 2) สมาชิกวิสามัญ
  - 2.1 กรณีเป็นผู้มีสัญชาติไทย ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี และสำเร็จการศึกษาในระดับไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าทางบริหารธุรกิจ พาณิชยศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ หรือสาขาอื่นที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีพิจารณาเห็นว่ามี ความเกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพบัญชี
  - 2.2 กรณีเป็นผู้ไม่มีสัญชาติไทย ต้องเป็นบุคคลซึ่งมีสัญชาติของประเทศที่ยินยอมให้ผู้มีสัญชาติไทยประกอบอาชีพสอบบัญชีในประเทศนั้นได้ อายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี และสำเร็จการศึกษาในระดับไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชี
- 3) สมาชิกสมทบ ต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี และสำเร็จการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี แต่ไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชี หรือด้านอื่นที่มีการสอนวิชาการบัญชีเป็นหลักบริหารธุรกิจ (สาขาวิชาการบัญชี) หรืออนุปริญญาทางการบัญชี หรืออยู่ระหว่างการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการบัญชี
- 4) สมาชิกกิตติมศักดิ์ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเชิญเป็นสมาชิกตามมติของคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี

ทั้งนี้ สมาชิกสามัญ สมาชิกวิสามัญ และสมาชิกสมทบจะต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี เช่น

- 1) ไม่เป็นผู้ประพฤติผิดจรรยาบรรณอันนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี

- 2) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในคดีที่เป็นการประพฤติดุจริยบรรณอันนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ บัญชี
- 3) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถหรือไม่เป็นโรคที่คณะกรรมการโดยการปรึกษาหารือกับคณะแพทย์ไม่น้อยกว่า 3 คน เห็นว่าจะเป็นอุปสรรคต่อการประกอบวิชาชีพ

ผู้ประสงค์จะสมัครเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีต้องยื่นใบสมัครตามแบบที่นายกสภาวิชาชีพบัญชีกำหนด ณ ที่ทำการของสภาวิชาชีพบัญชีหรือสถานที่อื่นที่นายกสภาวิชาชีพบัญชีกำหนด หรือส่งใบสมัครทางไปรษณีย์โดยขอรับแบบฟอร์มใบสมัครหรือพิมพ์แบบฟอร์มใบสมัครจาก www.fap.or.th พร้อมทั้งหลักฐานตามที่กำหนด และชำระค่าธรรมเนียมสมาชิก ดังนี้

- **สมาชิกสามัญ** มีค่าบำรุงสมาชิกรายปี 500 บาท รายสามปี 1,500 บาท และรายห้าปี 2,500 บาท
- **สมาชิกวิสามัญ** มีค่าบำรุงสมาชิกรายปี 500 บาท รายสามปี 1,500 บาท และรายห้าปี 2,500 บาท
- **สมาชิกสมทบ** มีค่าบำรุงสมาชิกรายปี 300 บาท รายสามปี 900 บาท และรายห้าปี 1,500 บาท

การคิดค่าบำรุงดังกล่าว มีรอบระยะเวลาตั้งแต่วันที่ เป็นสมาชิกจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม ของปีนั้น สมาชิกภาพเริ่มนับแต่วันที่นายทะเบียนออกบัตรประจำตัวสมาชิกให้ ทั้งนี้ บัตรประจำตัวสมาชิกมีอายุเท่ากับรอบระยะเวลาการชำระค่าบำรุงสมาชิก โดยสมาชิกสามัญ สมาชิกวิสามัญ และสมาชิกสมทบสามารถขอต่ออายุได้ล่วงหน้าภายในสามเดือนก่อนบัตรหมดอายุ แต่จะล่าช้าเกินเดือนมกราคมของปีถัดไปไม่ได้ เว้นแต่จะมีหนังสือชี้แจงต่อคณะกรรมการถึงเหตุจำเป็น หรือมีเหตุอันสมควรอื่นใดซึ่งมิได้มีเจตนาจะไม่ชำระค่าบำรุงสมาชิก

2.3.2 สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา 16 กำหนดให้สมาชิกสามัญมีสิทธิและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- 1) แสดงความคิดเห็นในการประชุมใหญ่
- 2) ออกเสียงลงคะแนนในการประชุมใหญ่

- 3) เลือกตั้ง รับเลือกตั้ง หรือรับแต่งตั้ง เป็นกรรมการหรือดำรงตำแหน่งอื่นอันเกี่ยวกับกิจการของสภาวิชาชีพบัญชี
- 4) สมาชิกสามัญไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนเข้าชื่อเสนอร่างข้อบังคับต่อสภาวิชาชีพบัญชีได้
- 5) สมาชิกสามัญไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนเข้าชื่อกันทำหนังสือร้องขอให้นายกสภาวิชาชีพบัญชีเรียกประชุมใหญ่วิสามัญได้
- 6) ชำระค่าบำรุงสมาชิกหรือค่าธรรมเนียม
- 7) ผิดกฎวิธีซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชีและปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547
- 8) สิทธิและหน้าที่อื่นตามที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด
- 9) สมาชิกวิสามัญ สมาชิกสมทบ และสมาชิกกิตติมศักดิ์ มีสิทธิและหน้าที่ตาม (1) (6) (7) และ (8)

2.3.3 การสิ้นสุดลงของสมาชิกภาพของสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา 17 กำหนดให้สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง เมื่อ

- 1) ตาย
- 2) ลาออก
- 3) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา 13 หรือ มาตรา 14 หรือ คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีมีมติเพิกถอนสำหรับกรณีสมาชิกกิตติมศักดิ์
- 4) ไม่ชำระค่าบำรุงสมาชิก โดยไม่มีเหตุอันสมควรตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

2.4 ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556

ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 130 ตอนพิเศษ 192 ง ลงวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2556 โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 (11)

มาตรา 30 มาตรา 44 วรรคสอง และมาตรา 45 (4) (5) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย สภาวิชาชีพบัญชีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีจึงออกข้อบังคับไว้ (สภาวิชาชีพบัญชี, 2556) ซึ่งมีรายละเอียดตามภาคผนวก ข และมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

- 1) ให้ยกเลิกข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี (ฉบับที่ 6) เรื่อง ผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2547
- 2) ผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547
  - 2.1 ในกรณีที่ผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ที่ไม่มีสัญชาติไทยต้องมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินและกฎหมายภาษีอากรของประเทศไทย เพื่อปฏิบัติการตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชีและกฎหมายภาษีอากรที่เกี่ยวข้องได้
  - 2.2 ในกรณีที่ผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องโทษจรรยาบรรณให้เพิกถอนการขึ้นทะเบียนหรือพ้นจากการเป็นสมาชิกตามมาตรา 49 (4) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ผู้นั้นต้องได้รับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีจึงจะขอขึ้นทะเบียนได้ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาคำขอขึ้นทะเบียนและปฏิเสธการขึ้นทะเบียนแล้ว ผู้นั้นจะยื่นคำขอขึ้นทะเบียนได้อีกเมื่อสิ้นระยะเวลาหนึ่งปีนับจากวันที่คณะกรรมการปฏิเสธการขึ้นทะเบียน ถ้าคณะกรรมการปฏิเสธการขึ้นทะเบียนเป็นครั้งที่สองแล้ว ผู้นั้นเป็นอันหมดสิทธิขอขึ้นทะเบียนอีกต่อไป
- 3) ผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องมีวุฒิการศึกษาเช่นเดียวกับวุฒิการศึกษาของผู้ทำบัญชี ตามประกาศของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าซึ่งออกตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี
- 4) ผู้ประสงค์ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี ให้ยื่นคำขอต่อสภาวิชาชีพบัญชีตามแบบ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด ผู้ขอขึ้นทะเบียนเพื่อประกอบวิชาชีพเป็นผู้ทำบัญชีต้องชำระค่าธรรมเนียมพร้อมกับการยื่นคำขอตามอัตราในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยค่าบำรุงสมาชิกและค่าธรรมเนียม
- 5) เมื่อได้รับคำขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีและตรวจสอบถูกต้องแล้ว ให้นายทะเบียนออกบัตรประจำตัวผู้ขึ้นทะเบียนให้แก่ผู้นั้น เว้นแต่การพิจารณา

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามข้อ 5 วรรคสาม และในกรณีที่ไม่มีรับขึ้นทะเบียนให้คืนค่าธรรมเนียมโดยไม่มีดอกเบี้ย

- 6) บัตรประจำตัวผู้ขึ้นทะเบียนให้เป็นไปตามที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด และให้มีอายุตั้งแต่วันที่นายทะเบียนออกบัตรประจำตัวผู้ขึ้นทะเบียนจนถึงวันที่ 31 ธันวาคมของปีนั้น และบัตรประจำตัวผู้ขึ้นทะเบียนในปีต่อ ๆ ไป ให้มีอายุตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม ของทุกปี และให้ผู้ขึ้นทะเบียนต่ออายุบัตรประจำตัวผู้ขึ้นทะเบียน และชำระค่าธรรมเนียมของปีต่อ ๆ ไป ล่วงหน้าเต็มจำนวนภายในวันทำการสุดท้ายของปี เว้นแต่ผู้ขึ้นทะเบียนที่ชำระค่าธรรมเนียมด้วยการโอนเงินผ่านทางธนาคารหรือทางอินเทอร์เน็ตให้ชำระได้จนถึงวันสิ้นสุดของปี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด

2.5 ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557

ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 131 ตอนพิเศษ 177 ง ลงวันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2557 โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี ตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 (6) แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าโดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ออกประกาศไว้ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2557) ซึ่งประกาศดังกล่าวมีรายละเอียดตามภาคผนวก ค และมีประเด็นสำคัญที่ผู้ทำบัญชีต้องปฏิบัติตาม ดังต่อไปนี้

- 1) ต้องเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547
- 2) แจ้งรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชีทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th) พร้อมด้วยสำเนาหลักฐานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ หรือนับแต่วันเริ่มทำบัญชี

- 3) ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงรายการที่แจ้งไว้ตามข้อหนึ่งหรือยกเลิกการเป็นผู้ทำบัญชี ต้องแจ้งรายการเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th) พร้อมด้วยสำเนาหลักฐานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิก โดยใช้แบบ ส.บช. 6 หรือแบบ ส.บช. 8 แล้วแต่กรณีที่แนบท้ายประกาศฉบับนี้
- 3.1 ผู้ทำบัญชีต้องยื่นยื่นรายชื่อผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่รับทำบัญชี และสถานภาพการเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th) พร้อมด้วยสำเนาหลักฐานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สิ้นปีปฏิทินของทุกปีปฏิทิน โดยใช้แบบ ส.บช. 10 ที่แนบท้ายประกาศฉบับนี้
- 3.2 ต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อปีปฏิทิน เว้นแต่ผู้ทำบัญชีที่แจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีสำหรับปีแรกและมีระยะเวลาที่เหลือหลังการแจ้งในปีนั้นน้อยกว่าหกเดือน ให้เริ่มพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีในปีถัดไป จำนวนชั่วโมงการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีตามวรรคหนึ่ง ต้องมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการบัญชีไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งและเนื้อหาด้านอื่น ตามที่สภาวิชาชีพบัญชีประกาศกำหนด การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรม ดังต่อไปนี้
- ก) การอบรมหรือสัมมนา ทั้งนี้ ให้รวมถึงการอบรมหรือสัมมนาในรูปแบบสื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning)
  - ข) การเป็นวิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการสัมมนา ในกิจกรรมตาม (ก)
  - ค) การเป็นอาจารย์ในสถาบันการศึกษาของรัฐ หรือสถาบันการศึกษาของเอกชน ตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันการศึกษาเอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือเทียบเท่า ไม่ว่าจะเป็นการสอนในฐานะอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ

- ง) การสำเร็จการศึกษาในคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีไม่ว่าคุณวุฒิใหม่นั้นจะสูงกว่าคุณวุฒิเดิมหรือไม่ก็ตาม
- จ) การผ่านการศึกษาเฉพาะรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีจากสถาบันการศึกษาของรัฐ หรือสถาบันการศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันการศึกษาเอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือเทียบเท่า
- ฉ) กิจกรรมอื่น นอกจากที่ระบุตาม (ก) (ข) (ค) (ง) และ (จ) ตามที่สภาวิชาชีพบัญชีประกาศกำหนด
- 4) แจ้งรายละเอียดการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th) ได้ทันทีหลังการทำกิจกรรมแต่ไม่เกินสามสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีปฏิทินของทุกปีปฏิทิน และต้องเก็บหลักฐานการเข้าร่วมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี นับแต่วันสิ้นสุดของการทำกิจกรรมในแต่ละครั้ง
- 5) ผู้ทำบัญชีใดไม่เข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีหรือเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีไม่ครบจำนวนชั่วโมง แม้ว่าถูกเปรียบเทียบตามกฎหมายแล้วยังต้องพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีให้ครบจำนวนชั่วโมงตามระยะเวลาที่ขาดหายไป แต่เมื่อรวมกันแล้วไม่เกิน 24 ชั่วโมง ทั้งนี้ ไม่นับรวมจำนวนชั่วโมงในปีปัจจุบัน
- 6) ผู้ทำบัญชีใดยกเลิกการเป็นผู้ทำบัญชีแล้ว และขอกลับมาเป็นผู้ทำบัญชีใหม่ ต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีให้ครบจำนวนชั่วโมงตามระยะเวลาที่ขาดหายไปก่อนการยกเลิกการเป็นผู้ทำบัญชี แต่เมื่อรวมกันแล้วไม่เกิน 24 ชั่วโมง และแจ้งการขอกลับมาเป็นผู้ทำบัญชีใหม่ทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th)
- 7) ผู้ทำบัญชีสามารถรับทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีได้ไม่เกิน 100 รายต่อปีปฏิทิน ไม่ว่าจะเป็นการรับทำบัญชีในรอบปีบัญชีใดก็ตาม

2.6 ความคิดเห็นต่อ พ.ร.บ.วิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557

2.6.1 ความคิดเห็นต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจำนวนมากยังสับสนเกี่ยวกับการแจ้งเป็นผู้ทำบัญชีกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และการสมัครเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี ภายใต้อำนาจพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 นอกจากนี้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชียังได้รับผลกระทบจากการชำระค่าบำรุงสมาชิก ค่าธรรมเนียมรายปี การจัดให้มีหลักประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่ 3 โดยผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีความคิดเห็นต่างกันทั้งที่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยกับการทำงานของสภาวิชาชีพบัญชี ที่มีหน้าที่เสริมสร้างความรู้ ความสำนึกในหน้าที่ และพัฒนาวิชาชีพบัญชีให้ครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน ภายใต้อำนาจพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 (เยาวรักษ์ สุขวิบูลย์, 2549) ในขณะที่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ทุกกลุ่ม มีระดับความรู้ความเข้าใจเชื่อมโยง ยกเว้นกลุ่มการบัญชีภาษีอากรมีความรู้ความเข้าใจในระดับต้องพัฒนา โดยผู้มีประสบการณ์การทำงานทุกกลุ่มเห็นด้วยมากที่สุดในเรื่องผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง ยกเว้นกลุ่มผู้มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี ส่วนผู้ที่จบการศึกษาทางบัญชีทุกระดับเห็นด้วยมากที่สุดในเรื่องไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณจะมีโทษสูงสุด ยกเว้นระดับปริญญาโทเห็นด้วยมากที่สุดในเรื่องมาตรฐานการบัญชีต้องจัดทำเป็นภาษาไทย (อังคณา จีรัง, 2550) สอดคล้องกับผลการศึกษาเรื่อง ผลกระทบของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ที่มีต่อผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในจังหวัดสุราษฎร์ธานีส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ในระดับปานกลาง และมีความเห็นว่าพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 มีผลกระทบด้านบวกต่อวิชาชีพบัญชีในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายข้อทุกข้อ และมีผลกระทบด้านลบต่อวิชาชีพบัญชีในระดับปานกลางทั้งในภาพรวมและรายข้อทุกข้อ (สารทิ ชนะทัฬ, 2551)

2.6.2 ความคิดเห็นต่อประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557

จากผลการศึกษา เรื่อง ความต้องการของผู้ทำบัญชีที่มีต่อกิจกรรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีของ ฌฐา ธรเจริญกุล (2557) พบว่า กิจกรรมที่ผู้ทำบัญชีมีความ

ต้องการมากที่สุด คือ การศึกษาต่อในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี กิจกรรมที่ผู้ทำบัญชีมีความต้องการน้อยที่สุด คือ การเป็นวิทยากรผู้บรรยายด้านบริหารธุรกิจ โดย ลักษณะทั่วไปในเรื่องของอายุ ประเภทธุรกิจ ประสบการณ์ในอาชีพนักบัญชี สัมพันธ์กับกิจกรรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพทุกข้อ ส่วนเพศ การศึกษา และรายได้ มีความสัมพันธ์กับบางกิจกรรมเท่านั้น ในขณะที่ ผลการศึกษาของ สงกรานต์ ไกยวงษ์ (2553) พบว่า การจัดหลักสูตรการอบรมรวมถึงระยะเวลาในการอบรมควรมีการปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น หลักสูตรนั้นควรเป็นหลักสูตรที่เพิ่มคุณวุฒิให้แก่ผู้เข้ารับการอบรม มีการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานสำหรับการอบรมให้เหมาะสมในแต่ละหลักสูตร อีกทั้งการจัดหลักสูตรควรมีความหลากหลายรูปแบบและหลากหลายสาขาวิชา โดยผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีบางกลุ่มไม่เห็นด้วยกับการบังคับให้มีการอบรม CPD และบางกลุ่มเห็นด้วยที่จะกำหนดให้มีการนับชั่วโมงอย่างเป็นทางการ

2.7 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี และการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี

2.7.1 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ กับความคิดเห็นต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีและการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่า เพศที่แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับระดับผลกระทบด้านลบของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 โดยเพศชายเห็นว่าผลกระทบด้านลบต่อวิชาชีพบัญชีในภาพรวมมากกว่าเพศหญิง (สารภี ชนะทัพ, 2551) นอกจากนี้ พบว่า ผู้ทำบัญชีที่เป็นเพศชายและเพศหญิง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในกิจกรรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี (ณฐา ธรเจริญกุล, 2557)

สมมติฐานการวิจัย ผู้ทำบัญชีที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 และการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 แตกต่างกัน

2.7.2 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับความคิดเห็นต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีและการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่า อายุของผู้ทำบัญชีมีความสัมพันธ์ต่อ กิจกรรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีทุก ๆ กิจกรรม ได้แก่ การศึกษาต่อในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี การศึกษาต่อในคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี การศึกษาต่อในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาบริหารธุรกิจจากสถาบันการศึกษา การจัดอบรมสัมมนาความรู้ด้านบัญชีของสถาบันการศึกษา การเป็นอาจารย์ด้านบัญชีในสถาบันการศึกษา การจัดอบรมสัมมนาความรู้ด้านบริหารธุรกิจของสถาบันการศึกษา การเป็นอาจารย์ในคณะบริหารธุรกิจในสถาบันการศึกษา การเป็นวิทยากรผู้บรรยายด้านการบัญชี การเป็นผู้ดำเนินรายการในการอบรมสัมมนาความรู้ด้านบัญชี การเป็นผู้ดำเนินรายการในการอบรมสัมมนาความรู้ด้านบริหารธุรกิจ และการเป็นวิทยากรผู้บรรยายด้านการบริหารธุรกิจ (ณฐา ธรเจริญกุล, 2557) นอกจากนี้ พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีอายุแตกต่างกัน มีผลทำให้การพัฒนาประสิทธิผลในการทำงานหลังจากเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (สุภาพันธุ์ สายทองอินทร์, 2554)

สมมติฐานการวิจัย ผู้ทำบัญชีที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 และการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 แตกต่างกัน

2.7.3 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับความคิดเห็นต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีและการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่า ผู้ที่จบการศึกษาทางบัญชีระดับ ปวช. ปวส. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า เห็นด้วยกับข้อกำหนดสภาวิชาชีพบัญชีในระดับปานกลาง โดยเห็นด้วยมากที่สุดในเรื่องผู้ประกอบการวิชาชีพที่เป็นผู้ทำบัญชีต้องเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี (อังคณา จีรัง, 2550) และระดับการศึกษาของผู้ทำบัญชีมีความสัมพันธ์ต่อ กิจกรรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีในกิจกรรมการจัดอบรมสัมมนาความรู้ด้านบัญชีของสถาบันการศึกษา การจัดอบรมสัมมนาความรู้ด้านบริหารธุรกิจของสถาบันการศึกษา การเป็นวิทยากรผู้บรรยายด้านการบัญชี การเป็นวิทยากรผู้บรรยายด้านการบริหารธุรกิจ การเป็นผู้ดำเนินการในการอบรมสัมมนาความรู้ด้านบริหารธุรกิจ การเป็นอาจารย์ด้านบัญชีในสถาบันการศึกษา การเป็นอาจารย์ด้านบริหารธุรกิจในสถาบันการศึกษา และการศึกษาต่อในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาบริหารธุรกิจจากสถาบันการศึกษา (ณฐา ธรเจริญกุล, 2557)

สมมติฐานการวิจัย ผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 และการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 แตกต่างกัน

2.7.4 ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชี กับความคิดเห็นต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีและการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่า ประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชีมีความสัมพันธ์ต่อกิจกรรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีทุก ๆ กิจกรรม ได้แก่ การศึกษาต่อในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี การศึกษาต่อในคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี การศึกษาต่อในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาการบริหารธุรกิจจากสถาบันการศึกษา การจัดอบรมสัมมนาความรู้ด้านบัญชีของสถาบันการศึกษา การเป็นอาจารย์ด้านบัญชีในสถาบันการศึกษา การจัดอบรมสัมมนาความรู้ด้านบริหารธุรกิจของสถาบันการศึกษา การเป็นอาจารย์ในคณะบริหารธุรกิจในสถาบันการศึกษา การเป็นวิทยากรผู้บรรยายด้านการบัญชี การเป็นผู้ดำเนินรายการในการอบรมสัมมนาด้านบัญชี การเป็นผู้ดำเนินรายการในการอบรมสัมมนาด้านบริหารธุรกิจ และการเป็นวิทยากรผู้บรรยายด้านบริหารธุรกิจ (ณฐา ธรเจริญกุล, 2557) นอกจากนี้ ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชีที่แตกต่างกัน มีผลทำให้การพัฒนาประสิทธิผลในการทำงานหลังจากเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (สุภาพันธุ์ สายทองอินทร์, 2554)

สมมติฐานการวิจัย ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชีที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 และการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 แตกต่างกัน

2.7.5 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของงานบัญชีที่ทำ กับความคิดเห็นต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีและการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่า ลักษณะของงานบัญชีที่ทำมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ในภาพรวม โดยกลุ่มผู้รับจ้างทำบัญชีของสำนักงานบัญชีมีระดับความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ในภาพรวมมากกว่ากลุ่มอื่น (สารภี ชนะทัฬห, 2551)

สมมติฐานการวิจัย ผู้ทำบัญชีที่มีลักษณะของงานบัญชีที่ทำที่แตกต่าง มีความคิดเห็นต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 และการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 แตกต่างกัน

2.7.6 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กับความคิดเห็นต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีและการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้มีอิทธิพลต่อการใช้จ่ายในทุก ๆ ด้าน ทั้งค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค และค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค (ภัทรพร กิจชัยนุกูล, 2556) นอกจากนี้รายได้ยังเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการใช้จ่ายในด้านการสื่อสารและด้านการศึกษา รองลงมาคือปัจจัยด้านความจำเป็นของสินค้า และปัจจัยด้านคุณภาพของสินค้า (ณัฐพร ธรรม์ชูวงศ์, 2555)

สมมติฐานการวิจัย ผู้ทำบัญชีที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 และการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 แตกต่างกัน

2.8 กรอบแนวคิด

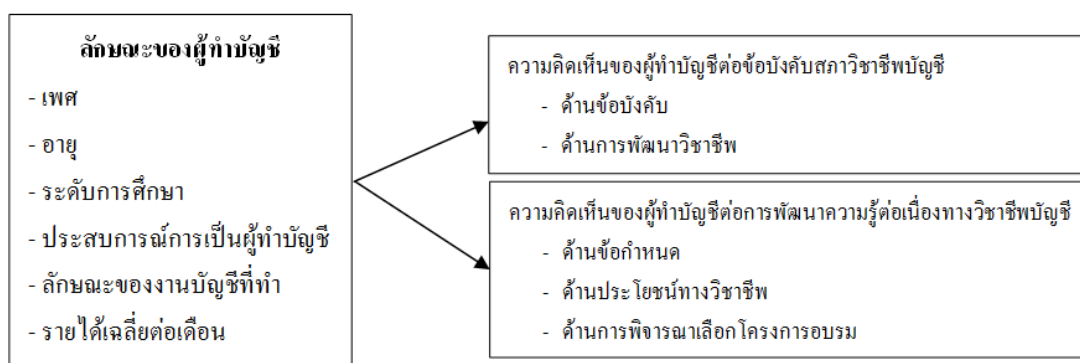
งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลกับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 และการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 โดยจะทำการศึกษาเฉพาะผู้ทำบัญชีที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ใน 7 จังหวัดภาคใต้

ตอนล่าง ณ วันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2556 จำนวน 1,316 ราย แต่ได้ปฏิบัติงานในปี พ.ศ. 2556 มีจำนวน 1,095 ราย (สำนักกำกับดูแลธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2556: ออนไลน์) มีกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะของผู้ทำบัญชี ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชี ลักษณะของงานบัญชีที่ทำ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านข้อบังคับ และด้านการพัฒนาวิชาชีพ และความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื้อหาทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านข้อกำหนด ด้านประโยชน์ทางวิชาชีพ และด้านการพิจารณาเลือกโครงการอบรม ดังแสดงในภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 แสดงกรอบแนวคิดที่ใช้ศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลกับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี และการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรณีศึกษาภาคใต้ตอนล่าง เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนระเบียบการวิจัย ดังต่อไปนี้

- 3.1 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล
- 3.2 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และวิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

3.1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

ข้อมูลปฐมภูมิ คือ ข้อมูลที่ได้รับจากผู้ทำบัญชีโดยการใช้แบบสอบถามส่งไปยังผู้ทำบัญชีตามรายชื่อผู้ทำบัญชีที่ได้ขึ้นทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง ณ ปี พ.ศ. 2556 ทางไปรษณีย์พร้อมติดแสตมป์เพื่อการตอบกลับ

3.1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ข้อมูลทุติยภูมิ คือ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าที่ผู้วิจัยรวบรวมไว้ ทั้งจากหน่วยงานภาครัฐบาลและเอกชน เอกสารและวารสารทางวิชาการต่าง ๆ รวมถึงหนังสือที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี และการค้นคว้าข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

3.2 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และวิธีการสุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้ทำบัญชีที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง ณ วันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2556 จำนวน 1,316 ราย

แต่ได้ปฏิบัติงานในปี พ.ศ. 2556 มีจำนวน 1,095 ราย (สำนักกำกับดูแลธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2556)

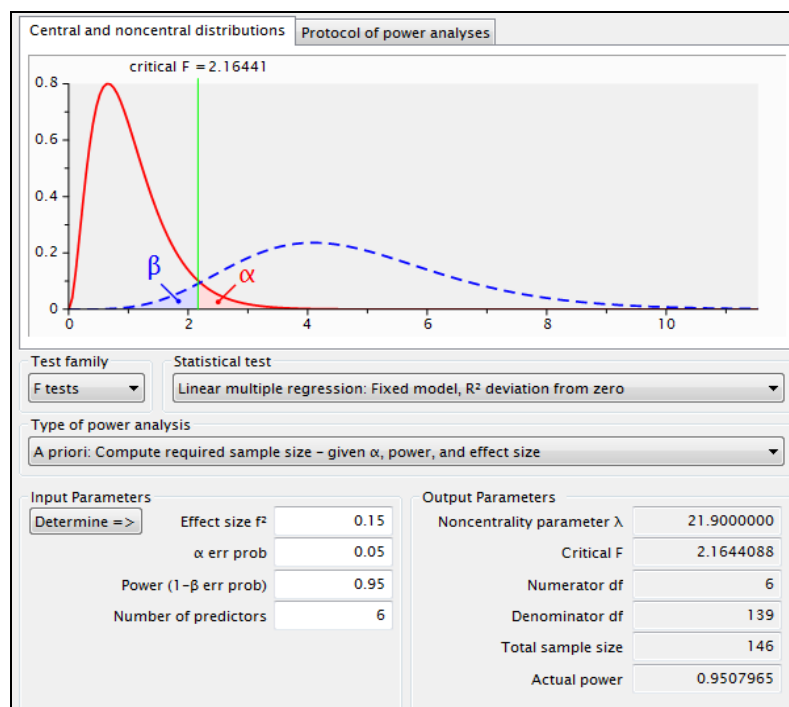
ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจังหวัดที่ประกอบอาชีพ

จังหวัดที่ประกอบอาชีพ	รวม	
	จำนวน	ร้อยละ
ตรัง	28	11.43
นราธิวาส	13	5.31
ปัตตานี	13	5.31
พัทลุง	39	15.92
ยะลา	16	6.53
สงขลา	110	44.89
สตูล	26	10.61
รวม	245	100.00

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามประกอบอาชีพในจังหวัดสงขลา มากที่สุด จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 44.89 แบ่งเป็นเพศชายร้อยละ 43.65 และเพศหญิงร้อยละ 45.26 รองลงมาเป็นจังหวัดพัทลุง จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 15.92 แบ่งเป็นเพศชายร้อยละ 20.00 และเพศหญิงร้อยละ 14.74 จังหวัดตรัง จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 11.43 แบ่งเป็นเพศชายร้อยละ 9.09 และเพศหญิงร้อยละ 12.11 จังหวัดสตูล จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 10.61 แบ่งเป็นเพศชายร้อยละ 9.09 และเพศหญิงร้อยละ 11.05 จังหวัดยะลา จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 6.53 แบ่งเป็นเพศชายร้อยละ 5.45 และเพศหญิงร้อยละ 6.84 และจังหวัดนราธิวาสและจังหวัดปัตตานี น้อยที่สุด จำนวนจังหวัดละ 13 คน คิดเป็นร้อยละจังหวัดละ 5.31 โดยสำหรับจังหวัดนราธิวาสแบ่งเป็นเพศชายร้อยละ 7.27 และเพศหญิงร้อยละ 4.74 และสำหรับจังหวัดปัตตานีแบ่งเป็นเพศชายร้อยละ 5.45 และเพศหญิงร้อยละ 5.26 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามสูงสุดทั้งเพศชายและเพศหญิงประกอบอาชีพในจังหวัดสงขลา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.65 สำหรับเพศชาย และร้อยละ 45.26 สำหรับเพศหญิง

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

เพื่อให้ได้ขนาดตัวอย่างที่เหมาะสม จึงได้ทำการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป G*Power ซึ่งเป็นโปรแกรมที่พัฒนามาจากพื้นฐานของ Power Analysis งานวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติเชิงอนุมานในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) กำหนดให้ค่าขนาดอิทธิพล (Effect Size) มีขนาดกลางเท่ากับ 0.15 กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Level of Significance) ที่ระดับ .05 ($\alpha=0.05$) กำหนดอำนาจในการทดสอบ (Power of Test) ที่ระดับ 0.95 ตัวแปรทำนาย มีจำนวน 6 ตัวแปร ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 146 ตัวอย่าง อย่างไรก็ตามการวิจัยนี้ได้ทำการเก็บข้อมูลจำนวน 176 คน เนื่องจากขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากโปรแกรม G*Power เป็นค่าที่ได้ผลในทางสถิติ แต่เพื่อให้มีนัยสำคัญทางธุรกิจจึงต้องมีการปรับขนาดของกลุ่มตัวอย่างให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้เลือกกลุ่มตัวอย่างเพิ่มเติมอีกร้อยละ 20 ของขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้ (วลัยลักษณ์ อัครีรวงศ์, 2558) และเพื่อป้องกันการขาดหายไปของกลุ่มตัวอย่าง จึงได้เพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 20 (วาสนา กรุดไทย, 2555) ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 212 ตัวอย่าง

ภาพที่ 3.1 แสดงการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม G*Power

3.2.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

สำหรับการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การส่งแบบสอบถามไปยังผู้ทำบัญชี จำนวน 300 คน และเนื่องจากมีข้อจำกัดในการได้มาซึ่งข้อมูลของผู้ทำบัญชี ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม ซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- **ส่วนที่ 1** ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชี ลักษณะของงานบัญชีที่ทำ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน
- **ส่วนที่ 2** ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 จำนวน 10 ข้อ ใช้มาตราส่วนประมาณค่าเพื่อแบ่งระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ ตามแนวความคิดของลิเคิร์ต (Likert Scale) ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	คะแนน
เห็นด้วย	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน
- **ส่วนที่ 3** ความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 จำนวน 10 ข้อ ใช้มาตราส่วนประมาณค่าเพื่อแบ่งระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ ตามแนวความคิดของลิเคิร์ต (Likert Scale) ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	คะแนน
เห็นด้วย	4	คะแนน

ไม่เห็นใจ	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน

- ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ ในการศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

4.1 ความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้นักวิชาการ 3 ท่าน พิจารณาและตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริง

4.2 ความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการ Pre-test จำนวน 20 ฉบับ กับกลุ่มประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบว่าคำถามสามารถสื่อความหมายตรงตามความต้องการ และมีความเหมาะสมหรือไม่ จากนั้นจึงนำมาทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS PC Window Version 21.0 ในการหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha โดยใช้เกณฑ์สัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามการเสนอแนะเกณฑ์การยอมรับ ดังนี้ (Jump, N. 1978)

- ค่า α มากกว่าและเท่ากับ 0.7 สำหรับงานวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Research)
- ค่า α มากกว่าและเท่ากับ 0.8 สำหรับงานวิจัยพื้นฐาน (Basic Research)
- ค่า α มากกว่าและเท่ากับ 0.9 สำหรับการตัดสินใจ (Important Research)

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น โดยแบ่งการทดสอบออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย การปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 และการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ

บัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 ได้ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น ดังนี้

ส่วนที่ 1 การปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.878 ค่าที่ได้มีค่ามากกว่า 0.7 ตามการเสนอแนะเกณฑ์การยอมรับ (Jump, N. 1978) แสดงว่าแบบสอบถามในส่วนนี้มีความน่าเชื่อถือเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

ส่วนที่ 2 การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.890 ค่าที่ได้มีค่ามากกว่า 0.7 ตามการเสนอแนะเกณฑ์การยอมรับ (Jump, N. 1978) แสดงว่าแบบสอบถามในส่วนนี้มีความน่าเชื่อถือเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาคำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 3.4.1 ศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากสิ่งพิมพ์ เช่น วารสารวิชาการ บทความวิชาการ บทความการวิจัย วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลประกอบในการสร้างแบบสอบถาม
- 3.4.2 กำหนดประเด็นและขอบเขตคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการวิจัย
- 3.4.3 ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 และการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 เพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม
- 3.4.4 นำแบบสอบถามไปให้นักวิชาการจำนวน 3 ท่าน พิจารณาและตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริง
- 3.4.5 นำแบบสอบถามไปทำการ Pre-test จำนวน 20 ฉบับ แล้วนำกลับมาทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น เพื่อทดสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ก่อนนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริง

- 3.4.6 ส่งแบบสอบถามไปยังผู้ทำบัญชี จำนวน 300 ฉบับ ทั้งทางไปรษณีย์และการยื่นด้วยตนเอง และให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามที่ตอบแล้วคืนผู้วิจัยภายในระยะเวลาที่กำหนด
- 3.4.7 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถาม กรณีที่ไม่ได้รับแบบสอบถามคืนภายในเวลาที่กำหนด ผู้ศึกษาจะติดตามด้วยตนเองเพื่อให้ได้รับแบบสอบถามคืน
- 3.4.8 กรณีที่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ให้ความร่วมมือ ผู้ศึกษาได้ทำการส่งแบบสอบถามไปยังผู้ทำบัญชีรายอื่นที่พร้อมให้ความร่วมมือ
- 3.4.9 เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้ศึกษาได้ดำเนินการดังนี้
- ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับที่ได้รับคืนกลับมา
  - กรอกรหัสแบบสอบถาม และกำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วบันทึกข้อมูลที่ได้ในกระดาษทำการจนครบแบบสอบถามทุกฉบับ
  - ประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมด เมื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้คะแนนเรียบร้อยแล้วนำมาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยข้อมูลที่รวบรวมจากผู้ทำบัญชี จำนวน 245 ราย จากการใช้แบบสอบถามที่ได้กำหนดระดับคะแนนตามด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 3.6.1 การวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ การแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ ซึ่งใช้กับแบบสอบถามในส่วนที่ 1
- 3.6.2 การวิเคราะห์ส่วนที่เป็นความคิดเห็นที่มีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 และการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 โดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และได้กำหนดการให้คะแนน

คำตอบของแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็น โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าเพื่อแบ่งระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ โดยจะคำนวณหาค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามแต่ละข้อ และแบ่งระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ ตามแนวความคิดของลิเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งมีวิธีการคำนวณ ดังนี้ (พิราวรรณ จิระนนทรพร, 2555)

$$\begin{aligned} \text{อัตรากว้าง (Interval)} &= \frac{\text{พิสัย (Range)}}{\text{จำนวนชั้น(Class)}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้น เกณฑ์เฉลี่ยระดับความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพ บัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 และการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 สามารถกำหนดได้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20	หมายถึง	เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

งานวิจัยนี้จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรตาม (Y) หนึ่งตัว กับตัวแปรอิสระ (x) มากกว่าหนึ่งตัว สามารถอธิบายโดยใช้สมการ ดังนี้ (ชวลิต ทับสิทธิ์, 2554)

$$(1) \quad Y_1 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + e$$

$$(2) \quad Y_2 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + e$$

$$(3) \quad Y_3 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + e$$

$$(4) \quad Y_4 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + e$$

$$(5) \quad Y_5 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + e$$

- เมื่อ
- Y_1 = ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ด้านข้อบังคับ
  - Y_2 = ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ด้านการพัฒนาวิชาชีพ
  - Y_3 = ความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื้องทางวิชาชีพบัญชี ด้านข้อกำหนด
  - Y_4 = ความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื้องทางวิชาชีพบัญชี ด้านประโยชน์ทางวิชาชีพ
  - Y_5 = ความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื้องทางวิชาชีพบัญชี ด้านการพิจารณาเลือกโครงการอบรม
- a = ค่าคงที่หรือจุดตัดแกน Y
  - b = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยใน Y เมื่อ X เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย
  - x_1 = ลักษณะของผู้ทำบัญชี ด้านเพศ
  - x_2 = ลักษณะของผู้ทำบัญชี ด้านอายุ
  - x_3 = ลักษณะของผู้ทำบัญชี ด้านระดับการศึกษา
  - x_4 = ลักษณะของผู้ทำบัญชี ด้านประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชี
  - x_5 = ลักษณะของผู้ทำบัญชี ด้านลักษณะของงานบัญชีที่ทำ
  - x_6 = ลักษณะของผู้ทำบัญชี ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน
  - c = ค่าความคลาดเคลื่อน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลกับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี และการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรณีศึกษาภาคใต้ตอนล่าง ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามไปยังผู้ทำบัญชี จำนวน 300 ชุด ได้รับการตอบกลับทั้งสิ้น 245 ชุด คิดเป็นอัตราการตอบกลับ 81.67% สามารถวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยมีลำดับขั้นตอนตามหัวข้อต่อไปนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี
- 4.4 ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี
- 4.5 ผลการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบและความเชื่อถือได้
- 4.6 ผลการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ
- 4.7 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2556
- 4.8 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2557

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
SE	แทน	ค่าคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error)
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation)
B	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Unstandardized)
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ (Coefficient of Determination)

R^2_{Adj}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจสถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติจากการทดสอบใช้ทดสอบสมมติฐาน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
H_0	แทน	สมมติฐานหลัก (Null Hypothesis)
H_1	แทน	สมมติฐานรอง (Alternative Hypothesis)
Y_1	แทน	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ด้านข้อบังคับ
Y_2	แทน	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ด้านการพัฒนาวิชาชีพ
Y_3	แทน	ความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ด้านข้อกำหนด
Y_4	แทน	ความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ด้านประโยชน์ทางวิชาชีพ
Y_5	แทน	ความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ด้านการพิจารณาเลือกโครงการอบรม
x_1	แทน	ลักษณะของผู้ทำบัญชีด้านเพศ
x_2	แทน	ลักษณะของผู้ทำบัญชีด้านอายุ
x_3	แทน	ลักษณะของผู้ทำบัญชีด้านระดับการศึกษา
x_4	แทน	ลักษณะของผู้ทำบัญชีด้านประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชี
x_5	แทน	ลักษณะของผู้ทำบัญชีด้านลักษณะของงานบัญชีที่ทำ
x_6	แทน	ลักษณะของผู้ทำบัญชีด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 245 ราย ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชี ลักษณะของงานบัญชีที่ทำ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และจังหวัดที่ประกอบอาชีพ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ทำบัญชี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ การเป็นผู้ทำบัญชี ลักษณะของงานบัญชีที่ทำ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

	ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	55	22.45
	หญิง	190	77.55
2. อายุ	ต่ำกว่า 25 ปี	27	11.02
	25 - 34 ปี	145	59.19
	35 - 44 ปี	53	21.63
	มากกว่า 44 ปี	20	8.16
3. ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	10	4.08
	ปริญญาตรี	200	81.63
	สูงกว่าปริญญาตรี	35	14.29
4. ประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชี	ต่ำกว่า 1 ปี	9	3.67
	1 - 5 ปี	131	53.47
	6 - 10 ปี	38	15.51
	มากกว่า 10 ปี	67	27.35
5. ลักษณะของงานบัญชีที่ทำ	พนักงานบัญชีบริษัท	152	62.04
	ผู้รับจ้างทำบัญชีอิสระ	4	1.63
	สำนักงานบริการรับทำบัญชี	62	25.31
	ผู้ช่วยผู้ทำบัญชี	17	6.94
	นักวิชาการเงินและบัญชี	10	4.08
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ต่ำกว่า 10,000 บาท	19	7.76
	10,001 - 30,000	126	51.43
	30,001 - 50,000	70	28.57
	มากกว่า 50,000 บาท	30	12.24

จำแนกตามเพศ กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 77.55 และรองลงมาเป็นเพศชาย มีจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 22.45

จำแนกตามอายุ กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 25-34 ปี มากที่สุด จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 59.19 รองลงมาก็คืออายุระหว่าง 35-44 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ

ละ 21.63 อายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 11.02 และอายุมากกว่า 44 ปี มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 8.16

จำแนกตามระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 81.63 รองลงมามีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 และมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีน้อยที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 4.08 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามสูงสุดทั้งเพศชายและเพศหญิง มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 94.54 สำหรับเพศชาย และร้อยละ 77.89 สำหรับเพศหญิง

จำแนกตามประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชี กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชี 1-5 ปี มากที่สุด จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 53.47 รองลงมามีประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชีมากกว่า 10 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 27.35 มีประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชี 6-10 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 15.51 และมีประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชีต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.67

โดยกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามสูงสุดทั้งเพศชายและเพศหญิง มีประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชี 1-5 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.18 สำหรับเพศชาย และร้อยละ 52.11 สำหรับเพศหญิง

จำแนกตามลักษณะของงานบัญชีที่ทำ กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีลักษณะของงานบัญชีที่ทำเป็นพนักงานบัญชีบริษัทมากที่สุดจำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 62.04 รองลงมาเป็นสำนักงานบริการรับทำบัญชี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 25.31 เป็นผู้ช่วยผู้ทำบัญชี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.94 เป็นนักวิชาการเงินและบัญชี (อื่น ๆ) จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 4.08 และเป็นผู้รับจ้างทำบัญชีอิสระ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.63

โดยกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามสูงสุดทั้งเพศชายและเพศหญิง มีลักษณะของงานบัญชีที่ทำเป็นพนักงานบัญชีบริษัทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.09 สำหรับเพศชาย และ 60.00 สำหรับเพศหญิง

จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีรายได้เฉลี่ย 10,001-30,000 บาทต่อเดือน มากที่สุด จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 51.43 รองลงมามีรายได้เฉลี่ย 30,001-50,000 บาทต่อเดือน จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 มีรายได้เฉลี่ยมากกว่า 50,000 บาท จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 12.24 และมีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือนน้อยที่สุด จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 7.76

โดยกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามสูงสุดทั้งเพศชายและเพศหญิง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-30,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.73 สำหรับเพศชาย และร้อยละ 51.05 สำหรับเพศหญิง

4.3 ข้อมูลระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

เป็นการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีจำนวน 245 คน ต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังรายละเอียดตามตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในตอนต้นที่ 2 ด้านความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556

หัวข้อ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ความหมาย
การปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ด้านข้อบังคับ	3.47		เห็นด้วย
1. การเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพเป็นประโยชน์ต่อสภาวิชาชีพในการควบคุมผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีให้มีมาตรฐานในการปฏิบัติงานเดียวกัน	3.96	0.801	เห็นด้วย
2. ผู้ที่จะประกอบวิชาชีพเป็นผู้ทำบัญชีต้องทำการสมัครสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี	3.91	0.792	เห็นด้วย
8. ท่านทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี	3.33	0.976	ไม่แน่ใจ
9. ค่าธรรมเนียมสมาชิกที่เรียกเก็บในปัจจุบันมีความสมเหตุสมผล	3.25	0.953	ไม่แน่ใจ
10. ท่านปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพเพื่อไม่ต้องถูกระวางโทษ	2.92	1.193	ไม่แน่ใจ
การปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ด้านการพัฒนาวิชาชีพ	3.56		เห็นด้วย
3. การเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพเป็นประโยชน์ในการพัฒนาหรือจัดระเบียบวิชาชีพบัญชี	3.90	0.740	เห็นด้วย
7. ท่านทราบถึงสิทธิและหน้าที่ของการเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี	3.88	0.895	เห็นด้วย

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

4. การเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพมีผลต่อการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติงานที่สูงขึ้น	3.80	0.673	เห็นด้วย
5. การเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพมีส่วนช่วยส่งเสริมให้ได้รับความร่วมมือจากผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในการมีส่วนร่วมมากขึ้น	3.64	0.775	เห็นด้วย
6. การเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน	2.56	0.937	ไม่เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีกับการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพ บัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 พิจารณาความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีในด้านข้อบังคับ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า การเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพเป็นประโยชน์ต่อสภาวิชาชีพในการควบคุมผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีให้มีมาตรฐานในการปฏิบัติงานเดียวกัน ($\bar{X} = 3.96$) อยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมา คือ ผู้ที่จะประกอบวิชาชีพเป็นผู้ทำบัญชีต้องทำการสมัครสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี ($\bar{X} = 3.91$) อยู่ในระดับเห็นด้วย การทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับการเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี ($\bar{X} = 3.33$) อยู่ในระดับไม่แน่ใจ ค่าธรรมเนียมสมาชิกที่เรียกเก็บในปัจจุบันมีความเหมาะสมผล ($\bar{X} = 3.25$) อยู่ในระดับไม่แน่ใจ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพเพื่อไม่ต้องถูกระวางโทษ ($\bar{X} = 2.92$) อยู่ในระดับไม่แน่ใจ ในส่วนของความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีด้านการพัฒนาวิชาชีพ พบว่า การเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพเป็นประโยชน์ในการพัฒนาหรือจัดระเบียบวิชาชีพบัญชี ($\bar{X} = 3.90$) อยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมา คือ การทราบถึงสิทธิและหน้าที่ของการเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี ($\bar{X} = 3.88$) อยู่ในระดับเห็นด้วย การเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพมีผลต่อการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติงานที่สูงขึ้น ($\bar{X} = 3.80$) อยู่ในระดับเห็นด้วย การเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพ มีส่วนช่วยส่งเสริมให้ได้รับความร่วมมือจากผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในการมีส่วนร่วมมากขึ้น ($\bar{X} = 3.64$) อยู่ในระดับเห็นด้วย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพไม่มีผลกระทบต่อ การปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.56$) อยู่ในระดับไม่เห็นด้วย

4.4 ข้อมูลระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี

เป็นการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีจำนวน 245 คน ต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังรายละเอียดตามตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในตอนต้นที่ 3 ด้านความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557

หัวข้อ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ความหมาย
การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี			
- ด้านข้อกำหนด	3.62		เห็นด้วย
1. ผู้ทำบัญชีต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพทุกกรอบปีปฏิทิน	4.29	0.537	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. จำนวนชั่วโมงในการอบรมต้องไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อปีปฏิทิน	4.13	0.642	เห็นด้วย
3. ท่านเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพเพราะต้องการเก็บชั่วโมงตามที่พระราชบัญญัติฯ กำหนด	3.71	0.730	เห็นด้วย
4. จำนวนชั่วโมงบังคับด้านวิชาชีพต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง	3.62	1.019	เห็นด้วย
10. การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานและไม่เพียงพอสำหรับการปรับปรุงคุณภาพงานได้	2.35	0.834	ไม่เห็นด้วย
การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี			
- ด้านประโยชน์ทางวิชาชีพ	4.13		เห็นด้วย
5. ท่านเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพเพราะเนื้อหาหลักสูตรมีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานจริง	4.15	0.531	เห็นด้วย
6. การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพจะส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานที่สูงขึ้นและเป็นมาตรฐานเดียวกัน	4.09	0.730	เห็นด้วย

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี			
- ด้านการพิจารณาเลือกโครงการอบรม	4.02		เห็นด้วย
9. ชื่อเสียงของวิทยากรและสถาบันที่จัดการอบรมมีผลต่อความตั้งใจของท่านที่จะเข้าร่วมกิจกรรม	4.11	0.655	เห็นด้วย
8. ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการเข้ารับการอบรมมีผลต่อความตั้งใจของท่านที่จะเข้าร่วมกิจกรรม	4.01	0.627	เห็นด้วย
7. ช่วงเวลาในการเข้ารับการอบรมมีผลต่อความตั้งใจของท่านที่จะเข้าร่วมกิจกรรม	3.93	0.686	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีกับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 พิจารณาความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีในด้านข้อกำหนด โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ผู้ทำบัญชีต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพทุกรอบปีปฏิทิน ($\bar{X} = 4.29$) อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง รองลงมาคือ จำนวนชั่วโมงในการอบรมต้องไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อปีปฏิทิน ($\bar{X} = 4.13$) อยู่ในระดับเห็นด้วย ผู้ทำบัญชีเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพเพราะต้องการเก็บชั่วโมงตามที่พระราชบัญญัติฯ กำหนด ($\bar{X} = 3.71$) อยู่ในระดับเห็นด้วย จำนวนชั่วโมงบังคับด้านวิชาชีพต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ($\bar{X} = 3.62$) อยู่ในระดับเห็นด้วย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานและไม่เพียงพอสำหรับการปรับปรุงคุณภาพงานได้ ($\bar{X} = 2.35$) อยู่ในระดับไม่เห็นด้วย ในส่วนของความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีในด้านประโยชน์ทางวิชาชีพ พบว่า ผู้ทำบัญชีเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพเพราะเนื้อหาหลักสูตรมีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานจริง ($\bar{X} = 4.15$) อยู่ในระดับเห็นด้วย และรองลงมาคือ การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการปฏิบัติงานที่สูงขึ้นและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ($\bar{X} = 4.09$) ในส่วนของความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีในด้านการพิจารณาเลือกโครงการอบรม พบว่า ชื่อเสียงของวิทยากรและสถาบันที่จัดการอบรมมีผลต่อความตั้งใจของท่านที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X} = 4.11$) อยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการเข้ารับการอบรมมีผลต่อความตั้งใจของท่านที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X} = 4.01$) อยู่ในระดับเห็นด้วย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ช่วงเวลาในการเข้ารับการอบรม มีผลต่อความตั้งใจของท่านที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X} = 3.93$) อยู่ในระดับเห็นด้วย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ อยู่ในระดับเห็นด้วย

4.5 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบและความเชื่อถือได้

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) และความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยมีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ ดังนี้

4.5.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าสถิติสำหรับแต่ละองค์ประกอบทั้งก่อนและหลังการสกัดปัจจัยโดยใช้วิธี

Principle Component ของการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Var.	Cumu. %	Total	% of Var.	Cumu. %	Total	% of Var.	Cumu. %
1	4.910	49.097	49.097	4.910	49.097	49.097	3.747	37.473	37.473
2	1.819	18.186	67.283	1.819	18.186	67.283	2.814	28.144	65.617
3	1.015	10.151	77.434	1.015	10.151	77.434	1.182	11.817	77.434
4	.632	6.323	83.757						
5	.582	5.822	89.578						
6	.306	3.065	92.643						
7	.274	2.744	95.387						
8	.202	2.022	97.410						
9	.192	1.924	99.334						
10	.067	.666	100.000						

จากตาราง 4.4 พบว่ามีเพียง Factor หรือ Component ที่ 1 2 และ 3 เท่านั้นที่มีค่า Eigenvalue มากกว่า 1 ดังนั้น องค์ประกอบด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีจึงควรมีเพียง 3 Factor เท่านั้น

1. % of Variance ของ Factor ที่ 1 = $(4.910/10)*100 = 49.097\%$ หมายถึง Factor ที่ 1 สามารถอธิบายความผันแปรทั้งหมดได้ 49.097 %

2. % of Variance ของ Factor ที่ 2 = $(1.819/10)*100 = 18.186\%$ หมายถึง Factor ที่ 2 สามารถอธิบายความผันแปรทั้งหมดได้ 18.186 %

3. % of Variance ของ Factor ที่ 3 = $(1.015/10)*100 = 10.151\%$ หมายถึง Factor ที่ 3 สามารถอธิบายความผันแปรทั้งหมดได้ 10.151 %

ดังนั้น ผลบวกสะสมของ % of Variance ของ 3 Factor แรก = $49.097 + 18.186 + 10.151 = 77.434$ หมายถึง Factor ที่ 1-3 อธิบายค่าแปรปรวนของตัวแปรทั้ง 10 ตัวได้ 77.434 %

เมื่อพิจารณาค่า Factor loading ที่เปลี่ยนแปลงไปเทียบกับค่า Factor loading เมื่อยังไม่มีภาระหมุนแกน ที่ทำให้ค่า Factor loading ของบาง Factor มีค่ามากเมื่อเทียบกับ Factor อื่น ๆ ผู้วิจัยพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามและผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบ ในที่นี้ควรจัดให้

Factor ที่ 1 ประกอบด้วยตัวแปร 5 ตัวแปร คือ FAP_1, FAP_2 FAP_8, FAP_9 และ FAP_10 อธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบได้ 49.097 % สามารถนำมาเขียนเป็นสมการถดถอยได้ดังนี้ Factor 1 (ปัจจัยด้านข้อบังคับ) = $0.257FAP_1 + 0.268FAP_2 + 0.282FAP_8 + 0.260FAP_9 + 0.210FAP_{10}$

Factor ที่ 2 ประกอบด้วยตัวแปร 5 ตัวแปร คือ FAP_3, FAP_4, FAP_5 FAP_6 และ FAP_7 อธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบได้ 28.337 % สามารถนำมาเขียนเป็นสมการถดถอยได้ดังนี้ Factor 2 (ปัจจัยด้านการพัฒนาวิชาชีพ) = $0.247FAP_3 + 0.321FAP_4 + 0.375FAP_5 + 0.366FAP_6 + 0.848 FAP_7$

โดยตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 10 ตัว ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบทั้ง 2 องค์ประกอบได้ 77.434 %

ตารางที่ 4.5 แสดงค่า Factor loading การวิเคราะห์องค์ประกอบ และผลการทดสอบความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

องค์ประกอบที่ 1 ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี - ด้านข้อบังคับ	Factor Score	Cronbach's Alpha
1. ผู้ที่จะประกอบวิชาชีพเป็นผู้ทำบัญชีต้องทำการสมัครสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี	0.845	0.833
2. การเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพเป็นประโยชน์ต่อสภาวิชาชีพในการควบคุมผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีให้มีมาตรฐานในการปฏิบัติงานเดียวกัน	0.871	0.833
8. ท่านทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี	0.865	0.840
9. ค่าธรรมเนียมสมาชิกที่เรียกเก็บในปัจจุบันมีความสมเหตุสมผล	0.822	0.830
10. ท่านปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพเพื่อไม่ต้องถูกระวางโทษ	0.669	0.826

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ 2 ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี - ด้านการพัฒนาวิชาชีพบัญชี	Factor Score	Cronbach's Alpha
3. การเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพเป็นประโยชน์ในการพัฒนาหรือจัดระเบียบวิชาชีพบัญชี	0.717	0.827
4. การเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพมีผลต่อการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติงานที่สูงขึ้น	0.748	0.840
5. การเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพมีส่วนช่วยส่งเสริมให้ได้รับความร่วมมือจากผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในการมีส่วนร่วมมากขึ้น	0.858	0.854
6. การเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพไม่มีผลกระทบต่อการทำงาน	0.811	0.866
7. ท่านทราบถึงสิทธิและหน้าที่ของการเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี	0.748	0.878

4.5.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบด้านการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าสถิติสำหรับแต่ละองค์ประกอบทั้งก่อนและหลังการสกัดปัจจัยโดยใช้วิธี

Principle Component ของการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Var.	Cumu. %	Total	% of Var.	Cumu. %	Total	% of Var.	Cumu. %
1	4.624	46.241	46.241	4.624	46.241	46.241	4.446	44.461	44.461
2	1.487	14.869	61.110	1.487	14.869	61.110	1.661	16.609	61.070
3	1.158	11.580	72.690	1.158	11.580	72.690	1.162	11.620	72.690
4	.768	7.685	80.375						
5	.617	6.169	86.544						
6	.463	4.632	91.176						
7	.388	3.883	95.059						
8	.237	2.373	97.432						
9	.162	1.622	99.054						
10	.095	.946	100.000						

จากตาราง 4.6 พบว่ามีเพียง Factor หรือ Component ที่ 1 2 และ 3 เท่านั้นที่มีค่า Eigenvalue มากกว่า 1 ดังนั้น องค์ประกอบด้านการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีจึงควรมีเพียง 3 Factor เท่านั้น

1. % of Variance ของ Factor ที่ 1 = $(4.624/10)*100 = 46.241\%$ หมายถึง Factor ที่ 1 สามารถอธิบายความผันแปรทั้งหมดได้ 46.241 %

2. % of Variance ของ Factor ที่ 2 = $(1.487/10)*100 = 14.869\%$ หมายถึง Factor ที่ 2 สามารถอธิบายความผันแปรทั้งหมดได้ 14.869 %

3. % of Variance ของ Factor ที่ 3 = $(1.158/10)*100 = 11.580\%$ หมายถึง Factor ที่ 3 สามารถอธิบายความผันแปรทั้งหมดได้ 11.580 %

ดังนั้น ผลบวกสะสมของ % of Variance ของ 3 Factor แรก = $46.241 + 14.869 + 11.580 = 72.690$ หมายถึง Factor ที่ 1-3 อธิบายค่าแปรปรวนของตัวแปรทั้ง 10 ตัวได้ 72.690 %

เมื่อพิจารณาค่า Factor loading ที่เปลี่ยนแปลงไปเทียบกับค่า Factor loading เมื่อยังไม่มีการหมุนแกน ที่ทำให้ค่า Factor loading ของบาง Factor มีค่ามากเมื่อเทียบกับ Factor อื่น ๆ ผู้วิจัยพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามและผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบ ในที่นี้ควรจัดให้

Factor ที่ 1 ประกอบด้วยตัวแปร 5 ตัวแปร คือ DBD_1, DBD_2, DBD_3, DBD_4 และ DBD_10 อธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบได้ 46.241 % สามารถนำมาเขียนเป็นสมการถดถอยได้ดังนี้ Factor 1 (ปัจจัยด้านข้อกำหนด) = $0.755DBD_1 + 0.772DBD_2 + 0.908DBD_3 + 0.859DBD_4 + 0.721DBD_{10}$

Factor ที่ 2 ประกอบด้วยตัวแปร 2 ตัวแปร คือ DBD_5 และ DBD_6 อธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบได้ 14.869 % สามารถนำมาเขียนเป็นสมการถดถอยได้ดังนี้ Factor 2 (ปัจจัยด้านประโยชน์ทางวิชาชีพ) = $0.550DBD_5 + 0.837DBD_6$

Factor ที่ 3 ประกอบด้วยตัวแปร 3 ตัวแปร คือ DBD_7, DBD_8 และ DBD_9 อธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบได้ 11.580 % สามารถนำมาเขียนเป็นสมการถดถอยได้ดังนี้ Factor 3 (ปัจจัยด้านการพิจารณาเลือกโครงการอบรม) = $0.875DBD_7 + 0.748DBD_8 + 0.876DBD_9$

โดยตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 10 ตัว ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบได้ 72.690 %

ตารางที่ 4.7 แสดงค่า Factor loading การวิเคราะห์องค์ประกอบ และผลการทดสอบความเชื่อมั่นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี

องค์ประกอบที่ 1 ของการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี - ด้านข้อกำหนด	Factor Score	Cronbach's Alpha
1. ผู้ทำบัญชีต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพทุกกรอบปีปฏิทิน	0.504	0.868
2. จำนวนชั่วโมงในการอบรมต้องไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อปีปฏิทิน	0.772	0.838
3. จำนวนชั่วโมงบังคับด้านวิชาชีพบัญชีต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าครั้งหนึ่ง	0.908	0.823
4. ท่านเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพเพราะต้องการเก็บชั่วโมงตามที่พระราชบัญญัติฯ กำหนด	0.859	0.832
10. การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานและไม่เพียงพอสำหรับการปรับปรุงคุณภาพงานได้	0.615	0.832
องค์ประกอบที่ 2 ของการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี - ด้านประโยชน์ทางวิชาชีพ	Factor Score	Cronbach's Alpha
5. ท่านเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพเพราะเนื้อหาหลักสูตรมีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานจริง	0.760	0.841
6. การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพจะส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานที่สูงขึ้นและเป็นมาตรฐานเดียวกัน	0.837	0.830
องค์ประกอบที่ 3 ของการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี - ด้านการพิจารณาเลือกโครงการอบรม	Factor Score	Cronbach's Alpha
7. ช่วงเวลาในการเข้ารับการอบรมมีผลต่อความตั้งใจของท่านที่จะเข้าร่วมกิจกรรม	0.875	0.822
8. ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการเข้ารับการอบรมมีผลต่อความตั้งใจของท่านที่จะเข้าร่วมกิจกรรม	0.748	0.847
9. ชื่อเสียงของวิทยากรและสถาบันที่จัดการอบรมมีผลต่อความตั้งใจของท่านที่จะเข้าร่วมกิจกรรม	0.876	0.890

4.5.3 ความเชื่อถือได้ (Reliability)

จากการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามจำนวน 245 ชุด โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ใช้เกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามการเสนอแนะเกณฑ์การยอมรับ (Jump, N. 1978) คือ ค่า α มากกว่าและเท่ากับ 0.7 สำหรับงานวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Research) โดยผู้วิจัยได้ทำการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น แบ่งการทดสอบออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 (ตารางที่ 4.11) ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นที่ได้จากแต่ละข้อคำถามมีค่ามากกว่า 0.7 ตามการเสนอแนะเกณฑ์การยอมรับ (Jump, N. 1978) แสดงว่าแต่ละข้อคำถามมีค่าความเชื่อมั่นในระดับสูง

ส่วนที่ 2 ทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 (ตารางที่ 4.13) ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นที่ได้จากแต่ละข้อคำถามมีค่ามากกว่า 0.7 ตามการเสนอแนะเกณฑ์การยอมรับ (Jump, N. 1978) แสดงว่าแต่ละข้อคำถามมีค่าความเชื่อมั่นในระดับสูง

4.6 ผลการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของข้อมูล ตามเกณฑ์การพิจารณาการใช้สถิติการถดถอยพหุคูณ ดังนี้

1. ตัวแปรต้นทุกตัว เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Variables) วัดที่ระดับ Interval และมีการแจกแจงแบบปกติ
2. ไม่มี Outliers เนื่องจากค่า Z-Score จากกราฟ Scatter Plot มีค่าไม่เกิน ± 3
3. Error ที่มีการแจกแจงแบบปกติเป็นอิสระต่อกัน (Independent) ไม่เกิด Autocorrelation ซึ่งสามารถทดสอบโดยหาค่า Durbin-watson ถ้ามีค่าเข้าใกล้ 2 อยู่ในช่วง 1.5-2.5 แสดงว่า Errors ของตัวแปรเป็นอิสระกัน ไม่มี Autocorrelation สำหรับการวิเคราะห์ครั้งนี้ ด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 ได้ค่า Durbin-watson เท่ากับ 2.329 และด้านการพัฒนาความรู้

ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 ได้ค่า Durbin-watson เท่ากับ 1.748

4. ตัวแปรอิสระนั้นต้องไม่มีความสัมพันธ์กันเอง (Multicollinearity) ซึ่งต้องมีการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระเพื่อให้แน่ใจว่า ตัวแปรอิสระสามารถคงอยู่ในสมการตัวแบบได้ โดยกำหนดสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กัน

H_1 : ตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะพิจารณาจากค่า Sig. (2-tailed) มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 ซึ่งสรุปได้ว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน ในทางตรงกันข้าม หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่ายอมรับ H_0 และปฏิเสธ H_1 ซึ่งสรุปได้ว่า ตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กันหลังจากนั้นจึงจะทำการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยจะพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้ (อโนทัย ตรีวานิช, 2552)

เมื่อ r แทนค่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

$r < 0.20$	ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรน้อย
$0.21 < r < 0.40$	ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรค่อนข้างน้อย
$0.41 < r < 0.60$	ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปานกลาง
$0.61 < r < 0.80$	ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรค่อนข้างมาก
$r > 0.80$	ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมาก

ตารางที่ 4.8 แสดงการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
1. เพศ (x_1)	1.000	-.002	.108	.060	.105	-.025	-.032	.082	.084	-.091	-.236**
2. อายุ (x_2)		1.000	.287**	.782**	-.004	.693**	.114	-.125*	-.173**	-.031	-.067
3. ระดับการศึกษา (x_3)			1.000	.164*	-.147*	.252**	.182**	.110	.175**	-.115	-.147*
4. ประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชี (x_4)				1.000	.102	.686**	.078	-.049	-.148*	.007	-.035
5. ลักษณะของงานบัญชีที่ทำ (x_5)					1.000	.069	-.140*	-.119	-.080	.076	.036
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (x_6)						1.000	.269**	-.104	.017	.089	.058
7. ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีด้านข้อบังคับ							1.000	.000	.677**	-.024	-.005
8. ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีด้านการพัฒนาวิชาชีพ								1.000	.259**	-.174**	-.006
9. การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีด้านข้อกำหนด									1.000	.000	.000
10. การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีด้านประโยชน์ทางวิชาชีพ										1.000	.000
11. การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีด้านการพิจารณาเลือกโครงการอบรม											1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4.7 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพ บัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอยด้วยเทคนิค Enter ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้นจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อ Sig. มีค่าน้อยกว่า 0.05

H_0 : ลักษณะของผู้ทำบัญชีไม่สามารถพยากรณ์ความคิดเห็นต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 ของผู้ทำบัญชีได้

H_1 : ลักษณะของผู้ทำบัญชีสามารถพยากรณ์ความคิดเห็นต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 ของผู้ทำบัญชีได้

ผลการวิเคราะห์พบว่า ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับกลุ่มตัวแปรอิสระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสามารถสร้างสมการพยากรณ์เชิงเส้นตรงได้ จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ สามารถคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณได้ ดังนี้

ตารางที่ 4.9 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 ด้านข้อบังคับ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

	B	SE	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	3.328	.219	10.775	.000
เพศ (x_1)	.047	.088	.534	.594
อายุ (x_2)	-.219	.089	-2.470	.114
ระดับการศึกษา (x_3)	.327	.092	3.226	.000*
ประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชี (x_4)	.099	.082	1.208	.229
ลักษณะของงานบัญชีที่ทำ (x_5)	-.226	.056	-2.217	.004*
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (x_6)	.097	.070	1.390	.166
$R^2 = 0.309$ $R^2_{Adj} = 0.286$ $F = 18.417$ $Sig. = .002$				

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 (Y_1) ขององค์ประกอบที่ 1 ด้านข้อบังคับ ได้แก่ ระดับการศึกษา และลักษณะของงานบัญชีที่ทำ โดยเมื่อนำตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัวแปรเข้าสมการถดถอยแบบพหุคูณด้วยวิธีปกติ (Enter) พบว่าตัวแปรมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยตัวแปรเหล่านี้สามารถร่วมกันพยากรณ์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 โดยรวม ได้ร้อยละ 28.60 ($R^2_{Adj} = 0.286$) ซึ่งสามารถอธิบายได้ ดังนี้

$$Y_1 = 3.328 + 0.327x_3 - 0.226x_5 \text{ โดยที่}$$

ระดับการศึกษา (x_3) แทนค่าด้วย 1 หมายถึง ระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า
แทนค่าด้วย 0 หมายถึง ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

ลักษณะของงานบัญชีที่ทำ (x_5) แทนค่าด้วย 1 หมายถึง พนักงานบัญชีบริษัท
แทนค่าด้วย 0 หมายถึง สำนักงานบัญชีหรือรับทำบัญชีอิสระ

หากไม่พิจารณาปัจจัยทั้ง 6 ด้าน ที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 (Y_1) ขององค์ประกอบที่ 1 ด้านข้อบังคับ จะพบว่าความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีจะมีค่าอยู่ที่ระดับ 3.328

หากเป็นผู้ทำบัญชีที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า และทำงานเป็นพนักงานบัญชีบริษัท ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีจะอยู่ที่ระดับ 3.429 (เห็นด้วย) และหากเป็นผู้ทำบัญชีที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า และทำงานในสำนักงานบัญชีหรือรับทำบัญชีอิสระ ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีจะอยู่ที่ระดับ 3.655 (เห็นด้วย)

หากเป็นผู้ทำบัญชีที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และทำงานเป็นพนักงานบัญชีบริษัท ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีจะอยู่ที่ระดับ 3.102 (ไม่แน่ใจ) และหากเป็นผู้ทำบัญชีที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และทำงานในสำนักงานบัญชีหรือรับทำบัญชีอิสระ ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีจะอยู่ที่ระดับ 3.328 (ไม่แน่ใจ)

ตารางที่ 4.10 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 ด้านการพัฒนาวิชาชีพ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

	B	SE	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	3.424	.255	13.362	.000
เพศ (x_1)	-.141	.092	-1.527	.128
อายุ (x_2)	-.195	.089	-2.196	.229
ระดับการศึกษา (x_3)	.228	.088	2.819	.000*
ประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชี (x_4)	.026	.044	1.002	.000*
ลักษณะของงานบัญชีที่ทำ (x_5)	-.050	.072	-.686	.494
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (x_6)	.245	.071	3.455	.201
$R^2 = 0.260$ $R^2_{Adj} = 0.297$ $F = 19.491$ $Sig. = .000$				

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 (Y_2) ขององค์ประกอบที่ 2 ด้านการพัฒนาวิชาชีพ ได้แก่ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชี โดยเมื่อนำตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัวแปรเข้าสมการถดถอยแบบพหุคูณด้วยวิธีปกติ (Enter) พบว่าตัวแปรมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยตัวแปรเหล่านี้สามารถร่วมกันพยากรณ์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 โดยรวม ได้ร้อยละ 29.70 ($R^2_{Adj} = 0.297$) ซึ่งสามารถอธิบายได้ ดังนี้

$$Y_2 = 3.424 + 0.228x_3 + 0.026x_4 \text{ โดยที่}$$

ระดับการศึกษา (x_3) แทนค่าด้วย 1 หมายถึง ระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า
แทนค่าด้วย 0 หมายถึง ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

ประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชี (x_4) แทนค่าด้วย 1 หมายถึง มีประสบการณ์เกินกว่า 5 ปี
แทนค่าด้วย 0 หมายถึง มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี

หากไม่พิจารณาปัจจัยทั้ง 6 ด้าน ที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 (Y_2) ขององค์ประกอบที่ 2 ด้านการพัฒนาวิชาชีพ จะพบว่าความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีจะมีค่าอยู่ที่ระดับ 3.424

หากเป็นผู้ทำบัญชีที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า และมีประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชีเกินกว่า 5 ปี ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีจะอยู่ที่ระดับ 3.678 (เห็นด้วย) และหากเป็นผู้ทำบัญชีที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า และมีประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชีไม่เกิน 5 ปี ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีจะอยู่ที่ระดับ 3.652 (เห็นด้วย)

หากเป็นผู้ทำบัญชีที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และมีประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชีเกินกว่า 5 ปี ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีจะอยู่ที่ระดับ 3.450 (เห็นด้วย) และหากเป็นผู้ทำบัญชีที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และมีประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชีไม่เกิน 5 ปี ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีจะอยู่ที่ระดับ 3.424 (เห็นด้วย)

4.8 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอยด้วยเทคนิค Enter ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้นจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อ Sig. มีค่าน้อยกว่า 0.05

H_0 : ลักษณะของผู้ทำบัญชีไม่สามารถพยากรณ์ความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 ได้

H_1 : ลักษณะของผู้ทำบัญชีสามารถพยากรณ์ความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 ได้

ผลการวิเคราะห์พบว่า ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับกลุ่มตัวแปรอิสระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ 0.05 และสามารถสร้างสมการพยากรณ์เชิงเส้นตรงได้ จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ สามารถคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณได้ ดังนี้

ตารางที่ 4.11 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 ด้านข้อกำหนด ใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

	B	SE	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	3.514	.219	14.002	.000
เพศ (x_1)	.075	.079	.946	.345
อายุ (x_2)	.112	.055	1.132	.001*
ระดับการศึกษา (x_3)	.177	.086	1.860	.000*
ประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชี (x_4)	.055	.062	.880	.380
ลักษณะของงานบัญชีที่ทำ (x_5)	-.085	.028	-2.985	.203
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (x_6)	.067	.061	2.902	.114
$R^2 = 0.165$ $R^2_{Adj} = 0.182$ $F = 14.221$ $Sig. = .000$				

จากตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 ด้านข้อกำหนด ได้แก่ อายุ และระดับการศึกษา โดยเมื่อนำตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัวแปรเข้าสมการถดถอยแบบพหุคูณด้วยวิธีปกติ (Enter) พบว่าตัวแปรมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยตัวแปรเหล่านี้สามารถร่วมกันพยากรณ์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 โดยรวม ได้ร้อยละ 18.20 ($R^2_{Adj} = 0.182$) ซึ่งสามารถอธิบายได้ ดังนี้

$$Y_3 = 3.514 + 0.112x_2 + 0.177x_3 \text{ โดยที่}$$

อายุ (x_2) แทนค่าด้วย 1 หมายถึง อายุเกินกว่า 25 ปี

แทนค่าด้วย 0 หมายถึง อายุไม่เกิน 25 ปี

ระดับการศึกษา (x_3) แทนค่าด้วย 1 หมายถึง ระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า
แทนค่าด้วย 0 หมายถึง ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

หากไม่พิจารณาปัจจัยทั้ง 6 ด้าน ที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 (Y_3) ขององค์ประกอบที่ 1 ด้านข้อกำหนด จะพบว่าความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี จะมีค่าอยู่ที่ระดับ 3.514

หากเป็นผู้ทำบัญชีที่มีอายุเกินกว่า 25 ปี และมีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีจะอยู่ที่ระดับ 3.803 (เห็นด้วย) และหากเป็นผู้ทำบัญชีที่มีอายุเกินกว่า 25 ปี และมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีจะอยู่ที่ระดับ 3.626 (เห็นด้วย)

หากเป็นผู้ทำบัญชีที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี และมีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีจะอยู่ที่ระดับ 3.691 (เห็นด้วย) และหากเป็นผู้ทำบัญชีที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี และมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีจะอยู่ที่ระดับ 3.514 (เห็นด้วย)

ตารางที่ 4.12 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 ด้านประโยชน์ทางวิชาชีพ ใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

	B	SE	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	3.872	.246	10.893	.000
เพศ (x_1)	.301	.055	5.488	.243
อายุ (x_2)	.157	.049	3.223	.112
ระดับการศึกษา (x_3)	.155	.058	2.666	.193
ประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชี (x_4)	.318	.054	2.610	.001*
ลักษณะของงานบัญชีที่ทำ (x_5)	.105	.039	2.686	.128
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (x_6)	-.045	.032	-1.985	.288
$R^2 = 0.114$ $R^2_{Adj} = 0.116$ $F = 18.707$ $Sig. = .000$				

จากตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 ด้านประโยชน์ทางวิชาชีพ คือ ประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชี โดยเมื่อนำตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัวแปรเข้าสมการถดถอยแบบพหุคูณ ด้วยวิธีปกติ (Enter) พบว่าตัวแปรมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยตัวแปรดังกล่าวสามารถพยากรณ์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 โดยรวมได้ร้อยละ 11.60 ($R^2_{Adj} = 0.116$) ซึ่งสามารถอธิบายได้ ดังนี้

$$Y_4 = 3.872 + 0.318x_4 \text{ โดยที่}$$

ประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชี (x_4) แทนค่าด้วย 1 หมายถึง มีประสบการณ์เกินกว่า 5 ปี
แทนค่าด้วย 0 หมายถึง มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี

หากไม่พิจารณาปัจจัยทั้ง 6 ด้าน ที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 (Y_4) ขององค์ประกอบที่ 2 ด้านประโยชน์ทางวิชาชีพ จะพบว่าความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี จะมีค่าอยู่ที่ระดับ 3.872

หากเป็นผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์เกินกว่า 5 ปี ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีจะอยู่ที่ระดับ 4.190 (เห็นด้วย) และหากเป็นผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีจะอยู่ที่ระดับ 3.872 (เห็นด้วย)

ตารางที่ 4.13 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี ด้านการพิจารณาเลือกโครงการอบรม พ.ศ. 2557 ใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

	B	SE	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	3.961	.212	11.135	.000
เพศ (x_1)	-.109	.114	-.954	.341

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

	B	SE	t	Sig.
อายุ (x_2)	-.057	.051	-1.112	.267
ระดับการศึกษา (x_3)	.143	.045	3.146	.110
ประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชี (x_4)	-.228	.096	-3.876	.125
ลักษณะของงานบัญชีที่ทำ (x_5)	.124	.051	2.760	.000*
	$R^2 = 0.133$	$R^2_{Adj} = 0.127$	$F = 20.608$	$Sig. = .000$

จากตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 ด้านการพิจารณาเลือกโครงการอบรม คือ ลักษณะของงานบัญชีที่ทำ โดยเมื่อนำตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวแปรเข้าสมการถดถอยแบบพหุคูณด้วยวิธีปกติ (Enter) พบว่าตัวแปรมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยตัวแปรดังกล่าวสามารถพยากรณ์ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 โดยรวม ได้ร้อยละ 12.70 ($R^2_{Adj} = 0.127$) ซึ่งสามารถอธิบายได้ ดังนี้

$$Y_5 = 3.961 + 0.124x_5 \text{ โดยที่}$$

ลักษณะของงานบัญชีที่ทำ (x_5) แทนค่าด้วย 1 หมายถึง พนักงานบัญชีบริษัท

แทนค่าด้วย 0 หมายถึง สำนักงานบัญชีหรือผู้รับทำบัญชีอิสระ

หากไม่พิจารณาปัจจัยทั้ง 6 ด้าน ที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 (Y_5) ขององค์ประกอบที่ 3 ด้านการพิจารณาเลือกโครงการอบรม จะพบว่าความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี จะมีค่าอยู่ที่ระดับ 3.961

หากเป็นผู้ทำบัญชีที่ทำงานเป็นพนักงานบัญชีบริษัท ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีจะอยู่ที่ระดับ 4.085 (เห็นด้วย) และหากเป็นผู้ทำบัญชีที่ทำงานในสำนักงานบัญชีหรือรับทำบัญชีอิสระ ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีจะอยู่ที่ระดับ 3.961 (เห็นด้วย)

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 และศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 โดยขอบเขตของการศึกษาจำกัดเฉพาะผู้ทำบัญชีที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง จำนวน 245 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ได้ผลการศึกษาดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 25-34 ปี มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ด้านการงานด้านบัญชี 1-5 ปี ส่วนใหญ่ทำงานเป็นพนักงานบัญชีของบริษัท มีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 10,001-30,000 บาท และประกอบอาชีพเป็นผู้ทำบัญชีในจังหวัดสงขลามากที่สุด

5.1.2 ระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556

ผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ความคิดเห็นด้านข้อบังคับ และความคิดเห็นด้านการพัฒนาวิชาชีพ ซึ่งสามารถสรุปผลได้ ดังนี้

5.1.2.1 ระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ด้านข้อบังคับ

1. เรื่องการสมัครสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่เห็นด้วยกับข้อบังคับที่ว่าผู้ที่ประกอบอาชีพเป็นผู้ทำบัญชีจะต้องทำการสมัครสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีก่อน เมื่อได้สมัครสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีแล้วก็จะสามารถประกอบอาชีพเป็นผู้ทำบัญชีได้อย่างถูกต้องตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

2. เรื่องมาตรฐานในการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีโดยสภาวิชาชีพบัญชี ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า การเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพจะเป็นประโยชน์ต่อสภาวิชาชีพในการควบคุมผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีให้มีมาตรฐานในการปฏิบัติงานเดียวกัน

3. เรื่องประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่ไม่แน่ใจว่าทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี

4. เรื่องค่าธรรมเนียมสมาชิก ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่ไม่แน่ใจเรื่องความเหมาะสมและความสมเหตุสมผลของค่าธรรมเนียมสมาชิกที่เรียกเก็บในปัจจุบัน

5. เรื่องการถูกระวางโทษหากไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่ไม่แน่ใจเรื่องการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพเพื่อไม่ต้องถูกระวางโทษ

5.1.2.2 ระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ด้านการพัฒนาวิชาชีพ

1. เรื่องการพัฒนาหรือจัดระเบียบผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีของสภาวิชาชีพบัญชี ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาหรือจัดระเบียบวิชาชีพบัญชีให้สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน

2. เรื่องคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีโดยสภาวิชาชีพบัญชี ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า การเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพมีผลต่อการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติงานที่สูงขึ้น

3. เรื่องการมีส่วนร่วมและความร่วมมือจากผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า การเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพ มีส่วนช่วยส่งเสริมให้ได้รับความร่วมมือจากผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในการมีส่วนร่วมมากขึ้น

4. เรื่องผลกระทบต่อกรปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีโดยสภาวิชาชีพบัญชี ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่าการเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพไม่มีผลกระทบต่อกรปฏิบัติงาน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่คิดว่าการเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพมีผลกระทบต่อกรปฏิบัติงาน

5. เรื่องสิทธิและหน้าที่ของการเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่เห็นด้วย โดยผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่ทราบถึงสิทธิและหน้าที่ของการเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี

5.1.3 ระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557

ผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ความคิดเห็นด้านข้อกำหนด ความคิดเห็นด้านประโยชน์ทางวิชาชีพ และความคิดเห็นด้านการพิจารณาเลือกโครงการอบรม ซึ่งสามารถสรุปผลได้ ดังนี้

5.1.3.1 ระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ด้านข้อกำหนด

1. เรื่องการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพทุกกรอบปีปฏิทิน ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าผู้ที่ประกอบอาชีพเป็นผู้ทำบัญชีจะต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพทุกกรอบปีปฏิทิน

2. เรื่องจำนวนชั่วโมงในการอบรม ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า จำนวนชั่วโมงในการเข้ารับการพัฒนาคำความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพต้องไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อปีปฏิทิน

3. เรื่องชั่วโมงบังคับด้านวิชาชีพ ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า จำนวนชั่วโมงบังคับด้านวิชาชีพสำหรับการเข้ารับการพัฒนาคำความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าครั้งหนึ่ง

4. เรื่องการเก็บชั่วโมงการพัฒนาคำความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีตามที่พระราชบัญญัติฯ กำหนด ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเข้ารับการพัฒนาคำความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ เพราะต้องการเก็บชั่วโมงตามที่พระราชบัญญัติฯ กำหนด

5. เรื่องผลต่อการปฏิบัติงานและการปรับปรุงคุณภาพงาน ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า การพัฒนาคำความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานและไม่เพียงพอสำหรับการปรับปรุงคุณภาพงานได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาคำความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพมีผลต่อการปฏิบัติงาน และมีผลต่อการปรับปรุงคุณภาพงานได้

5.1.3.2 ระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาคำความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ บัญชี ด้านประโยชน์ทางวิชาชีพ

1. เรื่องความน่าสนใจของหลักสูตรและประโยชน์ในการปฏิบัติงาน ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเข้ารับการพัฒนาคำความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ เพราะเนื้อหาหลักสูตรมีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานจริง

2. เรื่องมาตรฐานและคุณภาพการปฏิบัติงาน ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการพัฒนาคำความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพจะส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานที่สูงขึ้นและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

5.1.3.3 ระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาคำความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ บัญชี ด้านการพิจารณาเลือกโครงการอบรม

1. เรื่องช่วงเวลาในการเข้ารับการอบรม ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า ช่วงเวลาในการเข้ารับการอบรมมีผลต่อความตั้งใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาคำความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ

2. เรื่องค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการเข้ารับการอบรม ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการเข้ารับการอบรม มีผลต่อความตั้งใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ

3. เรื่องชื่อเสียงของวิทยากรและสถาบันที่จัดการอบรม ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า ชื่อเสียงของวิทยากรและสถาบันที่จัดการอบรม มีผลต่อความตั้งใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ

5.1.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลกับระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 และการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557

ปัจจัยที่มีอิทธิพลกับระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 และการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

5.1.4.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลกับระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 ด้านข้อบังคับ

ระดับการศึกษา ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 ดังนั้น ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลักษณะของงานบัญชีที่ทำ ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 ดังนั้น ลักษณะของงานบัญชีที่ทำที่แตกต่างกัน

ส่งผลต่อระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.4.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลกับระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 ด้านการพัฒนาวิชาชีพ

ระดับการศึกษา ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 ดังนั้น ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชี ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 ดังนั้น ประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชีที่แตกต่างกันส่งผลต่อระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.4.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลกับระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 ด้านข้อกำหนด

อายุ ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 ดังนั้น อายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลกับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 ในการศึกษาครั้งนี้ เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ผู้ทำบัญชีถามมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย สอดคล้องกับคำรงค์ดี จงไพโรจน์ไวยิต (2546) ที่ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ที่มีต่อร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีส่วนใหญ่ มีการรับรู้ต่อร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ก่อนข้างดี แต่ขัดแย้งกับ กฤษณา รัตนโนคม (2548) ที่ได้ศึกษาผลกระทบของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ที่มีต่อผู้สอบบัญชี พบว่า ผู้สอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะระยะเวลากว่า 10 ปีที่ผ่านมา ที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 เป็นกฎหมายฉบับใหม่ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีสามารถศึกษารายละเอียดและทำความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ได้ดีในระดับหนึ่งแล้ว โดยในช่วงแรกของการประกาศใช้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ผู้ประกอบวิชาชีพอาจให้ความสนใจเฉพาะข้อกำหนดที่มีผลกระทบโดยตรงต่อตนเองเป็นหลัก แต่อาจไม่ได้ให้ความสนใจในรายละเอียดของข้อกำหนดที่ใช้บังคับหรือเกี่ยวข้องกับนิติบุคคล ดังผลการศึกษาของกฤษณา รัตนโนคม (2548) ที่พบว่า ผู้สอบบัญชีจะมีความเข้าใจค่อนข้างมากในเรื่องที่ใกล้ชิดของผู้สอบบัญชีคือ เรื่องที่จะต้องปฏิบัติในระยะแรกเท่านั้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพบางส่วนมีความรู้ความเข้าใจในบทบัญญัติไม่ดีเพียงพอ เมื่อสรุปในภาพรวมแล้วจึงมีความรู้ความเข้าใจต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาในส่วนของลักษณะของผู้ทำบัญชี พบว่า ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ด้านข้อบังคับ ซึ่งประกอบด้วย ระดับการศึกษา และลักษณะของงานบัญชีที่ทำ มีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 สอดคล้องกับอังคณา จีรัง (2550) ที่ได้ศึกษาทัศนคติของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 พบว่า ผู้ที่จบการศึกษาทางบัญชีระดับ ปวช. ปวส. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า เห็นด้วยกับข้อกำหนดสภาวิชาชีพบัญชีใน

ระดับปานกลาง โดยเห็นด้วยมากที่สุดในเรื่องผู้ประกอบวิชาชีพที่เป็นผู้ทำบัญชีต้องเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี และยังคงสอดคล้องกับผลการศึกษาของสารทิ ชนะทัฬ (2551) ที่ได้ศึกษาผลกระทบของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ที่มีต่อผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ลักษณะของงานบัญชีที่ทำความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ในภาพรวม โดยกลุ่มผู้รับจ้างทำบัญชีของสำนักงานบัญชีจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ในภาพรวมมากกว่ากลุ่มอื่น

ในส่วนของความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ด้านการพัฒนาวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วย ระดับการศึกษา และประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชี มีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 สอดคล้องกับกิติยาภรณ์ อินธิปัก (2557) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทยเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่า ระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงานทางด้านบัญชี มีผลต่อความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งสภาวิชาชีพบัญชีจะมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพและส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่เป็นสมาชิกได้พัฒนาและเตรียมความพร้อมทั้งในเรื่องของมาตรฐานการบัญชีและกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ

5.2.2 ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลกับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 ในการศึกษาครั้งนี้ เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย สอดคล้องกับศรัณย์ ชูเกียรติ และประจิต หาว์ตร (2548) ที่ได้ศึกษาการวิเคราะห์การปฏิบัติงานและการสำรวจทักษะที่จำเป็นของนักบัญชีบริหารในบริษัทขนาดใหญ่ พบว่า พนักงานบัญชีในกิจการที่มีการส่งเสริมทักษะทางวิชาชีพจะมีทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลมากกว่าพนักงานบัญชีในกิจการที่ไม่มีการส่งเสริมทักษะทางวิชาชีพ และพนักงานบัญชีในกิจการที่มีการส่งเสริมทักษะทางวิชาชีพโดยการสนับสนุนให้มีการอบรมสัมมนาจะมีทักษะทาง

ปัญญาและทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติหน้าที่การงานมากกว่าพนักงานบัญชีในกิจการที่ไม่มีการส่งเสริมทักษะทางวิชาชีพ เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ สุนทรีย์ ศรีไทย (2552) เรื่อง ความต้องการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของบุคลากรส่วนการคลัง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง พบว่าบุคลากรส่วนการคลังมีความต้องการพัฒนาความรู้ในด้านการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และการจัดทำรายงานในระดับมาก นอกจากนี้ยังมีความต้องการพัฒนาความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ด้านการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี การควบคุมภายใน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยมีความสนใจพัฒนาความรู้วิธีการเข้ารับการอบรม สัมมนาและการศึกษาต่อเนื่องระยะสั้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของต่อลาภ สุขพัฒน์ (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง พบว่า ผู้ทำบัญชีที่ผ่านการอบรมสัมมนาสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมสัมมนาไปพัฒนาความรู้ต่อเนื่องได้ และสามารถทำให้การทำบัญชีเกิดความเชี่ยวชาญและถูกต้อง

เมื่อพิจารณาในส่วนของคุณลักษณะของผู้ทำบัญชี พบว่า ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ด้านข้อกำหนด ซึ่งประกอบด้วย อายุ และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 สอดคล้องกับธนา ธรเจริญกุล (2557) ที่ได้ศึกษาความต้องการของผู้ทำบัญชีที่มีต่อกิจกรรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ในเขตบางนาและพื้นที่ใกล้เคียง พบว่า อายุ และระดับการศึกษา ต่างมีความสัมพันธ์ต่อกิจกรรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีทุก ๆ กิจกรรม และสอดคล้องกับผลการศึกษาของรัชณี แสงศิริ (2544) ที่ศึกษาในเรื่องความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีในเขตอำเภอเมืองจังหวัดลำปาง พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีส่วนใหญ่เห็นด้วยกับผู้ทำบัญชีจะต้องมีวุฒิการศึกษาขั้นต่ำปริญญาตรี ในสาขางานวิชาบัญชี เช่นเดียวกับการศึกษาเรื่องทัศนคติของผู้ทำบัญชีในจังหวัดลำปางต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีของณพิชญ์ อภิวงค์งาม (2551) ที่พบว่า ผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากกับการประกาศใช้เรื่องการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี โดยเรื่องที่คุณทำบัญชีเห็นด้วยมากที่สุด คือ ผู้ทำบัญชีควรมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรี และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาการพัฒนาทักษะวิชาชีพต่อเนื่องตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีในเขตจังหวัดสุโขทัยของกิตติกวินท์ เมฆฉาย (2555) ที่พบว่าผู้ทำบัญชีควรมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีและควรที่จะเข้ารับการอบรมพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพให้ครบตาม

ชั่วโมงที่กำหนด เพราะการฝึกอบรมจะสามารถช่วยให้ผู้ทำบัญชีมีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นได้

พิจารณาในส่วนของความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ด้านประโยชน์ทางวิชาชีพ พบว่า ประสิทธิภาพการเป็นผู้ทำบัญชี มีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี สอดคล้องกับสุภาพันธุ์ สายทองอินทร์ (2554) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาประสิทธิผลในการทำงานของผู้ทำบัญชี หลังจากรับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีประสิทธิภาพการเป็นผู้ทำบัญชีที่แตกต่างกัน มีผลทำให้การพัฒนาประสิทธิผลในการทำงานหลังจากรับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของรัตนานุกฤษชัย (2553) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของพนักงานบัญชีสหกรณ์ในจังหวัดอุทัยธานี พบว่า ประสิทธิภาพในการทำบัญชีที่แตกต่างกันส่งผลต่อความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของพนักงานบัญชีสหกรณ์ในจังหวัดอุทัยธานีแตกต่างกัน ในด้านความรู้ทางการบัญชีที่ต้องการพัฒนา พนักงานบัญชีสหกรณ์ที่มีประสิทธิภาพในการทำต่ำกว่า 5 ปี มีความต้องการแตกต่างกับพนักงานบัญชีสหกรณ์ที่มีประสิทธิภาพในการทำบัญชี 11-15 ปี และพนักงานบัญชีสหกรณ์ที่มีประสิทธิภาพในการทำบัญชี 5-10 ปี มีความต้องการแตกต่างกับ พนักงานบัญชีสหกรณ์ที่มีประสิทธิภาพในการทำบัญชี 11-15 ปี

ในส่วนของความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ด้านการพิจารณาเลือกโครงการอบรม พบว่า ลักษณะของงานบัญชีที่ทำ มีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี สอดคล้องกับฉฐาธรเจริญกุล (2557) ที่ได้ศึกษาความต้องการของผู้ทำบัญชีที่มีต่อกิจกรรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ในเขตบางนาและพื้นที่ใกล้เคียง พบว่า ประเภทของธุรกิจหรือลักษณะของงานบัญชีที่ทำมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกิจกรรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีในทุก ๆ กิจกรรม และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ทำบัญชีมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกิจกรรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีเกือบทุก ๆ กิจกรรม ยกเว้นการศึกษาต่อในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะด้านค่าใช้จ่ายและสถาบันที่จัดการอบรมว่า หน่วยงานที่จัดการอบรมควรจัดสัมมนาในราคาที่ถูกลง หรือไม่คิดค่าใช้จ่ายหากเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในขณะที่เดียวกันหน่วยงานใหญ่ ๆ อย่างสภาวิชาชีพ และกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ฯลฯ ก็ควรจะจัดให้มีการอบรมให้ความรู้บ่อยครั้งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของภาวิพัชร มณีนิล (2550) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ทำบัญชีที่มีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง

ทางวิชาชีพ (CPD) ซึ่งผลจากการศึกษาพบว่า ค่าธรรมเนียมในการอบรมแต่ละครั้งที่ไม่สูงมาก จนเกินไปจะทำให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์สูง และความคาดหวังของผู้เข้ารับการอบรมต่อหน่วยงานหรือสถาบันจัดอบรมที่มีมาตรฐานสูงก็จะคาดหวังสูงเช่นกัน ถ้าหน่วยงานหรือสถาบันจัดอบรมที่มีมาตรฐานต่ำผู้เข้ารับการอบรมก็มีความคาดหวังต่ำ ส่วนหน่วยงานกำกับดูแลที่ได้มีการกำหนดข้อกำหนดให้เก็บชั่วโมงการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องทางวิชาการไว้จำนวนเท่าใด ผู้เข้ารับการอบรมก็จะเก็บชั่วโมงการอบรมตามที่หน่วยงานกำหนดมิได้เกิดจากความต้องการของตนเอง ดังนั้น นักบัญชีส่วนใหญ่มักจะเลือกค่าธรรมเนียมอบรมต่ำโดยไม่ได้คาดหวังว่าจะได้รับความรู้เพิ่มเติม จึงเป็นภาพสะท้อนว่าการเข้าอบรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพอาจไม่เกิดประโยชน์ตามที่คาดหวังไว้

5.3 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลกับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 และการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 ผู้ศึกษาขอเสนอแนะต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีและการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556

1. จากการศึกษ พบว่า ระดับการศึกษามีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ทั้งด้านข้อบังคับ และด้านการพัฒนาวิชาชีพ โดยผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี จะมีระดับความคิดเห็นที่สูงกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ซึ่งในที่นี้ก็คือสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีประเภทสมทบ สภาวิชาชีพบัญชีควรส่งเสริมบทบาท ความรู้ ความเข้าใจ ต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีให้แก่ผู้ที่สำเร็จการศึกษต่ำกว่าระดับปริญญาตรี หรือสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีประเภทสมทบ ให้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิก และความสำคัญของการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีอย่างเคร่งครัด เพื่อให้สมาชิกกลุ่มดังกล่าวมีความรู้ ความเข้าใจ ในระดับที่ทัดเทียมกับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี

2. จากการศึกษา พบว่า ผู้ทำบัญชีที่ทำงานในสำนักงานบัญชีหรือเป็นผู้รับทำบัญชีอิสระ จะมีระดับความคิดเห็นที่สูงกว่าผู้ทำบัญชีที่ทำงานเป็นพนักงานบัญชีบริษัท อาจเป็นเพราะผู้ทำบัญชีที่ทำงานในสำนักงานบัญชีหรือเป็นผู้รับทำบัญชีอิสระจะมีความใกล้ชิดและสามารถเข้าถึงบทบาทของสาขาวิชาชีพบัญชีได้มากกว่าผู้ทำบัญชีที่ทำงานเป็นพนักงานบัญชีบริษัท ซึ่งโดยทั่วไปแล้วผู้ทำบัญชีที่ทำงานเป็นพนักงานบัญชีบริษัทมักจะถูกจำกัดความคิดเห็นด้วยกรอบแนวคิดและแนวปฏิบัติของบริษัทเป็นสำคัญ สาขาวิชาชีพบัญชีจึงควรมีบทบาทในการช่วยส่งเสริมให้ผู้ทำบัญชีที่ทำงานเป็นพนักงานบัญชีบริษัทสามารถเข้าถึงบทบาทของสาขาวิชาชีพบัญชีมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่สาขาวิชาชีพบัญชีเห็นชอบ ทั้งนี้ต้องไม่ขัดกับระเบียบของบริษัทที่ผู้ทำบัญชีประกอบอาชีพอยู่

5.3.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557

1. จากการศึกษา พบว่า อายุและระดับการศึกษามีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีในด้านข้อกำหนด โดยผู้ที่มีอายุ 25 ปีขึ้นไป หรือสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี จะมีระดับความคิดเห็นที่สูงกว่าผู้ที่อายุต่ำกว่า 25 ปี หรือผู้ที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ดังนั้น กรมพัฒนาธุรกิจการค้าจึงควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ผู้ทำบัญชีที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี หรือสำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี เข้าใจถึงที่มาของข้อกำหนด ความสำคัญต่อการปฏิบัติตามข้อกำหนดอย่างเคร่งครัด บนพื้นฐานของความเห็นที่สอดคล้องกันระหว่างผู้ทำบัญชีและกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

2. จากการศึกษา พบว่า ประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชีมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีในด้านประโยชน์ทางวิชาชีพ โดยผู้ที่มีประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชีมากกว่า 5 ปีขึ้นไป จะมีระดับความคิดเห็นที่สูงกว่าผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชีต่ำกว่า 5 ปี ซึ่งผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชีมากกว่า 5 ปีขึ้นไป อาจต้องการหลักสูตรอบรมที่มีเนื้อหาที่น่าสนใจ สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการทำงานได้จริง จึงเป็นหน้าที่ของสถาบันที่จัดการอบรมในการจัดการหลักสูตรอบรมที่หลากหลายและตรงกับความต้องการของผู้ทำบัญชีให้มากขึ้น รวมทั้งการเพิ่มจำนวนผู้จัดการอบรมให้เพียงพอกับความต้องการโดยเฉพาะในต่างจังหวัด

3. จากการศึกษา พบว่า ลักษณะของงานบัญชีที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีในด้านการพิจารณาเลือกโครงการอบรม โดยผู้ทำบัญชีที่ทำงานเป็นพนักงานบัญชีบริษัท จะมีระดับความคิดเห็นที่สูงกว่าผู้ทำบัญชีที่ทำงานในสำนักงานบัญชีหรือรับทำบัญชีอิสระ อาจเป็นเพราะช่วงเวลาที่ใช้ในการอบรมและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง ถูกจำกัดด้วยระเบียบของบริษัท ซึ่งบริษัทบางแห่งอาจไม่ได้ให้การสนับสนุนในส่วนนี้อย่างเพียงพอ กรมพัฒนาธุรกิจการค้าจึงควรสนับสนุนให้มีหน่วยงานจัดการอบรมที่เพียงพอต่อความต้องการโดยเฉพาะในส่วนภูมิภาค และอาจสนับสนุนให้มีการจัดหลักสูตรอบรมโดยใช้สถานที่ตามมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อเป็นทางเลือกให้แก่ผู้ทำบัญชี ในการจัดสรรเวลาและค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม ทั้งนี้ไม่เป็นการเอื้อประโยชน์ให้สถาบันฝึกอบรมเก็บค่าใช้จ่ายในการอบรมที่สูงเกินไป

5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

ในการศึกษารั้งนี้ ผู้ศึกษาขอเสนอข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่จะศึกษาในเรื่องนี้ ดังนี้

1. การศึกษารั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกรณีผู้ทำบัญชีในเขต 7 จังหวัดภาคใต้ ตอนล่างเท่านั้น ทำให้ทราบข้อมูลเพียงส่วนหนึ่งจากผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีอยู่ทั่วประเทศ ควรมีการกำหนดขอบเขตตัวอย่างให้กว้างขึ้นอีก ซึ่งจะทำให้การศึกษามีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม การศึกษาในภูมิภาคอื่นของประเทศเพิ่มเติม เช่น ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นต้น

2. ควรศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2556 และพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

3. ควรศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของการเปรียบเทียบผลของการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพที่มีต่อประสิทธิผลในการทำงานของผู้ทำบัญชี

บรรณานุกรม

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. กระทรวงพาณิชย์. **ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี (ฉบับที่ 6) เรื่อง ผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557.** วันที่สืบค้น 10 พฤศจิกายน 2558, แหล่งที่มา http://www.dbd.go.th/ewt_news.php=1163
- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. กระทรวงพาณิชย์. **ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557.** วันที่สืบค้น 10 พฤศจิกายน 2558, แหล่งที่มา http://www.dbd.go.th/ewt_dl_link.php?nid=9083
- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. กระทรวงพาณิชย์. **เผยแพร่รายชื่อที่อยู่ของผู้ทำบัญชี.** วันที่สืบค้น 10 พฤศจิกายน 2558, แหล่งที่มา http://www.dbd.go.th/ewt_news.php?nid=7129
- กรมส่งเสริมสหกรณ์. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. **ประโยชน์ของการฝึกอบรม.** วันที่สืบค้น 5 ธันวาคม 2558, แหล่งที่มา http://webhost.cpd.go.th/csb/20technic_20_train.htm
- กฤษฎา รัตน โนมม. (2548). **ผลกระทบของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ที่มีต่อผู้สอบบัญชี.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์บัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กิตติยาภรณ์ อินธิปัก. (2557). **ปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทยเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน.** ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนานาชาติแอสแตมฟอร์ด
- กิตติกวินท์ เมฆฉาย. (2555). **การพัฒนาทักษะวิชาชีพต่อเนื่องตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีในเขตจังหวัดสุโขทัย.** ปริญญาโทศึกษาศาสตร์บัณฑิต, มหาวิทยาลัยพิษณุโลก
- ชลิต จงสำราญ. (2554). **ประโยชน์ของการฝึกอบรม.** วันที่สืบค้น 5 ธันวาคม 2558, แหล่งที่มา <https://www.gotoknow.org/posts/13239>
- ชวลิต ทับศิริก. (2554). **ตัวแปรเชิงคุณภาพกับการวิเคราะห์การถดถอย.** วารสารการวัดผลการศึกษา. สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ชาญ สวัสดิ์สาลี. (2550). **คู่มือนักฝึกอบรมมืออาชีพ: การจัดดำเนินการฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพ.** กรุงเทพมหานคร, สวัสดิการสำนักงาน ก.พ.
- ณฐา ธรเจริญกุล. (2557). **ความต้องการของผู้ทำบัญชีที่มีต่อกิจกรรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ บัญชี ในเขตบางนาและพื้นที่ใกล้เคียง.** วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก

- ณัฐพร ธรรม์ชูวงศ์. (2555). พฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้จ่ายเงินของนักศึกษาสาย
 สังคมศาสตร์และสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบ
 อิสระ. เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ณพิชญา อภิวงค์งาม. (2551). ทักษะของผู้ทำบัญชีในจังหวัดลำพูนต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง
 ทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี. การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ดวงอุมา โสภา. (2551). ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของสำนักทะเบียน
 อำเภอ เมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตร์
 มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, คณะรัฐประศาสนศาสตร์, สาขารัฐประศาสน
 ศาสตร์.
- ต่อลาภ สุขพัฒน์. (2546). คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในจังหวัด
 ลำปาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ธรณิศวรรี จิตขวัญ. (2542). ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี. ปริญญานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตร
 มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุศรา เจริญเลิศเจริญ. (2550). ความคิดเห็นต่อการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ
 ของผู้ทำบัญชีในกรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2520). ทักษะ: การวัด การเปลี่ยนแปลง และพฤติกรรมอนามัย. พิมพ์ครั้งที่
 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ พีระพัชรา, 2520
- พิรารวรรณ จิระนันท์ราพร. (2555). ทักษะของประชาชนวัยทำงานในภาคเหนือของประเทศไทย
 ต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคล. ปริญญานิพนธ์หลักสูตรมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
 มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ภัทรพร กิจชัยนุกูล. (2556). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายของประชาชนในกรุงเทพมหานคร.
 วิทยานิพนธ์. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สถิติประยุกต์), สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ภาวิพัชร มณีนิล. (2550). ความพึงพอใจของผู้ทำบัญชีที่มีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ
 (CPD). สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, กรุงเทพ. คณะบริหารธุรกิจ
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- มัทนา แก้วอุดม. (2548). ความเข้าใจและความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพ
 บัญชีพ.ศ. 2547 ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. ปริญญานิพนธ์หลักสูตรบัญชี
 มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

- เยาว์รักษ์ สุขวิบูลย์. (2549). **ความรู้ ความคิดเห็น และผลที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547**. ปรินญาณิพนธ์หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- รัชนี แสงศิริ. (2544). **ความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชี**
ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง. การค้นคว้าแบบอิสระ. บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- รัตนา บุญชัย. (2553). **ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของพนักงานบัญชีสหกรณ์ในจังหวัดอุทัยธานี**. ปรินญาณิพนธ์หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- วลัยลักษณ์ อัคริรวงศ์. (2558). **ความคิดเห็นและพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง**. วารสารธุรกิจปริทัศน์. ภาควิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- วัลลภ รัฐนัตรานนท์. (2545). **ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น 2545
- วาสนา กรุดไทย. (2555). **ปัจจัยทำนายคุณภาพชีวิตของผู้ที่มีข้อเข่าเสื่อมที่รักษาทางการแพทย์แผนไทย**. พยาบาลสาร. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- วิจิตร อาวะกุล. (2550). **การฝึกอบรม**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550
- วิษชุดา หุ่นวิไล. (2542). **การบริหารบุคลากรทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์การพิมพ์สถาบัน ราชภัฏสวนสุนันทา, 2542
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2541). **สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทย วัฒนาพานิช, 2541
- ศรัณย์ ชูเกียรติ และประจิต หาวัตร. (2548). **การวิเคราะห์การปฏิบัติงานและการสำรวจทักษะที่จำเป็น ของนักบัญชีบริหารในบริษัทขนาดใหญ่**. วารสารวิชาชีพบัญชี ปีที่ 1 ฉบับที่ 2
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. **ประวัติความเป็นมา**. วันที่สืบค้น 10 พฤศจิกายน 2558, แหล่งที่มา <http://www.fap.or.th/เกี่ยวกับสภา/ประวัติความเป็นมา.html>
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. **พ.ร.บ. การบัญชี พ.ศ. 2543**. วันที่สืบค้น 10 พฤศจิกายน 2558, แหล่งที่มา http://www.fap.or.th/images/pulldown_1362967466/Act2543.pdf

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. พ.ร.บ. วิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547. วันที่สืบค้น 10 พฤศจิกายน 2558, แหล่งที่มา

http://fap.or.th.a33.readyplanet.net/images/column_135908707/act2547.pdf

สารทิ ชนะทัฬ. (2551). ผลกระทบของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ที่มีต่อผู้ประกอบการ

วิชาชีพบัญชี ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์หลักสูตร

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

สุชา จันทร์อม. (2527). จิตวิทยาการแนะแนว. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ อักษรบัณฑิต, 2527.

สุชญา คุปติยานุวัฒน์. (2543). ดัชนีวัดผลการทำงาน กรณีศึกษา การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย.

วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุพินดา วงษ์บุรี. (2547). ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการจัดตั้งและการเปิดคณะ

วิชาของวิทยาเขตสุพรรณบุรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์หลักสูตร

การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สุภาพันธุ์ สายทองอินทร์. (2554). การพัฒนาประสิทธิผลในการทำงานของผู้ทำบัญชีหลังจากเข้ารับ

การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สุมินทร เบ้าธรรม. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ความพึง

พอใจ ในอาชีพ และความสำเร็จในอาชีพผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

สุนทรี ศรีไทย. (2552). ความต้องการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของบุคลากรส่วนการคลังสังกัด

การ บริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต,

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สงกรานต์ ไกวงษ์. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะความเป็นมืออาชีพของนักวิชาชีพบัญชีไทยใน

บริบทของผู้สอบบัญชีภาษีอากรและผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาต. วิทยานิพนธ์ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

สมคิด บางโม. (2545). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ วิทยพัฒน์, 2545

สมพงษ์ เกษมสิน. (2514). การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ เกษมสุวรรณ,

2514

สมลักษณ์ จัปศรทิพย์. (2549). ปัญหาและแนวทางแก้ไขในการจัดอบรมหรือสัมมนาการพัฒนา

ความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยบูรพา

- สำนักกำกับดูแลธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. กระทรวงพาณิชย์. ทะเบียนรายชื่อผู้ทำบัญชี ณ วันที่ 30 สิงหาคม 2556. วันที่สืบค้น 10 พฤศจิกายน 2558, แหล่งที่มา www.dbd.go.th/songkhla/ewt_dl_link.php?nid=73
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2557). รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ประจำปี พ.ศ. 2557 หมวด 3 ด้านการมุ่งเน้นผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย. วันที่สืบค้น 5 ธันวาคม 2558, แหล่งที่มา http://www.opdc.go.th/uploads/files/2557/pmqa/m3/m3_3.pdf
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2547). อุตสาหกรรมไทยกับการสนับสนุน และ
 ทดแทนการนำเข้า. สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, กรุงเทพฯ.
- สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร. (2546). ข้อมูลพื้นฐานเพื่อการวิจัยและพัฒนาการผลิตพืชใน
 ภาคใต้ตอนล่าง. วันที่สืบค้น 15 มกราคม 2559, แหล่งที่มา <http://www.oard8.go.th/subindex/data/1.pdf>
- เสาวลักษณ์ หนูสุวรรณ. (2544). ทักษะคติของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตอำเภอเมือง จังหวัด
 เชียงใหม่ ที่มีต่อพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543. วิทยานิพนธ์หลักสูตรบัญชี
 มหบัณฑิต มหาวิทยลัยเชียงใหม่
- อโนทัย ตรีวานิช. (2552). สถิติธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 4. ขอนแก่น. ภาควิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อังคณา จีรัง. (2550). ทักษะคติของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตจังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อ
 พระราชบัญญัติ วิชาชีพ บัญชีพ.ศ. 2547. การค้นคว้าแบบอิสระบัญชีมหาบัณฑิต: บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อุทัย หิรัญโต. (2526). สารานุกรมศัพท์สังคมวิทยา-มานุษยวิทยา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ โอ
 เดียนส-โตร์, 2526.
- อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง. (2521). การสร้างชุดการสอนวิชาคณิตศาสตร์สำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การ
 เรียน โรงเรียนที่พระเป็นผู้สอนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- Cunningham, JB. & McCrum-Gardner, E. (2007). **Power, effect and sample size using
 GPower: practical issues for researchers and members of research ethics
 committees.** Evidence Based Midwifery 5(4): 132-6

Goldstein I. L. & Ford K. (2002). **Training in Organizations: Needs assessment, Development and Evaluation (4th Edn.)**. Belmont: Wadsworth.

Jump, N. (1978). **Psychometric Theory**. 2 nd. Ed., New York: McGraw Hill.

Zajkowski, M., Sampson, V., & Davis, D. (2007). **Continuing professional development: Perceptions from New Zealand and Australian accounting academics**. International Journal of Accounting Education, 10(4), 405-420.

ภาคผนวก (ก)

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

พระราชบัญญัติ

วิชาชีพบัญชี

พ.ศ. ๒๕๕๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

เป็นปีที่ ๕๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๕๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. ๒๕๐๕

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“วิชาชีพบัญชี” หมายความว่า วิชาชีพในด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี และ บริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

“ผู้ทำบัญชี” หมายความว่า ผู้ทำบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี
 “การประชุมใหญ่” หมายความว่า การประชุมใหญ่สามัญหรือการประชุมใหญ่วิสามัญ
 “สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี
 “รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
 มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ
 ออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
 กฎกระทรวงนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
 สภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๖ ให้มีสภาวิชาชีพบัญชี มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและ
 พัฒนาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๗ สภาวิชาชีพบัญชีมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ส่งเสริมการศึกษา การอบรม และการวิจัยเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี
- (๒) ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงเกียรติของสมาชิก จัดสวัสดิการและการสงเคราะห์
ระหว่างสมาชิก
- (๓) กำหนดมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี และมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี
- (๔) กำหนดจรรยาบรรณผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
- (๕) รับขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพบัญชี ออกใบอนุญาต พักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาต
ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
- (๖) รับรองปริญญาหรือประกาศนียบัตรในวิชาการบัญชีของสถาบันการศึกษาต่างๆ เพื่อประโยชน์
ในการรับสมัครเป็นสมาชิก
- (๗) รับรองความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพบัญชี
- (๘) รับรองหลักสูตรการฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการและการศึกษาต่อเนื่องในด้านต่างๆ
ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
- (๙) ควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของสมาชิกและผู้ขึ้นทะเบียนอันเกี่ยวกับการ
การประกอบวิชาชีพบัญชีให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชี

- (๑๐) ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้บริการวิชาการแก่ประชาชนเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี
- (๑๑) ออกข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี
- (๑๒) เป็นตัวแทนของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
- (๑๓) ให้คำปรึกษาและเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายและปัญหาของวิชาชีพบัญชี
- (๑๔) ดำเนินการอื่นเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสภาวิชาชีพบัญชี

ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ สภาวิชาชีพบัญชีอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าบำรุงสมาชิกและค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) เงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน
- (๓) ผลประโยชน์จากการจัดการทรัพย์สินและการดำเนินกิจการของสภาวิชาชีพบัญชี
- (๔) เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้ให้แก่สภาวิชาชีพบัญชี
- (๕) ดอกผลของเงินและทรัพย์สินตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔)

มาตรา ๙ ภายใบบังคับทบบัญญัติหมวด ๕ การควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการสอบบัญชี และหมวด ๖ การควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการทำบัญชี ในกรณีที่มีการประกอบวิชาชีพบัญชีด้านใด มีผลกระทบต่อประโยชน์ได้เสียของประชาชน หรือเพื่อประโยชน์ที่จะให้มีการคุ้มครองประชาชนและพัฒนา หรือจัดระเบียบการประกอบวิชาชีพบัญชีด้านใด จะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้การประกอบวิชาชีพบัญชี ด้านนั้นต้องได้รับใบอนุญาตหรือต้องขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีก็ได้

มาตรา ๑๐ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๙ ใบบังคับสำหรับวิชาชีพบัญชีด้านใด ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบวิชาชีพบัญชีด้านนั้น เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี

การขอรับใบอนุญาต การอนุญาต การออกใบอนุญาต และการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

ในการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพบัญชี สภาวิชาชีพบัญชีจะกำหนดให้ผู้ขึ้นทะเบียนซึ่งมิได้เป็นสมาชิกต้องเสียค่าธรรมเนียมเป็นรายปีก็ได้ แต่จะกำหนดค่าธรรมเนียมดังกล่าวให้สูงกว่าค่าบำรุงสมาชิก และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตที่เรียกเก็บจากสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีเป็นรายปีไม่ได้

มาตรา ๑๑ นิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการให้บริการด้านการสอบบัญชีหรือด้านการทำบัญชี หรือให้บริการวิชาชีพบัญชีด้านอื่นตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๙ ต้องจดทะเบียนต่อสภาวิชาชีพบัญชีตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) นิติบุคคลนั้นต้องจัดให้มีหลักประกันเพื่อประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สาม ทั้งนี้ ตามประเภท จำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

(๒) ในกรณีประกอบกิจการให้บริการการสอบบัญชี บุคคลซึ่งมีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคล ในการให้บริการการสอบบัญชีต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

การกำหนดหลักประกันตามวรรคหนึ่ง (๑) ให้คำนึงถึงขนาดและรายได้ของนิติบุคคลนั้น และ ให้นำความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสภาวิชาชีพบัญชีมาพิจารณาประกอบด้วย

ในกรณีที่ผู้สอบบัญชีต้องรับผิดชอบต่อบุคคลที่สาม ให้นิติบุคคลซึ่งผู้สอบบัญชีนั้นสังกัดอยู่ ร่วมรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม และในกรณีที่ยังไม่สามารถชำระค่าเสียหายได้ครบจำนวน ให้หุ้นส่วนหรือ กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคล หรือผู้แทนนิติบุคคลใดซึ่งต้องรับผิดชอบต่อคนดำเนินการ ของนิติบุคคลนั้น ต้องร่วมรับผิดชอบจนครบจำนวน เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าคนมิได้มีส่วนรู้เห็นหรือยินยอม ในการกระทำผิดที่ต้องรับผิดชอบ

หมวด ๒

สมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๑๒ สมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีมีสี่ประเภท ดังนี้

- (๑) สมาชิกสามัญ
- (๒) สมาชิกวิสามัญ
- (๓) สมาชิกสมทบ
- (๔) สมาชิกกิตติมศักดิ์

มาตรา ๑๓ สมาชิกสามัญต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์
- (๒) มีสัญชาติไทย
- (๓) สำเร็จการศึกษาวิชาการบัญชีไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี หรือได้รับประกาศนียบัตร หรือวุฒิอื่น เทียบเท่าปริญญาตรีสาขาวิชาการบัญชีที่สภาวิชาชีพบัญชีรับรอง หรือสำเร็จการศึกษาสาขาอื่นตามที่ สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด

(๔) ไม่เป็นผู้ประพฤติผิดจรรยาบรรณอันนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี ตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

หน้า ๕

เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๖๕ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๗

(๕) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในคดีที่เป็นการประพฤติดุจริยธรรมอันจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

(๖) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๑๔ สมาชิกสามัญและสมาชิกสมทบต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

ความในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับกับผู้ซึ่งไม่มีสัญชาติไทยแต่มีสัญชาติของประเทศ ซึ่งยินยอมให้ผู้มีสัญชาติไทยประกอบอาชีพสอบบัญชีในประเทศนั้นได้ และประสงค์จะสมัครเข้าเป็นสมาชิกสามัญ แต่ผู้นั้นจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ (๑) (๓) (๔) (๕) และ (๖)

มาตรา ๑๕ สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเชิญเป็นสมาชิกตามมติของคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๑๖ สมาชิกสามัญมีสิทธิและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) แสดงความคิดเห็นในการประชุมใหญ่

(๒) ออกเสียงลงคะแนนในการประชุมใหญ่

(๓) เลือกตั้ง รับเลือกตั้ง หรือรับแต่งตั้ง เป็นกรรมการหรือดำรงตำแหน่งอื่นอันเกี่ยวกับกิจการของสภาวิชาชีพบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ชำระค่าบำรุงสมาชิกหรือค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

(๕) ผดุงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชีและปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

(๖) สิทธิและหน้าที่อื่นตามที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด

สมาชิกสามัญ สมาชิกสมทบ และสมาชิกกิตติมศักดิ์ มีสิทธิและหน้าที่ตาม (๑) (๔) (๕) และ (๖)

มาตรา ๑๗ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๔ หรือคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีมีมติเพิกถอนสำหรับกรณีสมาชิกกิตติมศักดิ์

(๔) ไม่ชำระค่าบำรุงสมาชิก โดยไม่มีเหตุอันสมควรตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๑๘ ให้มีการประชุมใหญ่สามัญสภาวิชาชีพอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

การประชุมใหญ่อื่นนอกจากการประชุมใหญ่สามัญ เรียกว่า การประชุมใหญ่วิสามัญ

มาตรา ๑๙ สมาชิกสามัญอาจขอให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ในกรณีนี้ นายกสภาวิชาชีพบัญชีต้องเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ

มาตรา ๒๐ ในการประชุมใหญ่ ต้องมีสมาชิกสามัญมาประชุมไม่น้อยกว่าสองร้อยคนจึงเป็นองค์ประชุม

การประชุมใหญ่ครั้งใด เมื่อล่วงพ้นเวลาที่กำหนดไว้เป็นเวลาสามสิบวันที่แล้วมีสมาชิกสามัญมาประชุมไม่ครบองค์ประชุมตามวรรคหนึ่ง และการประชุมนั้นได้เรียกประชุมตามมาตรา ๑๘ ให้งดการประชุมครั้งนั้น แต่ถ้าคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีเป็นผู้จัดให้มีการประชุม ให้เลื่อนการประชุมนั้นออกไป โดยให้นายกสภาวิชาชีพบัญชีเรียกประชุมใหญ่อีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวันและในการประชุมใหญ่ครั้งนี้ ให้องค์ประชุมประกอบด้วยสมาชิกสามัญเท่าที่มาประชุม

มาตรา ๒๑ ในการประชุมใหญ่ ให้นายกสภาวิชาชีพบัญชีเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่นายกสภาวิชาชีพบัญชีไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ ให้อุปนายกสภาวิชาชีพบัญชีคนหนึ่งหรือคนที่สองตามลำดับเป็นประธานในที่ประชุม ถ้านายกสภาวิชาชีพบัญชีและอุปนายกสภาวิชาชีพบัญชีไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ ให้สมาชิกสามัญที่มาประชุมเลือกสมาชิกสามัญคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

หมวด ๓

คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๒๒ ให้มีคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย

(๑) นายกสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกสามัญ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ประธานคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีทุกด้าน ประธานคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี และประธานคณะกรรมการจรรยาบรรณ

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งนายกสภาวิชาชีพบัญชีและกรรมการโดยตำแหน่งตาม (๒) มีมติแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับวิชาการบัญชีสองคน และผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมายหนึ่งคน

(๔) กรรมการซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกสามัญ มีจำนวนไม่เกินห้าคน

หน้า ๘

เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๖๕ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๗

ให้เลขาธิการสภาวิชาชีพบัญชีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้มีผู้ช่วยเลขานุการก็ได้ ตามความจำเป็นและตามมติของคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของนายกสภาวิชาชีพบัญชี กรรมการตาม (๓) และ (๔) และ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งนายกสภาวิชาชีพบัญชี และกรรมการตาม (๔) ให้เป็นไปตามข้อบังคับ สภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๒๓ นายกสภาวิชาชีพบัญชี และกรรมการตามมาตรา ๒๒ (๓) และ (๔) มีวาระ การดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

ในกรณีที่นายกสภาวิชาชีพบัญชี หรือกรรมการตามมาตรา ๒๒ (๓) และ (๔) พ้นจากตำแหน่ง ก่อนครบวาระ หรือในกรณีที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๒๒ (๔) เพิ่มขึ้น ในระหว่างที่กรรมการซึ่งเลือกตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งแทน ตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้เลือกตั้ง หรือแต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการเลือกตั้งนายกสภาวิชาชีพบัญชีหรือ ยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๒๒ (๓) หรือยังมีได้มีการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๒๒ (๔) ขึ้นใหม่ ให้นายกสภาวิชาชีพบัญชีหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่ง เพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่านายกสภาวิชาชีพบัญชีหรือกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งใหม่เข้ารับ หน้าที่

นายกสภาวิชาชีพบัญชีหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับเลือกตั้งหรือ แต่งตั้งอีกได้ แต่นายกสภาวิชาชีพบัญชีจะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

มาตรา ๒๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้นายกสภาวิชาชีพบัญชีและกรรมการ ตามมาตรา ๒๒ (๓) และ (๔) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) พ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี
- (๕) รัฐมนตรีมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๖๓

มาตรา ๒๕ ให้นำกสภาวิชาชีพบัญชีเลือกกรรมการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอุปนายก ตามจำนวนที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีกำหนด ตำแหน่งเลขานุการ เภรัญญิก และนายทะเบียน ตำแหน่งละหนึ่งคน และตำแหน่งอื่นตามที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีกำหนดตามความจำเป็น

การปฏิบัติหน้าที่ อำนาจหน้าที่ และการพ้นจากตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๒๖ การประชุมคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

มติของที่ประชุมให้อิทธิเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียง เท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๗ คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือ ปฏิบัติการตามที่มอบหมายก็ได้

ให้นำความในมาตรา ๒๖ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๒๘ ให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) บริหารกิจการของสภาวิชาชีพบัญชีให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
- (๒) กระทำกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาวิชาชีพบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้
- (๓) เสนอร่างข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีในกิจการต่างๆ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ต่อ

ที่ประชุมใหญ่สภาวิชาชีพบัญชี

(๔) จัดให้มีการประชุมใหญ่

(๕) ออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๙ สมาชิกสามัญไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนจะเข้าชื่อเสนอร่างข้อบังคับตามมาตรา ๒๘ (๓) ต่อสภาวิชาชีพบัญชีด้วยก็ได้

ให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีจัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาร่างข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ตามวรรคหนึ่งโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๓๐ วิธีการเสนอและการพิจารณาร่างข้อบังคับ ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ร่างข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีเกี่ยวกับคำบำรุงสมาชิกหรือค่าธรรมเนียม หรือร่างข้อบังคับตาม มาตรา ๒๒ วรรคสาม มาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๔ วรรคสอง ต้องได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีก่อน

หน้า ๘

เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๖๕ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๗

ร่างข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีซึ่งสภาวิชาชีพบัญชีอนุมัติ หรือคณะกรรมการกำกับดูแล การประกอบวิชาชีพบัญชีให้ความเห็นชอบตามวรรคสองแล้ว แล้วแต่กรณี เมื่อนายกสภาวิชาชีพบัญชี ลงนามและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๓๑ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้นายกสภาวิชาชีพบัญชีมีอำนาจกระทำการ แทนสภาวิชาชีพบัญชี ในกรณีนี้ นายกสภาวิชาชีพบัญชีจะมอบหมายเป็นหนังสือให้กรรมการอื่นกระทำการ แทนตนเฉพาะในกิจการใดก็ได้

มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและส่งเสริมการประกอบวิชาชีพบัญชีด้านต่าง ๆ ให้มี คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีของแต่ละด้าน ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการอื่นมีจำนวนตามที่ คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีกำหนด

ประธานกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านต่าง ๆ ให้มาจากการเลือกตั้งของสมาชิกสามัญ โดยที่ ประชุมใหญ่สภาวิชาชีพบัญชี

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของประธานกรรมการหรือกรรมการวิชาชีพบัญชีตามวรรคหนึ่ง การแต่งตั้งหรือการเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ และการดำเนินการอื่น ของประธานกรรมการหรือกรรมการวิชาชีพบัญชี ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

หมวด ๕

คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี

มาตรา ๓๓ ให้มีคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะกรรมการ สภาวิชาชีพบัญชีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์เกี่ยวกับการบัญชี มีจำนวนไม่น้อยกว่า เจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบเอ็ดคน และผู้แทนกรรมการประกันภัย ผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้แทนกรมสรรพากร ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการ กำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นกรรมการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

ให้กรรมการตามวรรคหนึ่งเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ และเลือกกรรมการ อีกคนหนึ่งเป็นเลขานุการ

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การคัดเลือก และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๓๕ ให้คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีมีอำนาจหน้าที่กำหนดและปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี เพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการจัดทำบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชีและกฎหมายอื่น มาตรฐานการบัญชีต้องจัดทำขึ้นเป็นภาษาไทย

มาตรฐานการบัญชีที่คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีกำหนดและปรับปรุงเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

เมื่อได้รับแจ้งจากผู้ทำบัญชี ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ผู้ใช้ข้อมูลทางการเงิน กรมการประกันภัย กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมสรรพากร ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือหน่วยงานอื่นใด ว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดไว้ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหาย หรือการปฏิบัติตามมาตรฐานดังกล่าวทำให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจของประเทศ หรือเป็นอุปสรรคต่อการประกอบกิจการ คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีต้องดำเนินการตรวจสอบและรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง และกำหนด ปรับปรุง หรือพัฒนามาตรฐานการบัญชีโดยพลัน

มาตรา ๓๕ คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณา หรือปฏิบัติการอย่างใดตามที่มอบหมายได้

มาตรา ๓๖ ให้นำความในมาตรา ๒๖ มาใช้บังคับกับการประชุมคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีและคณะอนุกรรมการซึ่งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีแต่งตั้งโดยอนุโลม

หมวด ๕

การควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการสอบบัญชี

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีการสอบบัญชี หรือให้เอกสารใดต้องมีผู้สอบบัญชี ลงลายมือชื่อรับรองหรือแสดงความเห็น ห้ามมิให้ผู้ใดลงลายมือชื่อรับรองการสอบบัญชี รับรองเอกสาร หรือแสดงความเห็นในฐานะผู้สอบบัญชี เว้นแต่เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หรือเป็นการกระทำในอำนาจหน้าที่ทางราชการ

มาตรา ๓๘ ผู้ใดจะเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องได้รับใบอนุญาตจากสภาวิชาชีพบัญชี การขอรับใบอนุญาต การอนุญาต และการออกใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตให้เป็นไปตามแบบและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

เมื่อได้รับใบอนุญาตแล้วและใบอนุญาตนั้นมิได้ถูกพักใช้หรือถูกเพิกถอนให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้รับยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตต่ออธิบดีกรมสรรพากรในการตรวจสอบและรับรองบัญชีตามประมวลรัษฎากร

มาตรา ๓๙ ผู้สอบรับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสมาชิกสามัญหรือสมาชิกวิสามัญตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง แต่ในกรณีเป็นสมาชิกวิสามัญซึ่งเป็นคนต่างด้าวต้องเป็นผู้มีความรู้ภาษาไทยดีพอที่จะสามารถสอบบัญชีและจัดทำรายงานเป็นภาษาไทยได้ และมีภูมิลำเนาในประเทศไทย และเมื่อได้รับใบอนุญาตแล้วต้องได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าวด้วย จึงจะปฏิบัติงานเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้

(๒) ผ่านการทดสอบหรือฝึกอบรมหรือฝึกงานหรือเคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีมาแล้วตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

(๓) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เนื่องจากกระทำความผิดตามมาตรา ๒๖๕ มาตรา ๓๒๓ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินเว้นแต่ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์และความผิดฐานบุกรุกตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี กฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชี หรือกฎหมายว่าด้วยการกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ เฉพาะที่เกี่ยวกับการรับรองงบการเงินหรือบัญชีอื่นใดอันไม่ถูกต้องหรือทำรายงานเท็จ หรือความผิดตามหมวด ๕ และหมวด ๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ต้องคำพิพากษาหรือพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๔๐ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตอาจขอรับใบอนุญาตอีกได้เมื่อพ้นห้าปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต แต่เมื่อคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีได้พิจารณาคำขอรับใบอนุญาตและปฏิเสธการออกใบอนุญาต ผู้นั้นจะยื่นคำขอรับใบอนุญาตได้อีกเมื่อสิ้นระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีปฏิเสธการออกใบอนุญาต ถ้าคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีปฏิเสธการออกใบอนุญาตเป็นครั้งที่สองแล้ว ผู้นั้นเป็นอันหมดสิทธิขอรับใบอนุญาตอีกต่อไป

มาตรา ๔๑ ใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตไม่มีอายุ แต่ผู้รับใบอนุญาตต้องชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด

ใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตสิ้นผล เมื่อผู้รับใบอนุญาต

- (๑) ตาย
- (๒) พ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕
- (๔) ถูกเพิกถอนใบอนุญาตเนื่องจากประพฤติผิดจรรยาบรรณ
- (๕) ไม่ชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและไม่ได้รับการผ่อนผันตามที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี

กำหนด

(๖) ไม่เข้ารับการอบรมตามหลักสูตรที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนดให้ครบถ้วนตามมาตรา ๕๓ และสภาวิชาชีพบัญชีไม่ได้มีคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต

มาตรา ๕๒ เมื่อสภาวิชาชีพบัญชีได้รับคำขอรับใบอนุญาตแล้วเห็นว่าผู้ยื่นคำข้อมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕ ให้สภาวิชาชีพบัญชีพิจารณาออกใบอนุญาตให้ผู้ยื่นคำขอโดยเร็ว ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ

ในกรณีที่สภาวิชาชีพบัญชีไม่ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ยื่นคำขอ สภาวิชาชีพบัญชีต้องแสดงเหตุผล ของการไม่ออกใบอนุญาตไว้โดยชัดแจ้ง ในกรณีเช่นนี้ผู้ยื่นคำข้อมีสสิทธอุทธรณ์การไม่ออกใบอนุญาต ต่อคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับดูแล การประกอบวิชาชีพบัญชีกำหนด

มาตรา ๕๓ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีหน้าที่ต้องเข้ารับการฝึกอบรมหรือเข้าร่วมประชุมสัมมนา ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง สภาวิชาชีพบัญชีจะมีคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต ของผู้นั้นไว้จนกว่าผู้นั้นจะได้ปฏิบัติตามก็ได้

หมวด ๖

การควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการทำบัญชี

มาตรา ๕๔ ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบวิชาชีพเป็นผู้ทำบัญชี เว้นแต่เป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี หรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับ สภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๔๕ ผู้ทำบัญชีที่จะขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชีต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร
- (๒) มีความรู้ภาษาไทยเพียงพอที่จะทำบัญชีเป็นภาษาไทยได้
- (๓) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เนื่องจากกระทำความผิดตามฐานความผิดหรือกฎหมายที่กำหนดในมาตรา ๓๕ (๓) เว้นแต่ต้องคำพิพากษาหรือพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี
- (๔) มีคุณวุฒิการศึกษาตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี
- (๕) ไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่น ตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

หมวด ๗

จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๔๖ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนตามมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี หรือมาตรฐานอื่นใดที่เกี่ยวข้องที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

บุคคลตามวรรคหนึ่งผู้ใดไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณหรือมาตรฐานที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าผู้นั้นประพฤติผิดจรรยาบรรณ

มาตรา ๔๗ ให้สภาวิชาชีพบัญชีจัดทำจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีขึ้นเป็นภาษาไทย และอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อกำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต
- (๒) ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน
- (๓) ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและการรักษาความลับ
- (๔) ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือบุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

มาตรา ๔๘ ข้อความใดในสัญญาจ้างสอบบัญชีที่กำหนดให้มีผลเป็นการจำกัดหรือปฏิเสธความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตข้อความนั้นเป็นโมฆะ

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจะรายงานผลการสอบบัญชีโดยระบุข้อความใดอันแสดงว่าคนไม่รับผิดชอบ
ในผลการตรวจสอบ หรือแสดงความไม่ชัดเจนในผลการตรวจสอบเพราะเหตุที่คนมิได้ปฏิบัติหน้าที่
โดยครบถ้วนที่พึงคาดหวังได้จากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตหรือโดยครบถ้วนตามมาตรฐานการสอบบัญชีมิได้

การกระทำตามวรรคสองถือว่าเป็นการประพฤติดิจจรชยบรรณ

มาตรา ๔๕ โทษการประพฤติดิจจรชยบรรณ มีดังต่อไปนี้

- (๑) ตักเตือนเป็นหนังสือ
- (๒) ภาคทัณฑ์
- (๓) พักใช้ใบอนุญาต พักการขึ้นทะเบียน หรือห้ามการประกอบวิชาชีพบัญชีด้านที่ประพฤติดิจ
จรชยบรรณโดยมีกำหนดเวลา แต่ไม่เกินสามปี
- (๔) เพิกถอนใบอนุญาต เพิกถอนการขึ้นทะเบียนหรือสั่งให้พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพ
บัญชี

มาตรา ๕๐ ให้มีคณะกรรมการจรรยาบรรณ มีจำนวนไม่น้อยกว่าเก้าคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน
ซึ่งคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่สภาวิชาชีพบัญชีจาก
ผู้ซึ่งมีความเที่ยงธรรมและมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม
ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นสมาชิกสามัญ
- (๒) ประกอบวิชาชีพบัญชีมาแล้วไม่น้อยกว่าระยะเวลาตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี
- (๓) ไม่เคยถูกลงโทษฐานประพฤติดิจจรชยบรรณผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
- (๔) ไม่ดำรงตำแหน่งนายกสภาวิชาชีพบัญชีหรือเป็นกรรมการหรืออนุกรรมการอื่นตามพระราช
บัญญัตินี้

ในกรณีที่มีการสมควรให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐและคณะกรรมการจรรยาบรรณ
ได้วินิจฉัยเรื่องเกี่ยวกับการประพฤติดิจจรชยบรรณโดยมีมาตรฐานเดียวกัน ให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพ
บัญชีโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่สภาวิชาชีพบัญชีขอให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
ที่กฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่ดูแลเรื่องจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีแต่งตั้งผู้แทนของคน
เพื่อเป็นกรรมการจรรยาบรรณตามวรรคหนึ่งได้ ในกรณีนี้ไม่ให้นำความในวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒)
มาใช้บังคับ

ให้คณะกรรมการจรรยาบรรณเลือกกรรมการจรรยาบรรณด้วยกันคนหนึ่ง เป็นประธานกรรมการ
และจะให้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามที่คณะกรรมการจรรยาบรรณกำหนดก็ได้

มาตรา ๕๑ ให้กรรมการจรรยาบรรณมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

ให้กรรมการจรรยาบรรณซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่ากรรมการจรรยาบรรณใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๕๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้กรรมการจรรยาบรรณพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๐

(๔) ที่ประชุมใหญ่สภาวิชาชีพบัญชีมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสามัญที่มาประชุม แต่ต้องไม่น้อยกว่าสองร้อยคะแนนเสียง

ในกรณีที่ตำแหน่งว่างลงก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีแต่งตั้งกรรมการจรรยาบรรณแทนตำแหน่งที่ว่างไปพลางก่อน และให้กรรมการจรรยาบรรณซึ่งได้รับแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ได้จนถึงการประชุมใหญ่คราวต่อไป

มาตรา ๕๓ เมื่อมีผู้กล่าวหาหรือปรากฏต่อคณะกรรมการจรรยาบรรณว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณ ให้คณะกรรมการจรรยาบรรณดำเนินการสอบสวนพิจารณาโดยเร็ว

สิทธิการกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง สิ้นสุดลงเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ได้รับความเสียหายหรือผู้กล่าวหาหรือการประพฤติผิดจรรยาบรรณและรู้ตัวผู้ประพฤติผิดจรรยาบรรณ ทั้งนี้ไม่เกินสามปีนับแต่วันที่ที่มีการประพฤติผิดจรรยาบรรณนั้น

การยื่นคำกล่าวหา การสอบสวน และการพิจารณาเรื่องจรรยาบรรณให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

ในการดำเนินการสอบสวนของคณะกรรมการจรรยาบรรณ คณะกรรมการจรรยาบรรณจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการแทนก็ได้ โดยประกอบด้วยกรรมการจรรยาบรรณอย่างน้อยหนึ่งคนและอนุกรรมการอื่นซึ่งคณะกรรมการจรรยาบรรณแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๐ (๑) (๓) และ (๔) ตามจำนวนที่เห็นสมควร

คณะกรรมการจรรยาบรรณและคณะอนุกรรมการมีอำนาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานใด เพื่อตรวจสอบหรือประกอบการพิจารณา เพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนก็ได้

เมื่อคณะอนุกรรมการทำการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้เสนอเรื่องพร้อมทั้งความเห็นต่อคณะกรรมการจรรยาบรรณเพื่อพิจารณา

การถอนเรื่องการกล่าวหาที่ได้ยื่นหรือแจ้งไว้แล้วนั้น ไม่เป็นเหตุให้ระงับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๔ เมื่อคณะกรรมการจรรยาบรรณพิจารณาจากผลการสอบสวนแล้วมีมติว่าผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณ ให้มีคำสั่งลงโทษผู้นั้นตามมาตรา ๕๕

ในกรณีที่คณะกรรมการจรรยาบรรณมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหามิได้ประพฤติผิดจรรยาบรรณให้สั่งยกคำกล่าวหา

การออกคำสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่งหรือการออกคำสั่งยกคำกล่าวหาตามวรรคสอง ให้แจ้งคำสั่งให้ผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหาทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

มาตรา ๕๕ ผู้กล่าวหาหรือผู้ซึ่งถูกคณะกรรมการจรรยาบรรณสั่งลงโทษมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งตามมาตรา ๕๔ ต่อคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีกำหนด

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์คำสั่งไม่เป็นการทุเลาการปฏิบัติตามคำสั่งลงโทษ เว้นแต่คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีจะสั่งเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๕๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการจรรยาบรรณและอนุกรรมการจรรยาบรรณที่คณะกรรมการจรรยาบรรณแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๕๗ กรรมการจรรยาบรรณหรืออนุกรรมการจรรยาบรรณผู้ใดมีส่วนได้เสียเป็นการส่วนตัวในเรื่องที่ปรึกษาหรือเรื่องหนึ่งเรื่องใด ห้ามมิให้เข้าร่วมพิจารณา ปรึกษาหารือ หรือลงคะแนนเสียงในเรื่องนั้น

มาตรา ๕๘ ให้นำความในมาตรา ๒๖ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการจรรยาบรรณและคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณโดยอนุโลม

หมวด ๘

การกำกับดูแล

มาตรา ๕๙ ให้มีคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมการประกันภัย อธิบดีกรมสรรพากร ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ นายกสภาวิชาชีพบัญชี ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ประธานสมาคมธนาคารไทย และประธานกรรมการหอการค้าไทย

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับวิชาการบัญชีสองคน และผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมายหนึ่งคน

ให้อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นผู้ช่วยเลขานุการตามความจำเป็น

ให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้าทำหน้าที่ธุรการและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี ตามที่คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีมอบหมาย

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๓) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

มาตรา ๖๐ ให้คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำกับดูแลการดำเนินกิจการของสภาวิชาชีพบัญชีให้เป็นไปตามกฎหมายและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสภาวิชาชีพบัญชี

(๒) เสนอแนะให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๕

(๓) ให้ความเห็นชอบข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง และมาตรฐานการบัญชีตามมาตรา ๓๔ วรรคสาม

(๔) พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง

(๕) พิจารณาอุทธรณ์ของผู้กล่าวหาหรือผู้ซึ่งถูกคณะกรรมการจรรยาบรรณสั่งลงโทษตาม มาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง

(๖) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๖๑ ในการดำเนินการของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีตาม มาตรา ๖๐ (๑) ให้คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีมีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) สอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานของสภาวิชาชีพบัญชี
- (๒) ส่งเป็นหนังสือให้สมาชิก กรรมการ หรืออนุกรรมการอื่นใดของสภาวิชาชีพบัญชีหรือบุคคลใดซึ่งแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสภาวิชาชีพบัญชี
- (๓) ส่งเป็นหนังสือให้สภาวิชาชีพบัญชี คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ระงับ แก้ไข หรือวางมาตรการแก้ไขการกระทำอันเป็นการขัดต่อกฎหมาย วัตถุประสงค์ หรือข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๖๒ ให้นำความในมาตรา ๒๖ มาใช้บังคับกับการประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี และคณะอนุกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีแต่งตั้งโดยอนุโลม

มาตรา ๖๓ เมื่อปรากฏว่านายกสภาวิชาชีพบัญชี กรรมการ หรืออนุกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี หรือกระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียอย่างร้ายแรงแก่สภาวิชาชีพบัญชี ให้คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีทำการสอบสวนโดยเร็ว และเสนอผลการพิจารณาเพื่อให้รัฐมนตรีมีคำสั่งให้นายกสภาวิชาชีพบัญชี กรรมการ หรืออนุกรรมการผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง

คำสั่งของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่กรรมการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๒๒ (๒) ผู้ใดถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๒ (๒) ด้วย

มาตรา ๖๔ ในกรณีที่รัฐมนตรีมีคำสั่งตามมาตรา ๖๓ อันเป็นผลให้จำนวนกรรมการของคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีเหลือไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่พึงมี ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งสมาชิกสามัญเท่าจำนวนกรรมการที่จะมีได้ตามมาตรา ๒๒ เป็นกรรมการชั่วคราวแทนกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งในวันเดียวกันกับวันที่รัฐมนตรีมีคำสั่งให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง

ให้มีการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งกรรมการใหม่ตามมาตรา ๒๒ ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีมีคำสั่งแต่งตั้งกรรมการชั่วคราว เว้นแต่มีวาระเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน รัฐมนตรีจะสั่งให้ไม่มีการเลือกตั้งก็ได้ และให้ผู้ซึ่งได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งเป็นกรรมการแทนอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ให้กรรมการชั่วคราวซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อกรรมการใหม่เข้ารับหน้าที่แล้ว

หมวด ๘
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๖ นิติบุคคลใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาทและปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติตามให้ถูกต้อง

มาตรา ๖๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๘ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตผู้ใดถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๕๓ ทำการสอบบัญชีในระหว่างนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๐ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีผู้ใดถูกลงโทษประพฤตินิติจริยธรรมตามมาตรา ๕๕ (๓) หรือ (๔) ทำการประกอบวิชาชีพบัญชีในระหว่างนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการจริยธรรมตามมาตรา ๕๓ วรรคห้า หรือคำสั่งของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีตามมาตรา ๖๑ (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๒ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคลให้กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคล หุ่นส่วนผู้จัดการ ผู้แทนนิติบุคคล หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนรู้เห็นหรือยินยอมในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๓ ให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. ๒๕๐๕ ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไปจนกว่าใบอนุญาตจะสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๕ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยทำหน้าที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีจนกว่าคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้จะเข้ารับหน้าที่ และให้ถือว่านายกสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยเป็นนายกสภาวิชาชีพบัญชีจนกว่าจะมีการเลือกตั้งนายกสภาวิชาชีพบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๕ ในระหว่างที่สภาวิชาชีพบัญชียังมีสมาชิกไม่ถึงห้าร้อยคน ให้คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีทำหน้าที่สภาวิชาชีพบัญชีเพื่ออนุมัติหรือให้ความเห็นชอบข้อบังคับของสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๑๖ ให้บรรดากฎกระทรวง ข้อบังคับ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. ๒๕๐๕ มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีกฎกระทรวง ข้อบังคับ หรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ในเรื่องเดียวกันออกใช้บังคับ

ในกรณีที่มิมีปัญหาไม่อาจปฏิบัติตามกฎกระทรวง ข้อบังคับ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้ในเรื่องใด ให้คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีกำหนดวิธีปฏิบัติหรือยกเว้นการปฏิบัติในเรื่องนั้นขึ้นเป็นการเฉพาะหรือเป็นการทั่วไปได้

มาตรา ๑๗ ในวาระเริ่มแรกที่ยังมิได้มีการกำหนดมาตรฐานการบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีจะกำหนดให้ใช้มาตรฐานการบัญชีที่สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยได้กำหนดขึ้นและใช้กันแพร่หลายอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นมาตรฐานการบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนก็ได้

มาตรา ๑๘ นิติบุคคลใดให้บริการการสอบบัญชีหรือการทำบัญชีอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยื่นขอจดทะเบียนต่อสภาวิชาชีพบัญชีภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) นิติบุคคลนั้นต้องจัดให้มีหลักประกันตามมาตรา ๑๑ (๑) ให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาตามที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งต้องไม่เกินกว่าสามปี

(๒) ดำเนินการให้ถูกต้องตามมาตรา ๑๑ (๒) ให้ครบถ้วนภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หน้า ๒๑

เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๖๕ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๗

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากในปัจจุบันนี้การประกอบวิชาชีพบัญชีได้ขยายครอบคลุมออกไปหลายด้านไม่ว่าการทำบัญชี การสอบบัญชี การบัญชีบริหาร การวางระบบบัญชี การบัญชีภาษีอากร การศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี หรือบริการด้านอื่น ซึ่งมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกิจกรรมในทางธุรกิจต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง สมควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอยู่ภายใต้การดูแลของสภาวิชาชีพเดียวกันเพื่อเป็นศูนย์รวมและส่งเสริมความเป็นปึกแผ่นรวมทั้งให้ความรู้และพัฒนาส่งเสริมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพ เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพมีคุณภาพและมาตรฐานและมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ตลอดจนเพื่อให้มีการควบคุมจรรยาบรรณการประกอบวิชาชีพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก (ข)

ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี

พ.ศ. 2556

ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี
พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ (๑๑) มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๔ วรรคสอง และมาตรา ๔๕ (๔) (๕) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย สภาวิชาชีพบัญชี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีจึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี (ฉบับที่ ๖) เรื่อง ผู้ทำบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“ผู้ทำบัญชี” หมายความว่า ผู้ทำบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗

“ปี” หมายความว่า ปีปฏิทิน

“ผู้ขึ้นทะเบียน” หมายความว่า ผู้ที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี

ข้อ ๕ ผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗

ในกรณีที่ผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ที่ไม่มีสัญชาติไทยต้องมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินและกฎหมายภาษีอากรของประเทศไทย เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชีและกฎหมายภาษีอากรที่เกี่ยวข้องได้

ในกรณีที่ผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องโทษจรรยาบรรณให้เพิกถอนการขึ้นทะเบียนหรือพ้นจากการเป็นสมาชิกตามมาตรา ๔๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗ ผู้นั้นต้องได้รับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีจึงจะขอขึ้นทะเบียนได้ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาคำขอขึ้นทะเบียนและปฏิเสธการขึ้นทะเบียนแล้ว ผู้นั้นจะยื่นคำขอขึ้นทะเบียนได้อีกเมื่อสิ้นระยะเวลาหนึ่งปีนับจากวันที่คณะกรรมการปฏิเสธการขึ้นทะเบียน ถ้าคณะกรรมการปฏิเสธการขึ้นทะเบียนเป็นครั้งที่สองแล้ว ผู้นั้นเป็นอันหมดสิทธิขอขึ้นทะเบียนอีกต่อไป

ข้อ ๖ ผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องมีวุฒิการศึกษาเช่นเดียวกับวุฒิการศึกษาของผู้ทำบัญชีตามประกาศของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าซึ่งออกตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี

ข้อ ๗ ผู้ประสงค์ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีให้ยื่นคำขอต่อสภาวิชาชีพบัญชีตามแบบ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด

ผู้ขอขึ้นทะเบียนเพื่อประกอบวิชาชีพเป็นผู้ทำบัญชีต้องชำระค่าธรรมเนียมพร้อมกับการยื่นคำขอตามอัตราในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยค่าบำรุงสมาชิกและค่าธรรมเนียม

ข้อ ๘ เมื่อได้รับคำขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีและตรวจสอบถูกต้องแล้วให้นายทะเบียนออกบัตรประจำตัวผู้ขึ้นทะเบียนให้แก่ผู้นั้น เว้นแต่การพิจารณาคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๕ วรรคสาม

ในกรณีที่ไม่มีรับขึ้นทะเบียนให้คืนค่าธรรมเนียมโดยไม่มีดอกเบี้ย

บัตรประจำตัวผู้ขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนดและให้มีอายุตั้งแต่วันที่นายทะเบียนออกบัตรประจำตัวผู้ขึ้นทะเบียนจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคมของปีนั้น

บัตรประจำตัวผู้ขึ้นทะเบียนในปีต่อ ๆ ไป ให้มีอายุตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ถึง ๓๑ ธันวาคมของทุกปี

ข้อ ๙ ให้ผู้ขึ้นทะเบียนต่ออายุบัตรประจำตัวผู้ขึ้นทะเบียน และชำระค่าธรรมเนียมของปีต่อ ๆ ไปล่วงหน้าเต็มจำนวนภายในวันทำการสุดท้ายของปี เว้นแต่ผู้ขึ้นทะเบียนที่ชำระค่าธรรมเนียมด้วยการโอนเงินผ่านทางธนาคารหรือทางอินเทอร์เน็ตให้ชำระได้จนถึงวันสิ้นสุดของปี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด

ข้อ ๑๐ การออกบัตรประจำตัวผู้ขึ้นทะเบียนแทนของเดิมที่สูญหาย หรือชำรุดเสียหาย หรือถูกทำลาย หรือการเปลี่ยนแปลงข้อมูลทางทะเบียน ต้องชำระค่าดำเนินการในการออกบัตรประจำตัวผู้ขึ้นทะเบียนตามที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด

ข้อ ๑๑ ให้นายทะเบียนจัดให้มีทะเบียนผู้ขึ้นทะเบียนไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ต้องพ้นจากการเป็นผู้ขึ้นทะเบียนไม่ว่าด้วยเหตุใด สภาวิชาชีพบัญชีจะไม่คืนค่าธรรมเนียม

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่ผู้ขึ้นทะเบียนไม่ชำระค่าธรรมเนียมให้ครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนดในข้อ ๙ ให้ถือว่าการขึ้นทะเบียนนั้นสิ้นสุดลง เว้นแต่จะทำหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมาย แสดงให้เห็นว่าการที่ไม่ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วนนั้นเกิดจากเหตุการณ์ที่จำเป็น ทั้งนี้ ให้อ่านหนังสือภายในหนึ่งเดือนนับจากวันที่เหตุการณ์เช่นว่านั้นได้สิ้นสุดลง

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

พิชัย ชุณหวิชัย

นายกสภาวิชาชีพบัญชี

ภาคผนวก (ค)

ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557

ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี
พ.ศ. ๒๕๕๗

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ (๖) แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓ อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าโดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. ๒๕๕๗”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

(๒) ประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง การแจ้งเป็นผู้มีคุณสมบัติเป็นผู้ทำบัญชีได้ พ.ศ. ๒๕๔๔ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

(๓) ประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

(๔) ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๗ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

(๕) ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

(๖) ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๘ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๘

(๗) ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๙

ข้อ ๔ ผู้ทำบัญชีของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย กิจกรรมร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร

(๒) มีความรู้ภาษาไทยเพียงพอที่จะทำหน้าที่เป็นผู้ทำบัญชีได้

(๓) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่จะประกอบวิชาชีพเป็นผู้ทำบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี

(๔) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเนื่องจากกระทำความผิดตามฐานความผิดหรือกฎหมายที่กำหนดในมาตรา ๓๑๔ (๓) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗ เว้นแต่ต้องคำพิพากษาหรือพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

(๕) มีคุณวุฒิการศึกษา ดังต่อไปนี้

(ก) ผู้ทำบัญชีของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและบริษัทจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยซึ่ง ณ วันเปิดบัญชีในรอบปีบัญชีที่ผ่านมามีทุนจดทะเบียนไม่เกินห้าล้านบาท มีสินทรัพย์รวมไม่เกินสามสิบล้านบาท และมีรายได้รวมไม่เกินสามสิบล้านบาท ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือเทียบเท่า จากสถาบันการศึกษาซึ่งคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) หรือกระทรวงศึกษาธิการเทียบว่าไม่ต่ำกว่าอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชี

(ข) ผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีดังต่อไปนี้ ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชีหรือเทียบเท่า หรือได้รับประกาศนียบัตร หรือวุฒิอื่นเทียบเท่าปริญญาตรีสาขาวิชาการบัญชีที่สภาวิชาชีพบัญชีรับรอง

๑) ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและบริษัทจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยซึ่ง ณ วันเปิดบัญชีในรอบปีบัญชีที่ผ่านมามีทุนจดทะเบียน สินทรัพย์รวม หรือรายได้รวมรายการใดรายการหนึ่งเกินกว่าที่กำหนดไว้ใน (ก)

๒) บริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย

๓) นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย

๔) กิจกรรมร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร

(ค) ในกรณีที่เป็นการเริ่มทำบัญชีรอบปีบัญชีแรกของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี คุณวุฒิการศึกษาของผู้ทำบัญชีให้พิจารณาโดยใช้เกณฑ์ทุนจดทะเบียนตามที่กำหนดไว้ใน (ก) และ (ข) แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕ ในกรณีที่ทุนจดทะเบียน สินทรัพย์รวม หรือรายได้รวมของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีตามข้อ ๔ (๕) (ก) เปลี่ยนแปลงไปจนทำให้ผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไม่มีคุณสมบัติของการเป็นผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีนั้นต่อไป ให้ผู้นั้นสามารถเป็นผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีดังกล่าวต่อไปได้เป็นเวลาสองปีนับแต่วันสิ้นรอบปีบัญชีที่มีการเปลี่ยนแปลง

ข้อ ๖ ผู้ทำบัญชีต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗

(๒) แจ้งรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชีทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th) พร้อมด้วยสำเนาหลักฐานภายในสามสิบล้านนับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ หรือนับแต่วันเริ่มทำบัญชี โดยใช้แบบ ส.บช. ๕ ที่แนบท้ายประกาศฉบับนี้

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงรายการที่แจ้งไว้ตามวรรคหนึ่งหรือยกเลิกการเป็นผู้ทำบัญชี ต้องแจ้งรายการเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th) พร้อมด้วยสำเนาหลักฐานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิก โดยใช้แบบ ส.บ.ช. ๖ หรือแบบ ส.บ.ช. ๘ แล้วแต่กรณีที่แนบท้ายประกาศฉบับนี้

ผู้ทำบัญชีต้องยื่นยื่นรายชื่อผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่รับทำบัญชี และสถานภาพการเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th) พร้อมด้วยสำเนาหลักฐานภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทินของทุกปีปฏิทิน โดยใช้แบบ ส.บ.ช. ๑๐ ที่แนบท้ายประกาศฉบับนี้

(๓) ต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีไม่น้อยกว่า ๑๒ ชั่วโมงต่อปีปฏิทิน เว้นแต่ผู้ทำบัญชีที่แจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีสำหรับปีแรกและมีระยะเวลาที่เหลือหลังการแจ้งในปีนั้นน้อยกว่าหกเดือน ให้เริ่มพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีในปีถัดไป

จำนวนชั่วโมงการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีตามวรรคหนึ่ง ต้องมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการบัญชีไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งและเนื้อหาอื่น ตามที่สภาวิชาชีพบัญชีประกาศกำหนด

การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรม ดังต่อไปนี้

(ก) การอบรมหรือสัมมนา ทั้งนี้ ให้รวมถึงการอบรมหรือสัมมนาในรูปแบบสื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning)

(ข) การเป็นวิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการสัมมนา ในกิจกรรมตาม (ก)

(ค) การเป็นอาจารย์ในสถาบันการศึกษาของรัฐ หรือสถาบันการศึกษาของเอกชน ตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันการศึกษาเอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือเทียบเท่า ไม่ว่าจะเป็นการสอนในฐานะอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ

(ง) การสำเร็จการศึกษาในคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีไม่ว่าคุณวุฒิใหม่นั้นจะสูงกว่าคุณวุฒิเดิมหรือไม่ก็ตาม

(จ) การผ่านการศึกษาเฉพาะรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีจากสถาบันการศึกษาของรัฐ หรือสถาบันการศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันการศึกษาเอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือเทียบเท่า

(ฉ) กิจกรรมอื่น นอกจากที่ระบุตาม (ก) (ข) (ค) (ง) และ (จ) ตามที่สภาวิชาชีพบัญชีประกาศกำหนด

(๔) แจ้งรายละเอียดการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th) ได้ทันทีหลังการทำกิจกรรมแต่ไม่เกินสามสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีปฏิทินของทุกปีปฏิทิน โดยใช้แบบ ส.บ.ช. ๗ ที่แนบท้ายประกาศฉบับนี้ และต้องเก็บหลักฐานการเข้าร่วมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี นับแต่วันสิ้นสุดของการทำกิจกรรมในแต่ละครั้ง

(๕) ผู้ทำบัญชีใดไม่เข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีหรือเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีไม่ครบจำนวนตาม (๓) แม้ว่าถูกเปรียบเทียบตามกฎหมายแล้วยังต้องพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีให้ครบจำนวนชั่วโมงตามระยะเวลาที่ขาดหายไป แต่เมื่อรวมกันแล้วไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมง ทั้งนี้ ไม่นับรวมจำนวนชั่วโมงในปีปัจจุบัน

(๖) ผู้ทำบัญชีโดยยกเลิกการเป็นผู้ทำบัญชีแล้ว และขอกลับมาเป็นผู้ทำบัญชีใหม่ต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีให้ครบจำนวนชั่วโมงตามระยะเวลาที่ขาดหายไปก่อนการยกเลิกการเป็นผู้ทำบัญชี แต่เมื่อรวมกันแล้วไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมง และแจ้งการขอกลับมาเป็นผู้ทำบัญชีใหม่ทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th) โดยใช้แบบ ส.บ.ช. ๔ ที่แนบท้ายประกาศฉบับนี้

(๗) ผู้ทำบัญชีสามารถรับทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีได้ไม่เกิน ๑๐๐ รายต่อปีปฏิทิน ไม่ว่าจะเป็นการรับทำบัญชีในรอบปีบัญชีใดก็ตาม

ข้อ ๗ ให้ข้อกำหนดตาม ๖ (๓) และ (๗) มีผลใช้บังคับในวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๘ ผู้ใดเป็นผู้ทำบัญชีอยู่ในวันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้ทำบัญชีตามประกาศนี้และให้ปฏิบัติตามประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมและประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ต่อเนื่องไปจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อ ๙ ผู้ทำบัญชีรายใดที่ได้แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับการทำบัญชีต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ก่อนวันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับให้อินยันรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชีใหม่ทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th) ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

ผ่องพรรณ เจียรวิริยะพันธ์

อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

ภาคผนวก (ง)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลกับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี
และการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรณีศึกษาภาคใต้ตอนล่าง

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลประกอบการทำสารนิพนธ์ (Minor Thesis) ของนักศึกษาปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ โดยข้อมูลที่ได้รับทั้งหมดจะใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงประกอบการศึกษาเท่านั้น จึงใคร่ขอความร่วมมือท่านในการกรอกแบบสอบถาม และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่ได้สละเวลาอันมีค่าของท่านในครั้งนี้

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2557

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ท่านต้องการเลือก หรือเติมข้อความในช่องว่าง

1. เพศ	( ) ชาย	( ) หญิง
2. อายุ	( ) ต่ำกว่า 25 ปี	( ) 25 - 34 ปี
	( ) 35 - 44 ปี	( ) มากกว่า 44 ปี
3. ระดับการศึกษา	( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี	( ) ปริญญาตรี
	( ) สูงกว่าปริญญาตรี	
4. ประสบการณ์การเป็นผู้ทำบัญชี	( ) ต่ำกว่า 1 ปี	( ) 1 - 5 ปี
	( ) 6 - 10 ปี	( ) มากกว่า 10 ปี
5. ลักษณะของงานบัญชีที่ทำ	( ) พนักงานบัญชีบริษัท	( ) ผู้รับจ้างทำบัญชีอิสระ
	( ) สำนักงานบริการรับทำบัญชี	( ) ผู้ช่วยผู้ทำบัญชี
	( ) อื่นๆ (โปรดระบุ) _____	

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ( ) ต่ำกว่า 10,000 บาท ( ) 10,001 - 30,000 บาท
( ) 30,001 - 50,000 บาท ( ) มากกว่า 50,000 บาท
7. จังหวัดที่ท่านประกอบอาชีพ ( ) ตรัง ( ) นราธิวาส
( ) ปัตตานี ( ) พัทลุง
( ) ยะลา ( ) สงขลา
( ) สตูล

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. ผู้ที่จะประกอบวิชาชีพเป็นผู้ทำบัญชีต้องทำการสมัครสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี					
2. การเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพ เป็นประโยชน์ต่อสภาวิชาชีพในการควบคุมผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีให้มีมาตรฐานในการปฏิบัติงานเดียวกัน					
3. การเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพ เป็นประโยชน์ในการพัฒนาหรือจัดระเบียบวิชาชีพบัญชี					
4. การเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพ มีผลต่อการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติงานที่สูงขึ้น					
5. การเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพ มีส่วนช่วยส่งเสริมให้ได้รับความร่วมมือจากผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในการมีส่วนร่วมมากขึ้น					
6. การเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพ ไม่มีผลกระทบต่อการทำงาน					
7. ท่านทราบถึงสิทธิและหน้าที่ของการเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี					
8. ท่านทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี					
9. ค่าธรรมเนียมสมาชิกที่เรียกเก็บในปัจจุบันมีความสมเหตุสมผล					
10. ท่านปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพเพื่อไม่ต้องถูกระวางโทษ					

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ พ.ศ. 2557

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ พ.ศ. 2557	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. ผู้ทำบัญชีต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพทุกกรอบปีปฏิทิน					
2. จำนวนชั่วโมงในการอบรม ต้องไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมง ต่อปีปฏิทิน					
3. จำนวนชั่วโมงบังคับด้านวิชาชีพ ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง					
4. ท่านเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ เพราะต้องการเก็บชั่วโมงตามที่พระราชบัญญัติฯ กำหนด					
5. ท่านเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ เพราะเนื้อหาหลักสูตรมีความน่าสนใจ และเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานจริง					
6. การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ จะส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานที่สูงขึ้น และเป็นมาตรฐานเดียวกัน					
7. ช่วงเวลาในการเข้ารับการอบรม มีผลต่อความตั้งใจของท่านที่จะเข้าร่วมกิจกรรม					
8. ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการเข้ารับการอบรม มีผลต่อความตั้งใจของท่านที่จะเข้าร่วมกิจกรรม					
9. ชื่อเสียงของวิทยากรและสถาบันที่จัดการอบรม มีผลต่อความตั้งใจของท่านที่จะเข้าร่วมกิจกรรม					
10. การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงาน และไม่เพียงพอสำหรับการปรับปรุงคุณภาพงานได้					

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล นายธนวัฒน์ ชิตกะ

รหัสประจำตัวนักศึกษา 5710522014

วุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
บช. บ. (บัญชีบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 1)	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	2555
บธ. ม. (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต)	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	2559